

61. évf., 2007. VI. 14., ára 140 dinár

23–24

Jó Pajtás

Gyönyörű nyarat!

A szeptemberi viszontlátásig kellemes és eseménydús nyári pihenőt kívánunk a tiniknek, a pedagógusoknak, a Jó Pajtást olvasó szülőknek, nagyszülőknek, továbbá a lap valamennyi barátjának, pártolójának! A Jó Pajtás következő száma szeptember 6-án jelenik meg.

A hét vicce

Az anyuka szidja Pistikét:
– Szégyellheted magad, fiam! Két négyest hoztál a bizonyítványodban, pedig horgászfelszerelést ígértem, ha csupa ötös lesz. Csak azt mondd meg, mit csináltál tanulás helyett?
– A horgászvizsgára készültem.

TE MÉG ÉN

A hét fotója

Görögország délre eső szigetein már beköszöntöttek a nagy források. Van, aki így hűti magát.

Szia

Hurrá, éljen, ezt is kívártuk!
Itt a hosszú, várhatóan felejthetetlen élményekkel teli szünidő.

Csak ne legyen olyan esős és hűvös, mint a tavalyi. A meteorológusok szerint – apu hallotta a hírt a tévében – az idei nyár hosszú és forró lesz.

Mi kell ilyenkor a boldogsághoz?

Egy divatos fürdőszerkó meg víz. Persze nem a pohárban, hanem a folyóban, a tóban, a medencében vagy a csatornában. Ahol – naná! – naphosszat lehet sütkérezni, fürödni.

Kell még a boldogsághoz napozókrém, labda, valamiféle zeneszerkentyű, egy törölköző, néhány szendvics meg gyümölcslé.

Igazán nem vagyunk telhetetlenek, igaz? Ennyit mindenki megengedhet magának.

No de mi van, ha nincs a közelben akkora víz, amelyben – a fürdőkádat nem számítva – meg lehetne fürödni?

Ejha, ez már igazán komoly gond!

Ha így állnak a dolgok, akkor van számodra egy jó tippem. Ennek a neve így hangzik: felfújható fürdőmedence.

Mint képeinken is látható, léteznek Öcsi számára egészen pici pancsolók – ezeket azonban Bodri sem veti meg. Ha van benne víz, és nem vagy a közelben, négy lábú kedvenced előbb vagy utóbb szintén jót fog hűsölni benne.

Tehát nem ajánlatos őrizetlenül az udvarban hagyni.

Léteznek nagyobbak, melyek átmérője 1,5–2,5 méter, mélységük 40–50 centi. Ezekben már te is meg a haverok/barátnők is eltölthettek egy jó időt.

Aztán legújabbán itt vannak az igazi nagy nyári élményt nyújtó, ún. felfújható karimájú, égszínké, műanyag medencék. Ezek átmérője eléri az 5–6 métert, mélységük pedig 90 centiméter. Egy alumíniumlétra, és vízszűrő is tartozik a készlethez.

Talán most azt gondold, méregdrága fürdőeszközt emlegetek.

Dehogy. Még ezek a nagyobb medencék is egészen elfogadható áron szerezhetők be. Főleg, ha két-három, többgyermekes család összefog ez ügyben. Mert akkor meg van oldva a nyári fürdőzés.

Hová teheted a medencét? Bármilyen sima, vízszintes felületre. Legcélszerűbb a fűre telepíteni. Azt is okosan teszed, ha félárnyékos helyet szemelsz ki, mert úgy nem

fogsz az első nap leégni, nem lesz a bőröd rákvörös.

Éjszakára célszerű egy pécéfóliával letakarni, hogy ne hulljon bele falevél, és béka se látogathassa.

Melyek az otthoni medence előnyei?

- Nem kell negyed órát biciklizned az első „használható” vizig.

- Nem kell belépőjegyet vened a strandra.

- Nem olyan mély a víz, hogy a legvadabb hülyéskedés közben valaki belefulladjon.

- Vize langyosabb, mint a nagy, igazi medencéé.

- Odahaza vagy, bármikor beugorhatsz a lakásba valami harapnivalóért. Anyu például délután forró lángossal kínálhatja a társaságod. Stb., stb.

Jaaaa, majd elfelejtettem. A szóban forgó nyári kellékeket fel is kell fújni. Ha jó a tudód, ezt a nem túl izgalmas munkát „saját tudejüleg” is el tudod végezni. Ha lusta vagy ilyesmire, akkor vegyél a strandkellékeket árusító boltban vagy a legközelebbi hipermarketek valamelyikében – Újvidéken vagy Szabadkán – ún. strandpumpát. Ezzel hamar elvégzed ugyanazt a munkát.

Végül mi mást mondhatnék még, jó nyaralást!

Gabi

Jó érzés jó eredményt elérni...!

Ilyenkor év végén, amikor visszapillantunk, mi minden történt az elmúlt iskolaévben, láthatjuk, hogy a sok tanulás mellett jutott időtök olyasmire is, amiben örömeidet leltétek.

Az **óbecsei Petőfi Sándor iskola** mindig is arról volt híres, hogy onnan kerültek ki a legszorgalmasabb kistudósítók, hogy a diákok szerettek szavalni, szerepelni, a különböző versenyeken kiváló eredményeket értek el...

Ebbe az iskolába igyekszem, s olyan gondolat kavarg a fejemben, vajon a szavalás, a táncolás mellett, amiről már olvashattatok a Jó Pajtásban, mi mindennel foglalkoznak itt a gyerekek. A folyosón lévő falújság nagy betűkkel hirdeti: **BÜSZKESÉGEINK**, és azoknak a neve, akik valamilyen versenyen kiválóan szerepeltek. Már tudom is, kikkel fogok elbeszélgetni. A sok név közül kiválasztom a következőket: **Klóze Árpád, Zórád Zoltán, Kucsera Emese, Kovács Karolina, Szecsődi Imre, Máté Enikő, Cseszák Zsombor és Nagy Szanella.**

A főciterem üres, ott találkozunk, hogy elbeszélgessünk, mi is az, ami olyan nagy örömet szerzett, miben jeleskedtek.

A Jó Pajtás sakkversenyén

Ott a neve a hatodikos Imrének is, meg hogy részt vett a sakkversenyen. Mindjárt mondja, nem ő lett a legjobb, de szeret sakkozni, s néhányszor már részt vett ezen a vetélkedőn. Édesapja tanította e tudományra, meg az iskolában is foglalkoztak vele s a társaival a verseny előtt. Hatan mentek Csókára, ugyanis az idén ott tartották meg ezt a versenyt.

– A törő- és a bigitanár foglalkozott velünk a verseny előtt, s sok olyasmire is megtanítottak bennünket, amit a könyvekben nem lehet megtalálni... Elég nehéz játék, tudni kell, hogyan lehet gyors mattot adni... Öröm volt ott lenni, játszani a törökkanizsai, törökbecsei, csókai gyerekekkel. Voltunk vagy 180-an, s én a 60. lettem. Otthon a mobilom szoktam sakkozni...

A diákolimpián, Nišben

Óbecsén hagyománya van a vízilabdának. Nincs olyan iskola, ahonnan ne járnának a diákok a korszerű sportközpontba edzésre. Kucsera Emese is már hatéves kora óta, öt éve vízilabdázik. Szereti ezt a sportot, s az egész napos hajrá, iskola, zeneiskola után jólesik a kikapcsolódás. Csak látnátok, milyen jó alakja van!

– Ez hasznos sport, segít a tanulásban, mert edzés után jól tudok tanulni. A társaság is jó. Versenyekre is szeretek menni. Kiss Regina edzőnk sokat foglalkozik velünk. Szeptemberben az

iskolai olimpián második, Újvidéken szintén második, az országos versenyen, Nišben meg 5. lettem. Nagy öröm eljutni ilyen versenyre! Nem leszek edző, hanem belsőépítész. A közgazdasági középiskolában folytatatom a tanulmányaimat, s továbbra is eljárak majd úszni.

Az anyanyelvi versenyen győztese

Máté Enikő ötödikes, s máris eljutott a szabadkai döntőre. Nagyon szeretheti anyanyelvünket.

– Igen, szeretem anyanyelvemet, szeretek olvasni, mert fejleszthetem a szókincsemet... Piroson 3. lettem a körzeti versenyen. Sokat gya-

mazást írni, s Karolina lett az első.

– Nekem nagyon tetszett a téma, mert szabadon engedhettem a fantáziámat: leírtam, hogy meglátogatnám a világ csodáit, a külföldön élő rokonaimat... Nagyon kellemesen meglepett az első díj, meg a vele járó könyvcsomag, s az ingyenes tagsági könyvecske. Azóta járok a városi könyvtárba is, mert szeretek olvasni.

A kerékpárverseny aranyérmesei

Áprilisban tartották meg Óbecsén a községi kerékpárversenyt, melyre Árpi és Zoli is eljutott. Mindketten aranyérmesek lettek, az aranyérem mellé még sok ajándékot s bukósisakot kaptak.

Cseszák Zsombor

Klóze Árpád

Kovács Karolina

Kucsera Emese

Máté Enikő

Nagy Szanella

Szecsődi Imre

Zórád Zoltán

koroltunk a tanár úrral, teszteket oldottunk meg. Ha nincs 20 potom, akkor rámutat arra, amit nem jól oldottam meg. Így sokat tanulok.

Szeretek versenyre menni, mert jó érzés jó eredményt elérni. A magyartanárom is megdicsért, meg a család is büszke rám.

A népzenei vetélkedő ezüstérmese

Május 5-én 22. alkalommal tartották meg Újvidéken a Szólj síp, szólj! népzenei versenyt. Cseszák Zsombor már több ízben, pontosabban ötödik alkalommal szerepelt ezen a vetélkedőn, pedig még csak hetedik.

– Hegedültem a hangszerzslísták kategóriájában. Testvérem, Balázs szeretette meg velem a népzenei, ő is készített föl a versenyre. Nemcsak versenyekre szeretek készülni, hanem a magam szórakoztatására is szoktam muzsikálni. Az eredménynek persze megörültem, no, nemcsak én, hanem a szüleim s a testvérem is.

A Városi Népkönyvtár győztese

A könyvhónap alkalmából a Népkönyvtár minden évben irodalmi pályázatokat hirdet. Az ősszel Ha én szellő lehetnék címmel kellett fogal-

– A műszaki tanár úr foglalkozott velünk – meséli Zoli –, meg kellett tanulnunk a közlekedési szabályokat, jeleket, tesztet írtunk, gyakoroltunk... Örültünk az első díjnak, apukám azt mondta, rá ütöttem.

– Én már négyévesen kerékpároztam – folytatja Árpi –, s amint Zoli is mondta, sokat készültünk, s én itt az iskolában 2. , a községi versenyen pedig első lettem a kategóriámban. Jó érzés elsőnek lenni. Azt üzenem, a Jó Pajtás olvasóinak, hogy ha kerékpárt hajtanak, tanulják meg a közlekedési szabályokat!

A síverseny győztese

– Nekem a legnagyobb élményt a síelés nyújtotta ebben az iskolaévben – dicsekszik Szanella –, ugyanis már 4. alkalommal mentem Bulgáriába, Maljovicára. A tornatanárunknak köszönhetően jutunk el minden évben, s idén sikerült letenni a B kategóriás vizsgát, ami azt jelenti, haladó síelő vagyok. Csak az tudja, milyen élmény siklani le a lejtőn, aki egyszer már próbálta. Jövőre ismét megyek, s megszerzem a C kategóriát is.

Vakációra csöngetnek

*Félre irka, sutba táska,
vidám szemünk ne is lássa,
vigyük gyorsan a padlásra,
őszig legyen ott lakása.*

*Elő sárkány, elő labda,
szállj az égnél magasabbra.
Gyere, állj be a csapatba,
estig ne is hagyjuk abba.*

*Vár a víz és vár a partja,
vár a nyári rét, a tarka,
szívünk dobog, bőrünk barna,
ki erre fut, ki meg arra.*

*Félre irka, sutba táska,
vidám szemünk ne is lássa,
vigyük gyorsan a padlásra,
őszig legyen ott lakása.*

Az **adai Cseh Károly iskolában** arról beszélgetünk, kinek mi a terve, ki merre megy a szünidő alatt. Beszélgetőtársaim: **Bálint László, Maksó Péter, Barna Viktor, Könyves Dániel, Kiss István, Mihalek Nóra** és **Simon Petra** ötödikesek. Fölolvasom Csukás István fenti versét, s

mindannyian egyetértenek a költővel. Ha nem is a padlásra, de olyan helyre teszik a táskát, hogy őszig ne is kerüljön a szemük elé.

– Azért várom már nagyon a szünidőt – mondja Lackó –, mert a szüleimmel a tengerre utazok. Tagja vagyok a Tűzoltó Egyesületnek, s ha most a versenyen győzünk, akkor megyünk majd a magyarországi táborba, Makóra. Tavaly is voltunk, sokat szórakoztunk, megnéztük a várost...

– Mi Viktorral szintén Magyarországra megyünk ingyenes nyaralásra – dicsekszik Peti –, mégpedig Soltvadkertre. Biztos jól fogunk szórakozni, mert van ott medence, csúszda, jókat fürdünk... Járok focizni, s lehet, hogy lesz focitábor, akkor oda is elmegyek. Szeretek olvasni, s remélem, jut rá idő a nyáron is.

– Amint Peti mondta, én is megyek Soltvadkertre – veszi át a szót Viki –, aztán meg a tengerre. A Hajdújárásan élő nagymamám is meglátogatom. Szeretek ott lenni, mert majd számítógépezünk a bátyámmal, kártyázunk, ellátogatunk Palicsra. Vannak ott barátaim, s majd focizunk. Minden évben táborozunk a Tiszán, így lesz az idén is. Szoktunk pecázni...

– Én is szoktam a Tiszán pecázni – kapcsolódik a beszélgetésbe Dani –, leginkább a tatámmal. Nagyon várom én is a szünidőt, hogy fürödhessünk a medencében. A

fürdés mellett jókat játszunk a játszótéren, hintázunk, beszélgetünk. Lehet ott venni fagyit, pizzát, palacsintát... Elmegyünk még reggel, délben hazamegyünk ebédelni, aztán délután visszatérünk. A szimpátiám is ott szokott lenni.

– Szeretek fürödni a medencében – teszi hozzá Pisti –, de idén a cserkészekkel is elmegyek táborozni. Olvasni is szeretek. Már elkezdtem a Nemo kapitányt, s azt akarom befejezni. Ugyanis egy hatodikos barátomtól hallottam, hogy jó, mert ő már olvasta, s jövőre házi olvasmány lesz.

– Olvasni én is szeretek – fűzi hozzá Nóra –, főleg a csikos és pöttyös sorozatban megjelent könyveket kedvelem. Sokat fogok a nyáron úszni, mert hetenete kétszer járok edzésre. Ha a szüleim engednek, a tengerre is elmegyek, ahol szintén edzeni fogunk.

– A szünidet én is alig várom – jelenti ki Petra –, hogy mehessek Padéra a rokonokhoz, mert van ott: szarvas, páva, ló, tehén, kutya, macska... Tavaly még csak néhány lovuk volt. A múlt hétvégén is ellátogattunk, s már egész ménes van. Nagyon szeretem a lovakat. Szoktam őket etetni, vakarni... Majd megtanulok lovagolni. Azért Óbecsére is elmegyek a mamámhoz. Ott is vannak már ismerőseim, akikkel majd játszunk...

Kellemes szünidőt, sok-sok napsütést!

Koncz Erzsébet

Bálint László

Barna Viktor

Kiss István

Könyves Dániel

Maksó Péter

Mihalek Nóra

Simon Petra

Ragaszkodás kullancs módra

Akullancs – a közhiedelemmel ellentétben – nem a fák lombozatán él. A talajközeli növényzet az igazi életközege. Amíg nem jut vérhez, addig a bokrok és fűvek harmatnedvein tengődik. Ugyanakkor ezek kitűnő leshelyek is!

Az erdőn-mezőn közlekedő állatokra és emberekre „rásodródhatnak”, az éppen pihenőkre pedig rámásznak.

Életkörülményeiről tudni kell még, hogy nem kedvelik a fényt, a meleget és a szárazságot – azaz az árnyékos, hűvös és nedves cserjések, főleg vadcsapások a kedvenc tartózkodási helyeik.

Legrámenőbbek az átmeneti évszakokban. Ősszel energiát kell gyűjtenie a téli álmra, tavaszra viszont elfogy minden tartaléka.

Mit kell tudni a védekezésről?

Ájánlatos zártan öltözködni (de ez nem jelenti azt, hogy asztronautaruházatot rendszeresítsünk)! Főleg az alsó testrészt kell védeni. Haladás közben akár meztelen felsőtesttel is kirándulhatunk (a kullancs az alsó régióban tanyázik és irtózik a napfénytől!). Kicsi gyermekeknél természetesen a felső testrészt is védendő.

Pihenéskor, főleg leüléskor és leheveredés közben legyünk óvatosak. A kullancs is az árnyékos helyen vár áldozatára. Mivel az esetek túlnyomó többségében az erdő vadjai az áldozatok, így az emberek közül is a szőrmeszerelésben pihenőket részesíti előnyben. A kemény farmer helyett jobb búvóhely számukra például egy puha melegítő.

A kirándulás befejeztével a legfontosabb testünk átvizsgálása. A kullancs a vékonyabb bőrrel rendelkező hajlatokat kedveli, főleg a térdhajlatban és az ágyék útvesztőin. Vigyázat, mert a lustább kullancsok még a levetett ruházatban is várhatják sorsuk jobbra fordulását!

Nem árt tudni, hogy a kullancscsípés a rovarcsípésektől eltérően teljesen fájdalommentes.

Az első órákban csak nyiroknedvet szív. Rendszerint 4-6 óra múltán megtalálja a legközelebbi kapilláris véreret. Átvágva az érfalet, most már célhoz ért! Megkezdődhet a vér lassú kiszivattyúzása. A véralvadást nyálával képes meggátolni. A vérszívás időtartama a kullancs nemétől és fejlettségi állapotától függ. A hímnek elég néhány órai szívás, míg a nimfa (az ivarérett „lány”) már napokig szinte megrészegül az éltető vértől.

A tömlőszerű potroha hihetetlenül rugalmas. Borsó, sőt lóbab nagyságúra is duzzadhat.

Kicsi, csúnya és veszedelmes. Mi az?

A kullancs.

És hogy miért? Mert hazánkban átlagosan minden ezredik az agyhártya- és agyvelőgyulladást (encefalitist) okozó vírussal fertőzött. Sokkal gyakoribb viszont köztük a Lyme-kórt terjesztő baktérium. Száz kullancs közül tízben megtalálható Európában.

Csípés utáni teendők

Legjobb, ha a ránk tapadt kullancsot orvos távolítja el! Jegyezzük fel a csípés helyszínét és időpontját. Figyeljük testünkön a csípés helyét 5-6 héten keresztül. Egy-két napon belül általában körömfény nagyságú bőrpír szokott jelentkezni, rendszerint viszketés kíséretében. Ez jelzi a „csatátér” helyszínét. Megindul a szervezet védekező mechanizmusa! A foltocskák rendszerint

maguktól is elmúlnak. Fertőzés esetén azonban másfajta foltok is jelentkezhetnek. Néhány hét múltán a körkörös, ún. „kokárda foltok” sajnos már a Lyme-kór előhírnökei. Egy másik tünet a „nyári influenza”: fejfájás, láz, nyirokcsomó-duzzanat, izomláz, esetleg torokgyulladás. Ennek kórokozója lehet egy korábbi kullancscsípés is.

Irány az orvos!

Szúnyogcsípés

Ameleg, a nyár beköszöntével megjelennek a röpködő ragadozók, a szúnyogok. Mindannyian jól tudjuk, hogy csípésük, szúrásuk kellemetlen, kórokozókat, betegségeket terjesztenek, a bőrünkön keletkező égető foltokon kívül akár allergiás reakciókat is kiválthatnak. Mivel a nőtény szúnyogok vérről táplálkoznak, csupasz testrészeinken megtalálják az alkalmas helyet, és szívóhajójukat a bőrünk alá bökik. Ez fájdalommal jár és viszket is.

Még nem teljesen tisztázott, hogy a szúnyogok hogyan találják rá áldozataikra. Minden bizonnyal az éhség az első inger, majd optikai és kémiai érzékszervei segítségével találja meg az embert. Különösen nagy vonzerőt jelent számukra a vér aminosavainak, aminjainak és ammóniájának a keveréke, amelynek még kétezerszeres hígítása is ötszörte nagyobb vonzó hatást gyakorol az állatra, mint a víz.

Számos szúnyogfajtát ismerünk, ilyenek a lószúnyogok, a hószúnyogok, az iszapszúnyogok, a gyötrőszúnyogok, mi leggyakrabban a dalos szúnyogokkal „kerülünk kapcsolatba”. Folyók mellett,

vízpartokon, a síkságokon honos, azt is mondhatjuk, hogy az ember közelében tanyázik.

A nőtények alkalmas helyen áttelelnek, pincékben, csatornáknál, fák üregében, földrepedésekben.

Onnan kibújva támadnak aztán különösen a meleg nyári estéken. Tulajdonképpen a csípésük nem fáj, meg sem érezzük, a viszkető érzést a hátramaradó szúnyognyal okozza. Ettől elvörösödik a bőr, megduzzad és erősen viszket. Ha a csípés helyét vakarjuk, könnyen elfertőződhet. Ajánljuk, hogy a csípés helyét ne vakarjuk, hűsítsük mentolos ecseteléssel, almaecetes lemosással, hintőporral, vagy valamilyen, erre a célra, gyógyszerárban beszerzett krémmel.

Strandilemmtan

A nyári forróságban a legokosabb, ha összepakolod a cuccod, és elindulsz a legközelebbi strandra. Első dolgod, hogy helyet keress magadnak. A legfontosabb, hogy eszedbe ne jusson más holmiját arrébb rakni, netán a közvetlen közelébe telepedni, hogy a törölköződ csücske a szomszédéra érjen. Ha sikerül kiválasztanod az ideális helyet, nyugodtan telepedj le és érezd magad jól. Mielőtt beugranál a medence hűs vizébe – ha uszodában vagy –, feltétlenül zuhanyozz le, sőt a lábáztatót is használd. Nemcsak azért, mert így megmenekülhetsz egy esetleges rosszulléttől, amely a felhevült tested miatt következhet be, de azért is, mert így minden szennyeződéstől és izzadságtól megkíméled a többi fürdőzőt.

Figyelj oda, hogy senki arcába ne fröcsköld a vizet, ne csapkodj. Ha társasággal szeretnél játszani, ez csak akkor illik, ha nem zavartok vele senkit. Előfordulhat, hogy a strandon megismerkedsz valakivel. Ilyenkor sem elég csak odavetni a becenevet, teljes névvel kell bemutatkozni. Sőt, ha nem értetted tisztán a másik nevét, nyugodtan rákérdezhetsz. Elfogadhatatlan viszont az erőszakos közeledés, hogy az olyan „jópofa” dolgot ne is említsük, amikor a srác belök egy csinos lányt a vízbe, majd nevetve kiáltja: „Egyébként Sándor vagyok!”

Ha a strandon falatozol, az elemőziást lehetőleg úgy fogyaszd el, hogy ne maradjon utánad szemét. Neked sem lenne guztusod más után takarítani a kajamaradékot, mielőtt letelepednél.

Ne bántson, ha bárki nevetségesnek tartaná az udvariasságra vonatkozó elvárásaidat. Ez csak a neveletlenség és az éretlenség jele. Egyszerűen úgy viselkedj, ahogy azt másoktól is elvárnád.

(-6-)

Védd a szemed!

A napszemüveg ma már nem divathóbort, hanem létfontosságú, mert megvédi a szemet a nap ultraibolya (UV) sugárzásától. A nagy mennyiségű UV-sugárzás hosszabb távú hatásai lassan és fájdalommentesen jelennek meg, és a látás romlásához vezetnek. Rövid- és hosszú távú károsítás következtében kötő- és szaruhártya-gyulladás, kúszóhályog (pterygium), szürkehályog, a retina elfajulása, illetve a szem környéki bőr rosszindulatú elváltozásai jöhetnek létre. Gyermekek és fiatalok különösen veszélyeztetettek. Ezért a szülőknek ügyelni kell arra, hogy gyermekeik is viseljenek napszemüveget ott, ahol erős UV-sugárzásnak vannak kitéve; például a strandon, vízben és havas tájon. Utóbbi esetben a visszaverődés fokozott veszélyt jelent.

A Földet célzó UV-sugarak nagyját az ózonréteg kiszűri. Számítások szerint az atmoszféra ózontartalmának egy százalékos csökkenésével az UVB-sugárzás két százalékkal nő. Az ózonréteg kimerülésével a kialakuló szemmegbetegedések száma is jelentősen megugrik. A szemet érő UV-sugarakat a szaruhártya többnyire kiszűri. A hó, vagy a víz által visszavert fény magas UV-szintje azonban már gyulladást okozhat. Ez az állapot nagyon fájdalmas, a gyulladt szem bármilyen fényhatásra igen érzékeny, olyannyira, hogy néha a beteg nem is képes nyitva tartani a szemét. A kötőhártya ereinek tágulata miatt „vörös szem” és könnyezés jelentkezik. Jóllehet a gyulladás körülbelül 48 óra alatt elmúlik, a lehetséges károsodás kizárása érdekében mégis tanácsos felkeresni a szemorvost, aki fájdalomcsillapító szemcsepp adásával segíthet a beteg állapotán.

Három jó tanács:

1. Kerüljük a napot! Nyáron a szabadban töltött idő háromnegyede alatt – délelőtt 10 és délután 4 óra közt mindenképpen – kerüljük a napfényt, jelentősen csak rövidebb időre tegyük ki magunkat az UV-sugárzásnak.

2. Hordjunk kalapot! Egy széles karimájú kalap nemcsak a fejünket védi meg a leégéstől, de a szemünket érő UV-sugárzást legalább a felére csökkentheti.

3. Viseljünk napszemüveget! Egy jó napszemüveg csökkenti a szemet érő UV-mennyiséget és a túlzott ragyogást.

Minden megvásárolható napszemüvegnek meg kell felelnie az adott ország szabványának, mely meghatározza, hogy mennyi UV-fényt kell a szemüvegnek felfogni. Az egyszerű sötétített üvegek, amelyek nem szűrik ki a káros sugarakat, olcsóbbak, viszont inkább káros hatásúak, mert viselésükkor a pupilla kitágul, és még több UV-sugárzás jut a szembe.

Milyen bőrtípusba tartozol?

1. bőrtípus:

Szőke vagy vörös haj, szeplők, világos bőr, kék vagy zöld szemszín. Ez a típus ég le a legjobban, már akár 5-10 perc alatt is, ennyi ugyanis a bőr saját védekező ideje. Inkább árnyékban, félárnyékban tartózkodj, ha ez a bőrtípus illik rád. Magas faktorszámú naptejet, napolajat használj!

2. bőrtípus:

Szőke haj, világos bőr, kék vagy zöld szem. Hasonlóan érzékeny bőrtípus, mint az előző esetben, fokozott védelmet igényel a nap sugarai ellen. Hasonlóan csak halvány barnaság érhető el, mint az első esetben, a bőr kipirosodásra hajlamos. A bőr saját védekező rendszere általában 10-20 perc. A hosszabb napozás leégéshez vezethet.

3. bőrtípus:

Sötét haj, barna szem, normál érzékenyséű bőr, mely jól barnul. A bőr saját védekező ideje 20-30 perc.

4. bőrtípus:

Sötét haj és szemszín, a bőr kreol árnyalatú. A barnaság már adott, így a napon való tartózkodási idő is hosszabb lehet, akár 40 perc is. De a védelem nélkülözhetetlen itt is, ahogy a többi bőrtípusnál! Használj napvédő krémet, tejet vagy olajat, és 11-15 óra között sok időt ne tölts a napon!

Nem tudod milyen bőrtípusba tartozol? Segítünk eldönteni ezt az egyébként fontos kérdést és minden bizonnyal megkapod a választ is. Ez azért fontos mert bőrtípusnak megfelelően tudsz napozni és barnulni a strandon. Néhány jótanács és kérdés segít elkerülni a leégést.

Hogy előzheted meg a nap kártékony hatását?

Hogy jól ápd a bőröd, napozás után a megfelelő faktorszámú napkrémet kell használnod. Az UV-A sugarak behatolnak a bőrödbe és ott szabadgyököket hoznak létre és megindul az öregedés. Ezek a károsodott sejtek, kollagén- és elasztinrostok összezavarják a bőrt. A jó naptej feloldja ezeket a szabadgyököket és megakadályozza, hogy a bőr veszítsen rugalmasságából.

Mennyi krémet kenj fel napozáskor?

A bőrgyógyászok azt ajánlják, hogy az arcra egy diónyi mennyiség elég, de a test többi pontjára akár egy egész tenyérnyi napvédő krémet is kenhetsz. Ne spórolj ezzel, hiszen a bőröd egészsége múlik ezen.

Mikor kend be magad a napozás előtt?

Ajánlott 20-30 perccel korábban, mert ennyi idő legalább kell, mire beszívódik a krém és kifejti a bőrön a hatását.

Milyen napvédő faktoros krémet használj?

Ez a helytől is függ, minél közelebb vagy az Egyenlítőhöz annál jobban érnek a nap káros sugarai, ezért nagyon óvd a bőröd és ne feledkezz meg a napvédőkről. Minél közelebb az ég és minél közelebb vagy a vízhez (tenger vagy tópart), annál többet érnek a nap sugarai. A fényvédő faktor száma azt jelenti, hogy a bőröd saját védekezési idejét annyszor sokszorozhatod meg. Például ha 10 percig tartózkodhatsz a napon és 15-ös faktorszámú krémet használsz, akkor akár 150 percre is növelheted a napon töltött időt.

Parádés strandtáskák és papucsok

Vidám, bolondos, esetleg provokatív lány vagy? Akkor neked színes, bohókás, és meglepő darab kell. Olyat keress, amelyen felirat, figura vagy jelzés van. Meglátod, mindenki azt fogja figyelni, hogy mi van odaírva, odavarrva, miközben végig vonulsz a strandon a trendi táskáddal!

A papucsod lehet virágos, gyümölcsmin-tás vagy egyszínű, fa- vagy gumitalpú. Az a lényeg, hogy stílusos legyen és passzoljon a fürdőruhához. Egy kis segítséget adunk neked, hogy el tudd dönteni, milyen papucsot választasz. Persze a lényeg, hogy megfeleljen az egyéniségednek és összhangban legyen a fürdőruháddal.

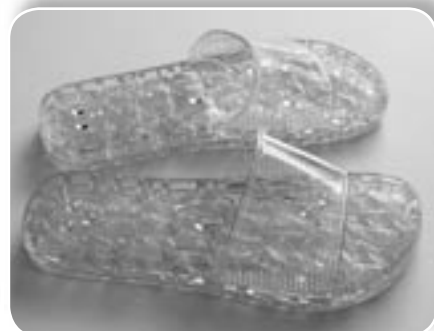
Ismét hódít a vietnami papucs. A tervezők egyre különlekeőbb darabokat álmodtak meg, hogy divatosabbá varázsolják ezt a kis pántos darabot. A színek kavalkádja jelzi, hogy minden megengedett! Van jól bevált, egyszerű sima fazonú, és van amihez kis pántot terveztek, hogy jobban tartsa a lábat. Válaszd azt, amelyiket jobban szereted.

A fürdőruha már megvan, a strandtáskába már biztosan becsomagoltál. Ha az idő is engedi, dugd a lábad a papucsba, és irány a strand!

Egy divatos lány arra is ügyel a strandon vagy a tengerparton, hogy miben viszi a vízhez a nélkülözhetetlen cuccait. A divattervezők ma már kifejezetten szeretnek strandtáskát tervezni, sokszor a fürdőruha színével és mintájával harmonizálót. A strandtáska lényege, hogy nagy hely legyen benne, hiszen néhány dolog mindenképpen fontos a strandra. Ezek: a törölköző, fürdőruha, szépségápolási cikkek, aki nem bérel napozóágyat, annak pokróc, és hát ezeket be kell gyömöszölni valami táskába. A strandtáskadivat a vállra

akaszthatós, könnyed darabokat helyezi előtérbe.

Az idén nyáron hódítanak a neon színek, így nyugodtan szerezz be egy élénk színű táskát, mellé egy élénk színű bikiniet. Nem baj, ha nem passzolnak a színek, a lényeg, hogy feltűnő legyen mind a táska, mind a bikini.

A június már igazi nyári hónap, amikor bezárnak az iskolák kapui, aratáshoz készülődnek a mezőkön, és a hó végén vagy július elején már az első, villámlással és dörgéssel kísért nyári vihar is megérkezik (az idén minden hamarabb érkezett, így a viharok is...). Találón írja a költő:

„Düh csikarja fenn a felhőt, / fintorog. /
Nedves hajjal futkároznak / Mezítlábas
záporok. / Elfáradnak, földbe búnak, / Este
lett. / Tisztatestű hőség ül a / fényesarcú fák
felett.”

(Radnóti Miklós: Naptár)

A július általában a legmelegebb hónap az északi féltekén, amikor az állatok megfigyelésére a hajnali és alkonyati órák a legalkalmasabbak. Nagyon sok a fiatal, a fészket csak nemrég elhagyó madár, ami néha megnehezítheti a fajok meghatározását. Előfordul ugyanis, hogy az első, fiatalkori tollruha nem is hasonlít arra, amit a kifejlett madárnál megszoktunk. Talán a **vörösbegy** a legjobb példa erre, mert a fiatal madaraknak még egyetlen narancspiros tollacska-juk sincs, és csak az első vedlést követően jelenik meg a névadó mellényük. Aki szeret fényképezni, a rovarokról is jó felvételeket készíthet, amelyeknek alapján otthon a faj meghatározása is lehetővé válik. Újabban mind többen készítenek hangfelvételeket is; erre is a hajnali és alko-

Késői naplementék

Kolokán

Kérész

Fehér tündérrózsa

Guvat

nyati, de bizonyos fajok esetében az éjszakai órák a legalkalmasabbak. Estefelé már szűnik az emberi tevékenység okozta lármája, és nagyon sok madár, béka és rovar éppen ebben az időszakban szól a legszorgalmasabban. Nádasok közelében járva gyakran halljuk a kis **vízicsibe** vagy a **guvat** jellegzetes hangját, májusban és júniusban ciripelnek a **mezei tücskök**, és andalító muzsikát kínál a sekély vizekben tanyázó vöröshasú unkákat kórusa. Vezessünk rendszeres naplót a kirándulásokról, mert a látottaknak, megfigyeléseinknek gyakran hasznát vehetjük a későbbiekben!

Sekély vízű, gyorsan felmelegedő tavak közelében járva a part mentén néha sűrű, zöld „békanyálat” láthatunk. Zöldmoszatok hosszú fonalai olyan sűrűn kuszálódnak össze, hogy a kecskebékák ezen a masszán ülve leshetik a víz felett szálló rovarokat. A zöldalgák tömeges jelenléte mindig tápanyagokban gazdag vízre utal, és többnyire a települések közelében levő vízesgödrök és sekély vízállások jellemzője. A hazai tavak és lassú folyású vizek mentén sétálva azonban virágokban is gyönyörködhetünk. Némely halastó és lustán folydogáló holtág vizében júniustól virít a **fehér tündérrózsa**. A nagyméretű virágok a felszínen úszó kerekded levelek felett nyílnak. Kicsit előbb, májusban jelennek meg a **kolokán** ugyancsak fehér virágai. Ez a növény az utóbbi időben erősen terjed, majd mindig tömeges, rengeteg sarjával egyre nagyobb területeket hódít meg a vízben. Kard alakú, sötétzöld leveleinek széle fűrészes, egy-egy levél hossza akár negyven centimé-

Mezei tücsök

Vízicsibe

ter is lehet. Kedvelt fotótéma a sárga tavirózsa, más néven vízitök. Szép sárga „szirmai” tulajdonképpen megszínesedett csészelevelek. Ha egy pillantást vethetnénk a Tisza víz alatti partfalára, az ott levő rengeteg lyuk ékesszólóan árulkodna a bennük rejtőző tiszaviráglárvákról. A **kérészekhez** tartozó rovar lárvája többszöri vedléssel három évig fejlődik odalent, míg azután egy napsütötte júniusi délutánon megkezdődik a természet egyik látványos színjátéka, a rajzás. A szőke folyó „kivirágzik”, a napsütésben önfelédten röpködő rovarok azonban mindössze néhány óráig élnek. A levegőben párosodnak, majd feladatukat befejezve a vízre hullanak. A nőtények előzőleg több ezer petét raknak a vízre, amelyek lassan a fenékre süllyednek. A tiszavirág rajzása idején szinte forr a víz, a halak kihasználják a lehetőséget, s igyekeznek a felszínen úszó tetemekből minél többet bekebelezni. A még repülő kérészekre madarak is vadásznak.

A Tisza meredek partoldalának felső részében túrják fészkelőüregeiket a **partifecskek**. A nálunk élő három fecskefaj közül ez a legkisebb; társas természetű, kisebb-nagyobb telepeken költ. Kora tavasszal, különösen az áradások után a Tisza meredek partfala sok helyen leszakad. A partifecskek pedig éppen ezeket a friss felületeket kedvelik a legjobban.

A munkát a még pár nélküli hímek kezdik. Először a partfal előtt lebegve kaparnak egy kis mélyedést, amelyben már megkapaszkodhatnak, utána, kizárólag a lábaikkal dolgozva, tovább mélyítik az üreget. A szorgalmasan dolgozó hímek látványa ösztönzően hat a tojókra, így azután hamarosan kialakulnak a párok, és a nemegyszer méternél is hosszabb alagutat már közösen fejezik be. Helyzetüket közben gyakran változtatják, hol az egyik, hol a másik lábukkal kaparnak.

Meleg májusi napokon néha a túlsó part felé úszva a vízből figyeltem a lyukak előtt méhek módjára nyüzsgő apró, barna madarakat. A fecskék tudomást sem vettek rólam, ásták az üregeket, illetve a víz színe felett repülve néha tőlem néhány méternyire kapkodtál a szűnyogokat. Egy alkalommal szomorú szemtanúja voltam annak, amikor a partoldal egy része leszakadt. Az így keletkezett friss felületen azonban már másnap reggel tucatnyi fecske dolgozott szorgalmasan.

A párok többnyire egy alkalommal költenek évente, fészekeljük négy-hét tojásból áll. Hazánkban a párok első alkalommal átlagosan valamivel több mint öt tojást raknak.

Időszakunkban a mezőket a nagy ökológiai változások jellemzik. Fokozatosan sárgul a határ, egyre érettebb kalászatokat ringat a szél, júniusban már az aratás kezdődik, és ennek következtében tarlók és rajtuk nagy sárga bálák jelennek meg. Gyermekekomban még keresztek raktak a kékéből. Nekem ezek ma is hiányoznak, de az ölyvek, vércsék, gébicsek és szalakóták a bálákat is elfoglalják, hogy róluk lessenek pocok-, egér, vagy rovarzsákmányukra. A tarlókon táplálékot keresnek a faluból odalátogató parlagigalamb-csapatok éppúgy, mint a közeli erdőkből, ligetektől érkező örvös galambok és vadgerlék, és

egyáltalán nem véletlen, hogy ugyanott gyakran felbukkan a rájuk vadászó ragadozó, a héja vagy a kerecsensólyom is.

Ha egy cickány átszalad az úton, a legtöbb ember így kiált fel: ott egy egérke! Pedig a cickányok mint rovarévről emlősök rendszertanilag távol állnak a rágcsálóktól. A mezőkön több fajukat is megfigyelhetjük, gyakori például a mezei cickány. Apró termetű állat, tömege mindössze 5–13 gramm. Bundája felül sötét barnásszürke, alsóteste fehéresszürke, a két szín az oldalán éles határral válik el egymástól. A farkára simuló szőrzetből elszórtan hosszú szőrszálak állnak ki; ez jellemző az úgynevezett fehérfogú cickányokra. A cickányok emésztése rendkívül gyors, naponta saját testtömegüknek megfelelő mennyiségű táplálékra van

Parti fecske

Vörösbegy

szükségük, ezért szüntelen eleség után járnak. Rovarokat, férgeket és csigákat fogyasztanak, de elbánnak a náluk nagyobb rágcsálókkal is. Fogazatuk, persze csak viszonylag félelmetesebb, mint a tigrisé vagy az oroszlané. Pézsmailatú váladékuk a legtöbb ragadozótól megvédi őket. Többször láttam például házimacsákat elfogott cickánnyal játszani, de azt sohasem, hogy meg is ette volna. A nyílt területeken vadászó erdei fülesbagoly csak elvétve fog cickányt, viszont a gyöngybagoly kifejezetten kedveli őket. A begyűjtött köpetei majd száz százalékban erdei és törpe cickány maradványaival voltak tele.

Sch. E.

Kicsi sarok

Halak

H	B	M	E	R
Z	A	N	K	U
S	L	R	E	M
Á	I	A	CS	A
R	N	S	E	A
Á	Y	U	G	H
K	A	B	E	L

AMUR A betűhalmazokból
BALIN húzd ki a hat megadott
BUSA hal nevét! A hetediket
HARCSA megkapod, ha a
KÁRÁSZ kimaradt betűket
KECSEGE összeolvasod.

Cikcakk

1					
2					
3					
4					
5					
6					

Meghatározások:

1. Utazáskor használjuk,
2. Erdélyi szél,
3. Mókázik,
4. Vízimadár,
5. Pléd,
6. Távozott.

**Ha jól fejtet meg a rejtvényt,
a kiemelt négyzetekbe került betűket
összeolvasva egy költőmadár
nevét kapod.**

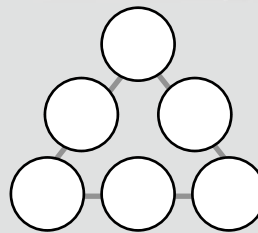
Mini berakós

			C	
	I			
		O		

DÖNCI, ELLEN, HINTI, ILONA, LÁTOD

Rakd be a mellékelt szavakat az
üres rácsba úgy, hogy a két kiemelt
oszlopban egy ázsiai országnak és
fővárosának a neve alakuljon ki.

Számolj!

Írd be a
számokat 1-től
6-ig
a körökbe úgy,
hogy a számok
összege
a vonalak
mentén
12 legyen!

Skandináv rejtvény (23–24.)

**Rejtvényünkben Domonkos István igen időszerű című versének első sorait kell
megfejtetnek. Reméljük nálatok nem ez lesz a helyzet a tanév végén!**

	BRAVŰROS HEGEDŰS (ÉK. H.)		KIRÁLYI FEJDISZ	NEM ÁLL SZILÁRDAN	HÍD KÖZEPE	EZER ÉV	TÖRÖK- ORSZÁG	VÍZI- ÁLLAT NÉMETH LÁSZLÓ	NEM TÉLEN	
	BÖR									LAKATOK
	MAJDNEM RÁRONT				ERRE A HELYRE	NÉPSZE- RŰSÍTŐ HIRDETÉS SUGÁR				
	DALMÁT VÁROS						A 3. ISMERETLEN SZÓFAJ (ÉK. F.)		RÓNA EGYNEMŰI ZÖLD, SZERBŰL	
KELET	2	A MÁJ TERMÉKE	U. A. N.	500	EURÓPAI NEMZET		IDEGEN NŐI NÉV			
MÓRICZ ZSIGMOND MŰVE		MARI BETŰI	KIEJTETT BETŰ	FÉL ÓTI	N. V.		R. E. G. Ű.			
			CS							
NŐI NÉV				TETEJÉRE	KUTYA	NEMZETI BANK	SOKAT ISZIK DEÁK FERENC		TÁG	EZ
FÉLIG ŰZ		1000	NORD	... A LELKE MINDENNEK		EZ	50	SOVÁNY LÓ		
		A 3. SZEMÉLY		KELET				TEMPUS		
										

Berakós rejtvény

Mi kell a napozáshoz? Megtudod, ha berakod a megadott szavakat, betűcsoportokat az üres rácsba.

Kétbetűsek: AL, AZ, ÁG, ES, LÉ, LO, OE, ON, RG.

Hárombetűsek: ALÁ, ATA, KÉM, LAT, LEK, STO, TÁR.

Négybetűsek: CICA, CSÜR, HEGG, SÜNI, TOLÁ.

Ötbetűsek: PEREM, RIOGÓ, TEJET, TROPA.

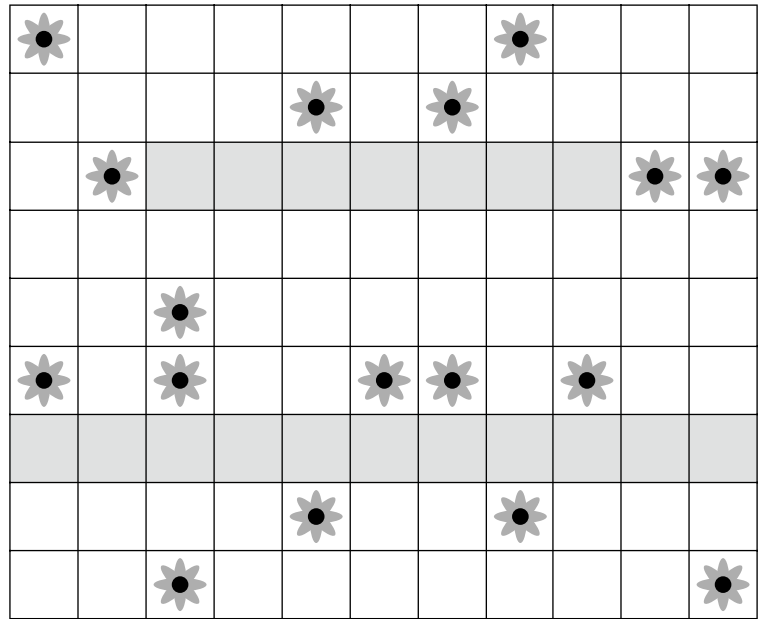
Hatbetűsek: ESTÉRE, HATÁSA, SZEZON, TOLATÓ.

Hétbetűs: SZÁMÍTÓ.

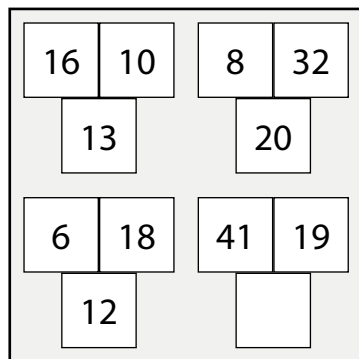
Nyolcbetűs: PRÓKÁTOR.

Kilencbetűs: TRAPPOLÁS.

Tizenegy betűs: CSÍPEGETETT.

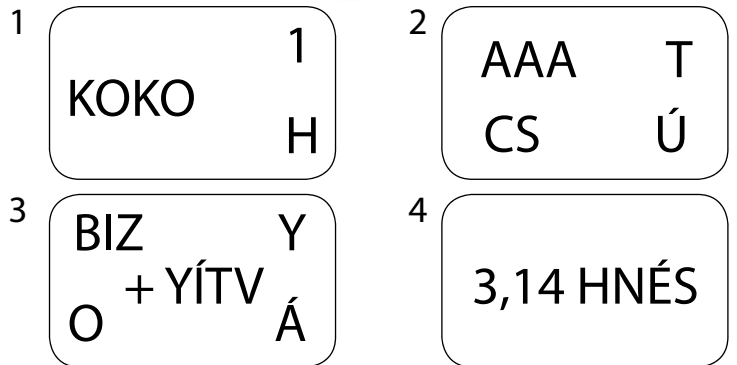

Logika

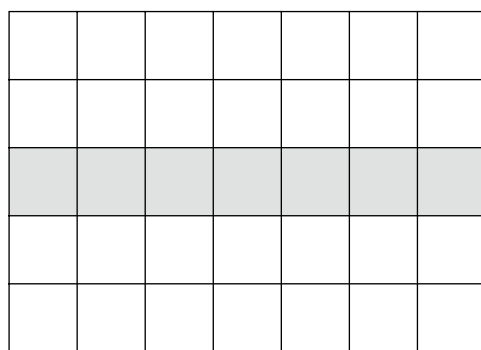

A számcsoportok bizonyos logikai elgondolást követnek. Ezt kell kitalálnod, és máris meglesz a keresett szám.

Betűrejtvények

Déli gyümölcs

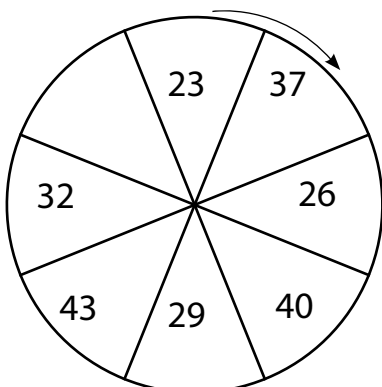

A következő szavak betűinek átrendezésével alkoss új, értelmes szavakat, és írd be a rejtvenyháló függőleges soraiba. A kiemelt sorban egy déligyümölcs nevét kapod megfejtésül.

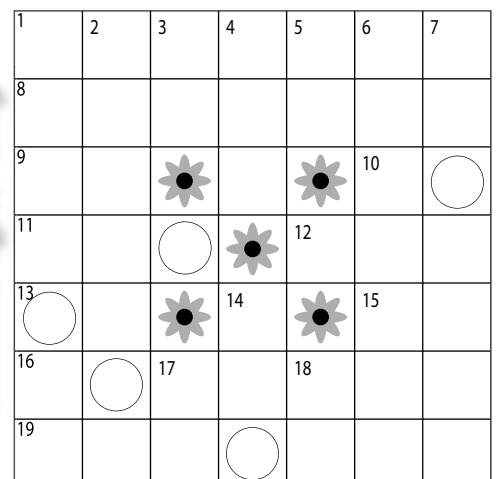
HENYE, NYARA, REPED, SOROZ, TÁJÉK, TELEK, ZSABÓ

Körszámtan

A számok egy bizonyos logika szerint követik egymást. Erre kell rájössz, és beírhatod a hiányzó számot az üres körökbe.

Minirejtvény

Vízszintes sorok: 1. Bácskai helység, 2. Vitalitás, 9. Germánium, 10. Véd, 11. Kis Emma, 12. Szófaj, 13. A hegedű egyik húrja, 15. Rangjelző, 16. Származása, 19. Tiltó rendelkezés.

Függőleges sorok: 1. A második személyt (népiesen), 2. Egy bánati helységből való, 3. Menni kezd, 4. Női név, 5. Remegni kezd, 6. Időnként verset ír (ék. h. és ék. f.), 7. Emelem a fizetését (ék. f.), 14. Női név, 17. Igekövető, 18. Tova.

A körökbe kerülő betűkből egy haleyvő emlős nevét olvashatod össze.

Itt a görkorcsolya!

Mióta?

Úgy tudni, bizonyos francia, név szerint Peltibled készítette el több mint három évszázada az első görkorikát. Utána még sokan tökéletesítették. Ezek azonban még elég kezdetlegesek voltak, a manapság közismert kori csak a 19. század nyolcvanas éveiben született meg. A Nemzetközi Görkorcsolya Szövetség az 1930-as évektől kezdve rendez világ- és kontinensbajnokságokat.

A mai klasszikus görkorcsolya 1979-ben jelent meg, amikor Minneapolisban Scott és Brennan Olsen elkészítette az első soros, görgös korikát, akkori nevükön rollerblade-eket.

Ettől kezdve hatalmas karriert futott be a görkorcsolya.

Ki?

Bárki görkorizhat, ha van egy korija, ha elég ügyes és kitartó. Sok nyugati országban a görkorcsolya közlekedési eszköznek is számít, mert gyors, kicsi, ráadásul a környezetet sem szennyezi. Már kisgyermek

korban el lehet kezdeni, de akkor se lepődj meg, ha egy negyvenen felüli apukát látsz magad mellett elsuhanni.

Hol?

Görkorcsolyázni bárhol lehet. Néha problémát jelenthetnek a gyalogosok, de ha figyelmesen közlekedsz, könnyebben haladhatsz.

Az óvatosság az autókkal szemben azonban nem árt, mert a sofőrök nem biztos, hogy éppen arra figyelnek, hogy éppen honnan bukkansz elő. A kisebb balesetek elkerülésnek érdekében viselj térd-, könyök-, csukló- és fejdődt. Ilyen viseletben igazán tekintélyparancsoló leszel.

Milyet és mit?

Ha kezdő vagy, a két fajta kori közül válaszd a fitnessz fajtát, mert ez ajánlott az utcákra. A másik fajtával inkább a nehezebb elemeket lehet jól bemutatni. Ezt egyelőre hagyd későbbre.

Hogyan?

Már van korid, és készen állsz a tanulásra, de nincs a közeledben egy segítő barát sem? Akkor arra figyelj, hogy ne legyen feszes a testtartásod, ne dőlj hátra, mert így könnyebben eleshetsz. (Aki korcsolyázásban némi gyakorlatot szereztek, azok kevesebb eséssel ússzák meg az első napokat.)

Mikor?

Nyáron jobb a késő délutáni órákat választani, mert akkor már nincs annyira meleg. Esőben vigyázni kell, mert az ember könnyen megcsúszhat, és nézd magad előtt a pocsolyákat, ha nem akarsz nyakig saras lenni.

Miért jó?

Erősíti a karizmaidat, vádlidat, a combot és még fogyaszt is. Jobban tudod majd szabályozni a mozgásodat, és az egyensúly-

Kezdődik a szünidő, az iskolakezdéstől egyelőre még nem kell tartanod. Előtted a tengernyi szabad idő, amit viszont valamivel agyon kell ütni. Az egyik legjobb megoldás a görkorcsolya lehet. Reméljük minden felmerülő kérdésre választ kapsz a következő sorokban, hogy minden gördülékenyen menjen...

érzéked is javulni fog. Ráadásul a szüleid is örülni fognak, hogy többet vagy a friss levegőn.

És mi még?

Akkor fogsz majd igazán jól mutatni, ha menet közben a nyakadban egy divatos MP3-as zeneszerkesztő fityeg.

No és a bicajozás?!

Az előző oldalon a görkorcsolyát ajánlottuk. De nem semmi ám a terepi bicajozás sem. Igaz, a mi síkságunkon az izgalmas hegyi kerékpározás (kivéve a Fruška gorát) sajnos szóba se jöhet. Azért egy jót lehet pedálozni a csatorna töltésén, a közeli erdőben, kint a mezőn is. Elmondunk neked néhány tudnivalót a bringázáshoz.

A terepi kerékpározás legfontosabb tudnivalói

1. Te csak vendég vagy a természetben, ezért viselkedj is annak megfelelően!
2. Bicajos kirándulás közben óvd a növény- és állatvilágot!
3. Hagyd a természetet úgy, ahogy találd!
4. Ne csapj feleslegesen lármát!
5. Biztosíts elsőbbséget a gyalogosan túrázók részére!
6. Fokozott figyelemmel menj lefelé!
7. Ne akarj annál többet teljesíteni, mint amire képes vagy!
8. Kerékpározás közben mindig hordj fejkendő!
9. Nem árt a térd- és könyökvédő sem.
10. Csak tökéletes műszaki állapotú kerékpárral indulj útnak!
Főleg a fékeket ellenőrizd.
11. Lehetőleg ne egyedül menj. Társaságban biztonságosabb és érdekesebb.

Mire van szükséged?

Az ördög ébren van (nem alszik)! Ha rövid túrákra indulsz, nyilván nem egy teljes generálhoz való szerszámozat és pótalkatrészt viszel magaddal. Egy alapvető felszereltség hamar össze tud állni.

Minden kerékpárosnál a defekt az első szempont. Van aki ragasztani szeret (kisebb súlyt kell vinni magunkkal), van, aki pótbelsőket visz magával (gyorsabb, mint a ragasztás). A defektok javításánál fontos szerepet játszik a megfelelő pumpa is. Nem árt, ha tudjuk, hogy a kerékünk külsője milyen könnyen szerelhető. Vannak kézzel leszedhető, könnyű szerelésű külsők, és olyanok, amelyeket szerszám segítségével is alig tudunk leszerelni a felniről. Ebben az esetben feltétlenül legyen nálunk a leszerelést segítő célszerszám, különben nem tudunk ragasztani, belsőt cserélni.

A lényeg, hogy soha ne hagyatkozzunk mások felszereltségére! Az lehet teljesen más, mint amire nekünk szükségünk lenne. Belsőjének szelepe lehet eltérő a miénktől. Tehát az elv: csak magunkra számítsunk (főleg egyszemélyes túrákon).

A menet közben esetleg meglazuló alkatrészek megszorításához egy többrendeltetésű villáskulcsra (biciklikulcs) lesz szükséged. Ez tényleg könnyen zsebre vágható, vagy betehető a hátizsákba.

Mi legyen a hátizsákban?

Hátizsák nélkül ne indulj sehová! Persze nem mindegy, hogy mi van benne. A következőket ajánljuk „töltelékként”:

- * Víz vagy gyümölcslé, legalább egy liternyi
- * Szendvics vagy keksz, esetleg csoki
- * Vízhatlan dzseki
- * Fényképezőgép
- * Mobiltelefon
- * Sebtapasz
- * Bicska
- * Alapvető szerszám

1963-ban, 44 éve történt

Útjára indult az első női űrhajós

1963. augusztus 16-án a Vosztok-8 szovjet űrhajón a világtörténelemben először egy nő, Valentyina Vlagyimirovna Tyereskova hagyta el az öreg Föld légterét, 48-szor megkerülte bolygónkat, és három nappal később sikeresen visszatért.

Az űrrepülésre való felkészítés nagyon kemény volt. A jelölteknek már jó előre le kellett mondaniuk a férjhez menésről, a gyerekzsülésről.

Csillagváros nevét (ahol a kiképzés folyt) ki sem ejthették, a magas kerítéssel körbevett kiképzőközpontot kutyas őrk zárták el a kíváncsi tekintetek elől.

Az öttagú „szoknyás zászlóalj” – ahogy a világ első űrsétáját végrehajtó, Alekszej Leonov nevezte a női űrhajósjelölteket – hónapokig nem hagyhatta el a felkészítőközpontot. Tyereskova repülése után a „szoknyás zászlóalj” részére még

terveztek űrsétát, sőt csak női személyzettel ellátott űrhajót is, de ezek az elképzelések sohasem valósultak meg.

Az első női űrhajós csoportot 1969 októberében feloszlatták, kilétükről a világ csak jóval később, 1987-ben szerezhetett tudomást. A bátor fiatal nő a későbbiekben nem bizonyult különösebb egyéniségnek, és mindmáig nem tudja elviselni dicsősége súlyát. Visszatérése után öt hónappal, az ünneplések csitulásával hagyta, hogy korábbi esküjével ellentétben férjhez adják az 1962-ben repült Vosztok-3 űrhajósához, Andrijan Nyikolajevhez.

Még azt is engedelmesen tűrte, hogy a pompás állami szertartáson egy akkori jeles politikus vezesse őt a vőlegény elé. Államérdek vezette abban is, hogy gyorsan – amíg még rajta volt a „csillagok pora” – megfogadjon, és 1964 júniusában megszüljön a földkerekség első „űrgyermeke”.

A házasság gyorsan felbomlott – akik jól ismerik, azt mondják, Nyikolajev durva fráter és még alkoholiista is –, ráadásul tisztázatlan okokból a kislányuk sem szerepel a nyilvánosság előtt.

Tyereskova viszont a többi űrhajóshoz hasonlóan bejárta a világot. Kísérői kezdetől ügyeltek rá, hogy ezeken a látogatásokon minél kevesebb emberrel váltson szót, mert rendszeresen kellemetlen helyzetbe hozta a vele tartó küldöttség többi tagját.

Az idén 60 éves Tyereskova ma is sokat utazik a világban.

• Ezen a napon történt • Ezen a napon történt • Ezen a napon történt •

JÚNIUS 14.

Ma Vazul, Zalán, Valér, Herkules, Metód napja van.

1834 (173 éve történt)

Isaac Fischer Jr. szabadalmaztatta a smirglit, vagyis a dörzspapírt.

Jerome K. Jerome

1927 (80 éve történt)

Megszületett Jerome K. Jerome, angol író (Három ember egy csónakban).

1919 (88 éve történt)

Elkezdődött az első megállás nélküli Atlanti-óceán feletti átrepülés. John Alcot és Arthur Brown Newfoundlandból Írországra repült.

JÚNIUS 15.

Ma Jolán, Vid, Ábrahám, Viola, Bernát, Aurél napja van.

1893 (114 éve történt)

Budapesten meghalt Erkel Ferenc zeneszerző, a nemzeti opera megteremtője, a magyar Himnusz megzenésítője.

JÚNIUS 16.

Ma Jusztin, Ajtony, Péter, Ferenc, Juszтина, Aurélián napja van.

1963 (44 éve történt)

Útjára indult Valentyina Vlagyimirovna Tyereskova, az első női űrhajós. Három napot töltött a Földön kívül.

JÚNIUS 17.

Ma Laura, Alida, Adolf, Teofil, Terézia, Marcián napja van.

1903 (104 éve történt)

Henry Ford megalapította a Ford Motor Company-t.

Sütő András

1927 (80 éve történt)

Megszületett Sütő András, erdélyi magyar író (Anyám könnyű álmot ígér).

1882 (125 éve történt)

Megszületett Igor Sztravinszkij orosz zeneszerző, a 20. századi európai zene egyik legnagyobb hatású, legsokoldalúbb, legtöbbet vitatott úttörő egyénisége.

JÚNIUS 18.

Ma Arnold, Levente, Kamilla, Márk, Márkus napja van.

1815 (192 éve történt)

Napoleon vereséget szenvedett Waterloo-nál.

1936 (71 éve történt)

Moszkvában 68 éves korában meghalt Makszim Gorkij (eredeti nevén: Alekszej Makszimovics Peskov) orosz író.

JÚNIUS 19.

Ma Gyárfás, Rómeó, Julianna, Hajnalka, Mihály napja van.

1862 (145 éve történt)

Amerika teljes területén megszűntek a rabszolgaságok.

1978 (29 éve történt)

„Megszületett” Garfield, a Macska.

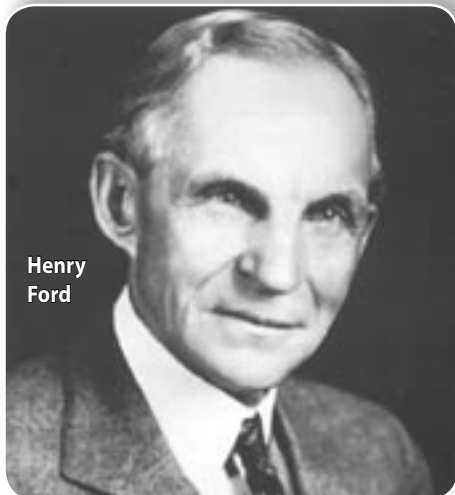
1981 (26 éve történt)

Nelspruit-ban (Dél-Afrika) kiállították a legnagyobb ismert narancsot, amely 2,5 kg-ot nyomott.

JÚNIUS 20.

Ma Rafael, Koppány, Margit, Florencia napja van.

A MENEKÜLTEK VILÁGNAPJA

Henry Ford

Az autógyártás kezdeti éveiben még kézzel, időpocsékoló módon szerelték össze a gépkocsikat. Ezért nagyon drágák voltak, és csak uralkodók, milliomosok voltak a vevők.

Henry Ford, egy farmer fia volt az, aki később megalapozta a tömeges autógyártást.

Ford nem volt gépészmérnök, csak elemi iskolát fejezett be. Huszonnyolc évesen, 1891-ben elhagyta otthonát, Detroitba ment, ahol Edison-nál talált munkát.

Ford ekkor már tapasztalt mechanikus. 1896-ra saját garázsában megépítette első kocsiját, ám nem számolt azzal a lehetőséggel, hogy a járgány majd nem fér ki a szűk ajtónyíláson. Ezért hogy próbaútra tudjon vele menni, ki kellett vernie a kis épület falát...

Otto első háromkerekű autója, a „benzinbolha”

Az oly sok éjszaka munkájával elkészült kis kocsi modelljét titokban akarta kipróbálni, nagyon bízott a sikerében, az eljövendő hírnévben.

1902-ig anyagi támogatót keresett, ám nem talált, ezért megépítette versenyautóját, a 999-est, mely 120 km/h sebességet is elérhetett. De nem merte önmaga vezetni, hanem egy kerékpárversenyzőt ültetett a volán mögé. A 999-es győzelme elegendő pénzhez jutatta, amiből üzemet alapított, s elkészítette az A-modellt, melyből 1200 darabot adott el.

Ekkor visszatért első és legfontosabb álmához, az olcsó tömegautóhoz, amelyet minden átlagos amerikai megvásárolhat.

1903-ban, 104 éve történt

Henry Ford megalapította a Ford Motor Company-t

Amikor 1770-ben Nicholas Cugnot (ejtsd Nikolasz Künyo) előállt egy új, gőz által hajtott járművel, még senki sem gondolta, hogy ez a találmány jóval később egész viselkedésünket, életünket megváltoztatja, felforgatja és átrendezi. Ám egészen az 1880-as évekig a mérnököknek nem sikerült továbbfejleszteni a gőzautót. Az áttörés 1885-ben következett be, amikor a német Nicolaus Otto feltalálta a benzinmotort. Ettől kezdve a „benzinbolhák”, ahogy a kocsikat csúfolták, szédületes fejlődésnek indultak. Megjelentek a különböző gépkocsik, pl.: a Daimler, Benz, Craisler.

Galamb József

Ennek érdekében 1908 márciusára elkészült a T-modell.

Egyszerű, hatékony s olcsó kocsi volt, melynek árát mindössze 850 dollárban alapították meg. (A T-modell főkonstruktőre egy magyar mérnök, Galamb József volt.)

A hatalmas keresletet nem tudták kielégíteni még úgy sem, hogy napi 65 darabot gyártottak az autóból. Ezt felismerve Ford új módszert vezetett be: a futószalagot, amelynek szerepéről a következőt mondta:

– Ne a munkásnak kelljen odamennie, ahol a munka van, hanem a munkadarab menjen a munkáshoz!

Ezzel az ötletével megalapozta annak a gyárnak az alapjait, melyet a ma embere mindenfelé megtalál.

Költségei egyre alacsonyabbak lettek. Szakképzett munkások százait foglalkoztatta, ám nekik lesújtóan egyhangú volt ez a

A Ford gyár máig leghíresebb autója, a T-modell

fajta munka, ezért 1914-ben megduplázta a béreket, vagyis egy munkás napi 2 dollár 34 cent helyett napi 5 dollárt keresett.

1919-ben a T-modell árát 575 dollárra csökkentették. Évente majdnem egymillió darabot adtak el ebből a kocsiból, s ez a sok jármű gyakran forgalmi problémákat okozott az amerikai utakon.

A Ford-T szennzációs sikerének köszönhetően óriási, kb. 700 millió dolláros vagyonra tett szert, de nem tudta élvezni, idegenül érezte magát a milliomosok között. Kétféle dolláros házat és birtokot vásárolt, hogy ide családjával elvonulhasson.

Később Greenfieldben múzeumot alapított, ahol az első amerikai feltalálók életét és munkásságát mutatták be. 1941-ben a cég irányítását Edsel nevű fiának adta át, aki 1943-ban, 58 éves korában meghalt. Ford ezt a veszteséget már nem tudta feldolgozni, így négy év múlva, 87 éves korában követte fiát.

A 20. század arculatának egyik meghatározó figurája volt ez az ellentmondásosságában is tiszteletet parancsoló, hihetetlen munkabírással, elhivatottsággal élő ember.

Az idei 100 Maxim Top-lány

Idén is közreadták a népszerű Maxim magazinnál a 100 legdögösebb lány listáját. A lista bővelkedik gyönyörű színésznőkben, modellekben, énekesnőkben. És olyan „sztárokból” is, akikről fogalmunk sincs errefelé, miért híresek. Íme a lista első tíz helyezettje:

1. Lindsay Lohan
2. Jessica Alba
3. Scarlett Johansson
4. Christina Aguilera
5. Jessica Biel

6. Ali Larter
7. Eva Mendes
8. Rihanna
9. Eva Longoria
10. Fergie

Lindsay Lohan

Scarlett Johansson

Christina Aguilera

Jessica Alba

Fergie

Lemezbemutató Végre megjelent

Linkin Park – Minutes To Midnight

Megjelenési dátum:

2007. május 14.

Megjelent: DVD-lemezen (2007),

CD lemezen (2007)

A lemezen levő dalok

1. Wake
2. Given up
3. Leave out all the rest
4. Bleed it out
5. Shadow of the day
6. What i've done
7. Hands held high
8. No more sorrow
9. Valentine's day
10. In between
11. In pieces
12. The little things give you away

A többszörös platinalemezes, Grammy-díjas Linkin Park harmadik stúdióalbuma Minutes To Midnight címmel 2007. május 14-én jelent meg a Warner Bros gondozásában. Akik már hallották, azok szerint egyértelműen a csapat eddigi legjobb albuma.

Justin kiadót alapított

Justin Timberlake saját lemezkiadót alapított, Tennman Records néven.

A Tennman Records – melynek Justin a vezérigazgatója lesz – az Interscope alvállalataként fog működni, így a kiadónál megjelent lemezeket is az Interscope Geffen A&M terjeszti majd.

– Nagyon izgatott vagyok az új tehetségek miatt, akiket már kiszemeltünk, és alig várom, hogy bemutatassuk őket a világnak – nyilatkozta Timberlake.

Justin előadóként továbbra is a SonyBmg-hez tartozó Jive Recordsnál adja ki lemezeit.

Avril Lavigne kínaiul és japánul énekel

Újabb fotósorozat látott napvilágot a fiatal kanadai énekesnőről, ezúttal a hazájában milliós példányszámban megjelenő, nőknek szánt Elle magazinban.

Az utóbbi hónapokban ez már Avril sokadik feltűnése az élvonalbeli újságokban. Legutóbb például az Arena magazin címlapján láthaták a zene kedvelői és a rajongói.

A hirtelen megnövekedett érdeklődés leginkább új számának, a Girlfriendnek köszönhető, amely mind a szakértők, mind a közönség tetszését pillanatok alatt megnyerte.

A dal nemzetközi sikerét az is alátámasztja, hogy Avril több nyelven is felénekelte: a Girlfriend tehát megszólal spanyolul, portugálul, franciául, németül, olaszul: sőt most már kínaiul és japánul is! (E kettő utóbbit rém rossz kiejtéssel, de mégis megcsinálta.)

Az eredeti tervek szerint Avril hindi változatot is készített volna, de az túl nehéznek bizonyult számára, így egyelőre kimaradt.

Kíváncsiak vagyunk rá, a magyarral hogy boldogulna...

Képeinket a bevezetőnkben említett Elle újságból kölcsönöztük.

Avril duplázik?

Tegnap közzétették az idei MuchMusic Video Awards (MMVA) jelöltjeit! A kanadai zenei csatorna két kategóriában is versenybe hozta Avril Lavigne-t, és a döntés most már a szavazók kezében van.

A kanadai rocker-lány a „Legnépszerűbb kanadai előadó” és a círá „Legjobb nemzetközi videoklipp egy kanadaitól” című kategóriákban indulhat az elsőségért: a rajongók az MMVA honlapján szavazhatnak rá (vagy ellene).

Ez állati!

A kolibri

A kolibri olyan kis madár, hogy ha valaki például egy kolibrit akar ebédelni, annak előbb két sült csirkét kell megennie, hogy egy kolibrival jóllakjék. A kolibri maga szégyelli is kicsiny természetét, s ezért a ragadozó madarak elől, amelyek sokkal nagyobbak, mint ő, szemérmesen elrejtőzik.

Kétféle kolibri van, úgymint eleven és döglött kolibri; a döglött kolibri az elevenből keletkezik haláleset által. A kolibri hazája Dél-Amerika, de ezen kívül máshol is előfordulhat, ha odaviszik.

A kolibri bogarakkal táplálkozik, mivel pedig oly kicsiny, hogy akár-hány bogár nagyobb nála, hát a bogarakat a kolibri szempontjából két csoportra oszthatjuk:

1. olyanokra, amelyeket a kolibri eszik;
2. olyanokra, amelyek a kolibrit eszik.

Ezzel a példával, reméljük, hogy az állatok fölosztásának egy új módját vezettük be, mely hivatva van arra, hogy a régi, elavult rendszereket teljesen kiszorítsa.

A kicsiny kolibrinak kedves kis csipogó hangja van, amellyel lágyan csipog a nőstény fülébe, és ez a csipogás komoly dolog, mert ebből keletkezik aztán a kolibrítójás, ami oly kicsiny, mint egy nagyobb fajta gombostűfej. Tehát ha feldobják is fehér, ha leesik, akkor is fehér, s épp ebben különbözik a tyúktojástól.

A kolibri a természetnek csupán dísz tárgya, az ember sem lovaglásra nem használhatja, sem a bőréből bakancsot nem gyárthat, szőrét a szűcs föl nem dolgozhatja, egyetlen haszna az, hogy kitömése után természetrajzi múzeumokban kiállítják, s ott gyönyörködünk benne, de elvégre ez is hasznos, ha meggondoljuk, hogy némely embernek még ennyi hasznát sem vesszük.

A kolibri neve indián eredetű, magyar neve nincsen, ami sajnálatos, s egy elkövetkezendő nyelvzszenire vár a kolibri magyar nevének megalkotása, s annak leleményességétől és ízlésétől függ, hogy a kolibrit magyarul a csalogány mintájára kicsigénynek, vagy netán kis röpke mitugroncnak, vagy netalán – színei alapján – piros csagos zöldkékenynek, esetleg amerikai röpparányának fogják-e nevezni.

A kolibri életkora, mivel a termete is igen kicsi, szintén kicsi. Pontosan még nem lehetett megállapítani, de mindenesetre kisebb, mint ahogy azt a kolibri szeretné. Persze még ekkora életkort is csak neki kedvező, tehát direkt dél-amerikai viszonyok között ér el. Életkora nálunk jóval kisebb, mint hazájában. Jégszékényben, sósavban vagy forró vízben pedig még ennél is kisebb...

Nagy Lajos Képtelen természetrajz című könyve nyomán

Kutyaápolás: csináld magad!

Az otthoni rendszeres kutyaápolásnak nemcsak egészségügyi jelentősége van: egyben erősíti, meghittebbé teszi a kutya-gazdi kapcsolatot. A külső rendszeres ápolásával „karban tartjuk a lelket is”.

Ha a kutyust egész fiatalon hozzászoktatjuk a rendszeres ápoláshoz, akkor később már elvárja tőlünk a gondoskodást. Eleinte persze nem lesz könnyű, vonakodva fogja ebünk végigülni a keféltetést, fésülést. De nem szabad egy-két nehéz eset után feladni a próbálkozást, hiszen ezt a későbbiek folyamán – mint kötelező szertartást – igényelni fogja és örömet leli majd benne. Ha idáig el akarunk jutni, az persze sok jutalomfalatunkba fog kerülni...

Íme a legfontosabb tudnivalók:

A bunda tisztítása

A keféltetést mindig a kutyus hátán kezdjük a szőr növéseivel azonos irányban haladva. Utána az oldalak következnek majd a szügy, melltájék, a hónalj (erre a területre figyeljünk oda nagyon, mert gyakran becsomósodik, ami nagyon kellemetlen a kutyusnak). Ha figyelmesek vagyunk, azonnal meglátjuk, ha bolha vagy kullancs van a kutyánkban. A tévhitekkel ellentétben ugyanis nemcsak tavasztól ősziig, hanem télen is van kullancsveszély. Télen a madarak és az erdei állatok pottyanthatják ki magukból, amit mi gyanútlan kutyasétáltatók összeszedhetünk. Majd a lábakat kefélgessük át, általában ezt nem nagyon szeretik, ezért hagyjuk utoljára ezt a területet. Közben folyamatosan dicsérgessük, hogy mennyire ügyes

és okos. A végén a szépségét (!) méltassuk, és erről akkor se feledkezzünk meg, ha a nap folyamán később is találkozunk vele. Ők is hiú teremtetek ám!

Szemek

A szemeket a szaküzletekben kapható szemtisztító folyadékkal, gézlappal, vatta segítségével vagy házilag elkészített kamillás öblítő-folyadékkal moshatjuk le. Ha a rendszeresen ápolat szem mégis (állandóan, fokozottabban) termelné a váladékot, akkor derítsük ki annak okát. Előfordulhat, hogy kutyánk bolhás.

Fülek

A füleket a szintén készen kapható fültisztító folyadékkal, gézlappal vagy vatta segítségével, esetleg a gyógyszerárban kapható bőrvízzel tudjuk kitisztítani. Vigyázzunk, hogy ne legyen túl nedves a gézlappal vagy a vatta és arra is ügyeljünk, hogy ne nyúljunk be mélyen a kutya fülébe.

Fürdetés

Mikor fürdessük meg otthon a kutyánkat?

Sima szőrzetűeknél negyedévente, vagy akkor, ha valami okunk van rá, például meg-hempereg egy dögben, sáros lesz stb.

A hosszú és közepes szőrzetűeket gyakrabban kell fürdetnünk. Ha netán hűvös az idő, a kutyust meg is kell szárítani, ami nem egyszerű dolog. Főleg, ha ki nem állja a hajszáritó hangját. Fontos, hogy a fürdetés alakalmával a szőrzetet rendszeresen kifésülve szárítsuk meg, mert csak így van értelme a tisztálkodásnak.

Borzas

Neve: Borzas

Szőre: barna

Szeme: barna

Kedvenc eledele: fű, kukorica

Fajtája: házinyúl

Kubik Vanessa, Bácskertes

Talán nincs ember, ki ne szeretné a macskákat. Egy picit vagy nagyon, vagy azért, mert elcsípi az egereket, vagy azért, mert olyan jópofán tud lustálkodni. Néhány aranyos cicát mutatunk neked. Te melyiknek lennél a gazdija?

Cicadolgok

No nézzük csak, miféle fenevad lehet ez a szürke teremtmény!?

Tanulj tinó, ökörlé lesz belőled! Ha zseni a pici, akár így is el tudja sajátítani a macskaabécét

Hűű, mi ez a jéghideg valami, amit a gazdi oly szaporán nyalogat?

Ez van, ha anyunak elapad a teje

Íme, így pompázok én teljes szépségemben...

Nem tudom, ki ez a fehér szőrgombóc, de olyan kellemesen melegít, hogy máris szundizok egy nagyot

Éjszaka a múzeumban

Ben Stiller szokásához híven legújabb mozifilmjében mulat és mulattat – Aki ezt a vígjátékot nem látta a filmszínházban, megnézheti a DVD-változatot.

Új-Hollywood – megkockáztatom – első számú kedvence, Ben Stiller New Yorkban született. Szülei népszerű komikusok voltak, nem csoda, hogy rengeteg híresség fordult meg a házában. Ben már gyermekként a színpadon állt, szeretett Shakespeare-t szavalni. A filmstúdiók sem zárkóztak el előle. Owen Wilsonnal vicces párost alkot, azt mondják, hogy Stan és Pan óta ők a vígjátékok királyai. Új filmjük, az Éjszaka a múzeumban immáron a kilencedik közös produkciójuk. Erről a filmről szeretnénk hallani egyet s mást Bentől.

– A színhely egy múzeum, ugye?

– Én egy ügyefogyott emberként személyesítek meg ebben a filmben, Larry Daleyt, aki nem elég, hogy elvált és csak hétvégeken láthatja imádott gyermekét, ráadásul még munkanélküli is, mivel ötletei mindig valahogy balul sülnek el. Végre mégis munkába állhat a New York-i Természettörténeti Múzeumban. Megkapom a gyorstalpaló kiképzést a teremőröktől, és máris a nyakamba szakad a baj. Magamra maradok a sötét és kihalt múzeumban, amely éjszaka természetesen zárva van, nem fogad látogatókat...

– S aztán elszabadul a pokol.

– Jól mondd. A múzeum korántsem olyan kihalt, mint Larry gondolja. Éjszaka-ként ugyanis egytől egyig életre kelnek a múzeum tárgyai. Megmozdulnak a dinoszaurusz-csontvázak, a kitömött afrikai vadállatok. Sőt még a történelem híres személyiségeiről készített viaszbabuk is...

– Mit tehet ilyenkor egy kétbalkezes palimadár?

– Megpróbál úrrá lenni a zűrzavaron, de a dolgok nagyon összekutyulódnak. Az éjszakát mégis valahogy átvészelem, mert nem más siet a segítségemre, mint a néhai amerikai elnök, Theodore Roosevelt. Képzeld

csak el... Nehéz ám a múzeumban átvészelni egy éjszakát. Larry fel is akar azonnal mondani, de aztán rájön valamire. Itt a nagy alkalom, gondolja, végre megmutatja a srácnak, a gyermekének, hogy ő legény a talpán, aki nem rezel be a dinóktól és az őserdő vadjaitól.

– Honnan a film alapötlete?

– A film egy gyerekkönyv alapján realizálódott. Milan Trenc, horvát származású grafikus saját maga illusztrálta az érdekes mesekönyvet. Először 1993-ban adták ki, és ekkor a Fox cég azonnal megvásárolta a szerzőtől a megfilmesítési jogokat. A film tavaly készült, a karácsonyi ünnepek után már ti is megnézhattétek ezt a múzeumi kalandot...

– Mit mondhat a rendezőről?

– Shawn Levy húszévesen diplomázott a Yale egyetem drámatagozatán, majd a Disney és a Nickelodeon számára sorozatokat gyártott. Elképzelése az volt, hogy a digitális trükkök egyensúlyozásaképpen a film minél valóságosabb legyen, és így a

nézők minél jobban tudjanak azonosulni velem. Ennek érdekében realista játékot kért tőlem. Engem nem volt nehéz rábírní a szerep elvállalására. Gyerekkoromban néhány háztömbnyire laktunk a természettörténeti múzeumtól, és engem is elvarázsolt a hely. Lenyűgözött az ötlet, hogy felnőttként visszatérhetek ide.

– Kiváló színészeket szerződtettek melléd.

– Igen... Szükség volt egy intellektuális típusú nőre, ezt a karaktert Carla Gugino kapta. Robin Williams a volt elnök, Roosevelt életnagyságú és életre kelt viaszszobrát játssza. Itt van még Dick Van Dyke és Mickey Rooney, aki első filmjét 1926-ban forgatta, korának leghíresebb gyermekszínésze volt. Szóval – a múzeum izgalmas hely, gyertek el oda, talán veletek is megesik valamilyen érdekes kaland. Sosem lehet tudni...

B. Z.

Nemrég azt sajkózták, hogy a kalózfilm halott. Blood kapitány és a többiek gyorsan eltűntek a mozivászonról, mert ezek a kalandfilmek költségesek voltak, tehát a tengeri ördögöknek befellegzett. Néha-néha Hollywoodban – de Európában is – megpróbálkoztak a műfaj felújításával, megújításával, ám az alkotások rendre zátonyra futottak a jegypénztáraknál. De aztán váratlanul a fedélzetre toppant Jack Sparrow kapitány – és a mozi újabb csatát nyert. Sokan, sok helyütt megírták már, miképpen lehelt életet A Karib-tenger kalózzai – A Fekete gyöngy átka című kalóztörténetbe az alkotótáb 2003 nyarán. A siker hatalmas volt, egyik napról a másikra a gyerekek például megfelfigyeltek a Star Wars lovagjairól, Supermanről, Batmanról és a többiekre, mindenki Jack Sparrow kapitányért lelkesedett. A nagyérdemű egy disneylandi játék mozi feldolgozásától maximum egy korrekt családi filmet várt, ehhez képest a sorozat első epizódja világszerte tarolt minden korosztály és minden réteg körében, még az egyébként szigorú kritikusok is ódákat zengtek erről a históriáról. A film Oscarjelöléseket is besöpört. A második epizód sem okozott csalódást, sőt – A Karib-tenger kalózzai – Holtak kincse talán még sikeresebb volt, mint az első eresztés. A közönség már ki volt éhezve egy színvonalas kosztümös, jól megcsinált filmre. Jack Sparrow tehát valami egészen különleges varázssal rohant a fedélzetre, s vette fel a gonosztevők ellen.

Akik megdicsőültek: Johnny Depp (Jack Sparrow), Orlando Bloom (Will Turner), Keira Knightley (Elizabeth Seann) és még sokan mások. A filmeket Gore Verbinski rendezte.

Az első epizód esetében az alkotók azon fáradoztak, hogy bemutatassák a szereplőket, de a további eresztésekben már „elmélyülnek” a dolgok. Az első részben Jack Sparrow Port Royalban húzza meg magát. Ezt a kikötőt azonban megtámadja Barbossa kapitány, aki elrabolja a kormányzó gyönyörű lányát. Sparrow Will Turnerral, a kováccsal üldözőbe veszi Barbossát, ám befutnak az élőhalott kalózokba és megkezdődik a nagy leszámolás. A második részben feltűnik Davy Jones, a Repülő Hollandi kapitánya, akinek Sparrow

MENŐ FEJEK

A Karib-tenger kalózzai

A világ végén – A sorozat harmadik epizódja Johnny Deppel, Orlando Bloommal és Keira Knightley-val – Folytatódik a Nagy Kaland, újra felvonják a vitorlákat, mert „hajózni muszáj...”

az adósa. Ha kapitányunk nem törleszti a tartozását, örökre átkozott marad, és Will sem veheti el Swann kisasszonyt. Újabb izgalmas tengeri kaland következik, látunk egy óriáspolitikot, egy rejtelmes ládát, de a mesében egy titokzatos jósnő is szerepel.

A harmadik epizódban – a sorozat befejező részében – Sparrow kapitány társaságával, Willel, Swann kisasszonnyal és Barbarossával, aki újra a színre lép, elindul a világ végére. A nézők kíváncsiak voltak, vajon milyen kalandok várnak most rájuk arrafelé, amerre ember még sohasem járt. Hőseink természetesen nem maradnak ellenség nélkül, útjuk során minden és mindenki összeesküdött ellenük. Egy bandavezér, Chow Yun-Fat keresztezi Jack Sparrow és társai útját a Távol-Keleten, a kalózek több évszázados gyülekezőhelyén. Ázsiai hatás érvényesül ebben a mesében, ami elnyomja a karibi látványt, ami megvolt az első két részben...

Még csak ennyit: A Disney-studió már a következő halálfejes trilógiát tervezi, de teljesen új szereplőkkel, azaz Jack Sparrow, alias Johnny Depp és társai nélkül. Az ötletet nem találjuk jónak, de majd meglátjuk!...

B. Z.

Toalett

A nem éppen eszéről híres Szabót felveszik a vaskereskedésbe eladónak. Az első munkanapján bejön egy vevő, és megkérdezi:

– Vécéjük van?

– Igen, uram. Mindjárt megmutatom.

Szabó felkíséri a vásárlót az iroda melletti mosdóba. Megszólal erre a vevő:

– Igazán kedves, de én nem könnyíteni akarok magamon, hanem vécésészét szeretnék vásárolni.

Ugyanaz

A kritikus az első felvonás után kisiet a ruhatárhoz, és kéri a kabátját. A rendező feldúltan siet utána:

– Máris mész?

– Nézd, az első felvonást végignéztem. Gondolom, a második és a harmadik felvonást is ugyanaz írta. Akkor miért kellene itt maradnom?

Monológ

– Engem nagyon zavar, ha valaki a monológom közben jön be a nézőtérre... – mondja egyik színész a másiknak.

– Pedig nem hiszem, hogy ilyesmi előfordult volna veled – válaszolja a másik.

– Miért?

– Mert én úgy tapasztaltam, hogy a te monológod közben csak kimenni szoktak!

Világszám

– Kész az új számom – mondja az illuzionista a cirkuszigazgatónak. – Kettéfűrészelek egy nőt.

– Jó, de mi ebben az új. Ezt nagyon sokan tudják.

– Igen, de hosszában?!

Az idős Beethoven

– Nos, milyen gondolatokat ébresztett önben a művem? – kérdi a zeneszerző a kritikust.

– Állandóan az idős Beethoven jutott az eszembe.

– Ó, ez igazán hízelgő! És miért?

– Szerettem volna olyan süket lenni, mint ő!

Művészfilm

A forgatáson a rendező így szól a fakírt alakító színészhez:

– Kovács, te bemész a vaskereskedésbe, és kérsz ötszáz darab százas szöveget.

– S mit mondjak, mihez kell?

– Ágyneműnek, hogy végre áthúzzhasd az ágyneműt!

Üzleti szellem

– Akkor ezt a két lyukas fogat kihúdom, és beteszek helyette két műfogat – tájékoztatja a pácienszt a fogorvos.

– És mondja, mennyit fizet a valódiért?

Egy

A cowboy lovagol haza újdonsült feleségével. Egyszer csak megbotlik a ló.

– Egy – mondja a cowboy.

Mennek tovább. A ló megint megbotlik.

– Kettő – jegyzi meg a tehénpásztor.

Folytatják az utat, de a ló kisvártatva ismét megbotlik.

– Három – mondja a gazdája, és minden további megjegyzés nélkül lelövi az állatot.

– Miért tetted ezt szegény lóval?! – kérdi rémülten a felesége.

– Egy.

Krimi

Kovács beül a moziba az új krimire, de túl hátra szól a jegye. Odamegy a jegyszédőhöz, és azt mondja neki:

– Szerezzen nekem jobb helyet, és nem leszek hálátlan!

A jegyszédő előreviszi, és mutat neki egy üres helyet középen. Kovács erre oda-csúztat egy százast. A jegyszédő megnézi, mennyit kapott, majd odaszól a férfinak:

– A feleség a gyilkos.

Poggyász

A skót a pályaudvaron megkérdezi a hordártól, hogy mennyiret viszi ki a csomagjait.

– Az elsőt két pennyért, a többit egyért – mondja a hordár.

– Akkor az elsőt én viszem, maga pedig vigye a többit!

Fürtöske

A kiváló ökölvívó, akit göndör haja miatt Fürtöskének becéznek, elmegy a fodrászhoz. A borbély elkezd dolgozni a frizuráján, és közben azt mondja:

– Ha én most ezeket a göndör fürtöket levágnám, fel sem ismernék magát.

A bokszoló felnéz:

– De magát sem!

Levél

– Nézd, levelet kaptam egy régi barátomtól.

– De hiszen ez csak egy üres papírlap!

– Igen. Tudod, már évek óta nem beszélek velem...

– De legalább levegőn van a Karcscika!

– Meghallanád végre, te álomszuszek, hogy csörög a vekker?

Gazdaságos

- Miért van a lónak négy lába?
- Mert ha öt lenne, túl sokba kerülne a patkolás.

Vakolat

- Miért nem vakoltatja be a házát a skót?
- Mert akkor kisebb lenne az udvar.

György és a Sárkány

- Angliában egy utazó bekopog a György és a Sárkány nevet viselő út menti fogadóba. Egy asszony nyit ajtót.
- Kaphatnék itt ilyen későn valami enni-válót? – kérdezi a vándor.
 - Nem – feleli a nő, és becsukja a kaput az utas orra előtt.
 - A férfi újra kopog. Ismét a nő nyit ajtót.
 - Kérem szépen – kérdezi félénken a vándor –, nem beszélhetnék inkább Györggyel?

Gáncs nélküli lovag

- A csinos szőke lány megbotlik a hídon, és belepottyan a Dunába. Rémülten kiabál segítségért, csapkod, le-lemerül. Egy fiatalember beugrik, megfogja, és a partra vonszolja.
- Köszönöm, hogy megmentette az életemet – hebegi a lány. – Biztosan nagyon nehéz dolog volt.
 - Az bizony! – feleli a fiatalember. – Először le kellett ütnöm három pasast, akik szintén meg akarták menteni magát.

Más ház, más szokás

- Sanyika pár napig az unokatestvérénél lakott, majd hazatérve mesél:
- Apu, a Giziéknél egész más, mint nálunk, például mikor kész van az ebéd, akkor csengetnek egy kis csengettyűvel, itthon nálunk pedig mindig csak a tűzjelző szirénázik, amikor kész az ebéd.

Gonosz találmány

- Két titkárnő beszélget.
- Szerintem az írógép szörnyű találmány.
 - Miért?
 - Mert ha nem dolgozom, bent rögtön hallja a főnököm.

Gyengéd célzás

- Az idegenvezető kíséri a turistákat a barlangban. Az egyik mélyedésben néhány csontvázat mutat nekik.
- Hogyan kerültek ezek ide? – kérdezi az egyik turista.
 - Megpróbáltak spórolni az idegenvezetőn.

Kőoroszlánok

- Hányszor etetik a Lánchíd oroszlánjait?
- Ahányszor üvölni kezdenek.

Felindulás nélkül

- Feltételezem, hogy a vádlott erős felindulásában nevezte önt birkának.
- Ellenkezőleg, bíró úr! Előzőleg sokáig nézte az arcomat...

Megszólt

- Doktor úr, a beteg a 21-es szobában már jobban van! Meg is szólalt.
- És mit mondott.
- Azt, hogy nagyon rosszul érzi magát.

A karthauzi

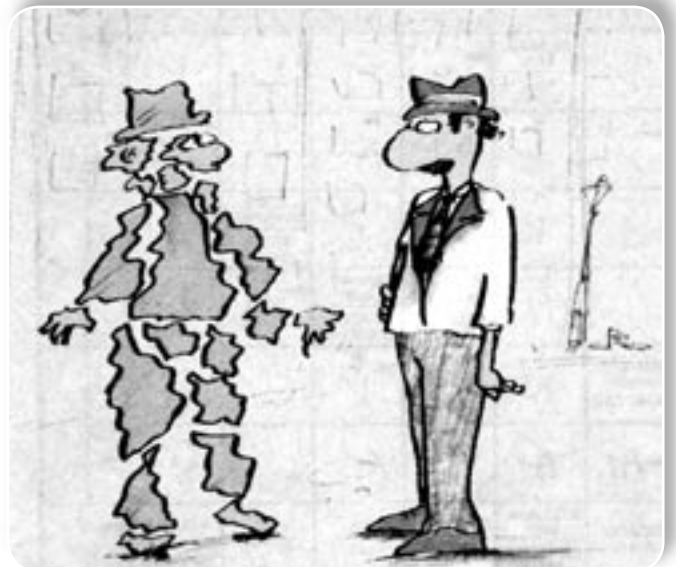
- Némasági fogadalmat tesz, majd kolostorba vonul Xavér testvér. Öt esztendő után hivatja az apát, megkérdezi, van-e valami közölnivalója.
- Hideg a koszt.
 - Majd utána nézek – mondja az apát úr. Tíz év múlva ismét megkérdezi az apát Xavértől, van-e valami panasz.
 - Hideg a koszt – panaszkodik ismét a barát.
 - Megvizsgálom – ígéri az apát. Újra eltelik tíz év, és az apát ismét megkérdezi Xavért.
 - Hideg az étel – mondja a szerzetes –, kilépek a rendből.
 - Egyetértek! – mondja bosszúsan az apát. – Ki nem állhatom, aki folyton csak zsörtölődik.

Rövidlátó

- Árpa jegyet váltott egy hangversenyre. Egy ideig nyugodtan ült a helyén, majd egyszer csak a szomszédjához fordult, s lelkesen azt mondta neki:
- De rosszul játszik ez a klarinétos!
 - De uram – nézett rá csodálkozva a mellette ülő –, ez nem klarinét, hanem cselló!
 - Cselló? Bocsánat, én rövidlátó vagyok, és nem látom jól innen, hogy min játszanak.

– Te pedig, Béla, tegnap összetörtél egy kávéscsészét!

– Mostanában kicsit szétesettnek érzem magam...

Körülnyargaltuk a világot

Azerbajdzsán. Így van ez, ha valakinek nem telik egy vadonatúj Mercire, de még egy rozoga Ládára sem. Nos, akkor jön ez az olcsó megoldás, amely ráadásul környezetkímélő is, mert nem pőfög ki benzinbűzt. Azt a kevés lócitromot meg majd eltakarítják az utcaseprők

A messzi Szibériában (Oroszország) ilyenkor még javában tombol a tél, és a mínusz 20 sem számít ritkaságnak. Mit tesz a dermesztő hidegben sétáló atyafi, ha megszomjazik? A zsebében hordott kötőtűvel lyukat váj a park kútjának jegébe, és nagyot iszik a jeges vízből

A világ legnagyobb virágcserépét Angliában találtuk. Nem egyetlen szál illatozó petúniának szánták...

Bolíviában sem ismeretlen a legundokabb rovar, a szúnyog. Bizonyos Pedro nevű fickót már annyira idegesítették a vérszopók, hogy teljesen új szúnyogirtó fegyvert barkácsolt. Igaz, akár egy elefántot is pillanat alatt el lehet pusztítani vele. Szerencsére a távoli országban nem élnek elefántok

Romániában történt: a lakodalmas menet épp a két falu között haladt, amikor befuccsolt a boldog ifjú párt szállító autó. Hogy mi következett? Ez: toljuk, drágám, ha nem megy tovább benzinlőttel! Nem mondható, hogy felhőtlenül kezdődött a házasesetük

Hadgyakorlat közben. Ilyen egy szegény ország légereje. Ha nincs pénz dollármilliókat érő vadászgépekre, akkor ezzel rémísztik halálra a lehetséges ellenséget. A katonai titoktartás arra kötelezte fotóriporterünket, hogy ne közölje, melyik országban készült a fénykép

Kíváncsi vagy, mi újság a határainkon túl? Hát jó. Fotóriporterünk gépébe friss elemeket tettünk, és útjára indítottuk, nézze már meg, mi újság a távoli országokban. Íme.

Jordániában állítólag csak a tévéből meg a moziból ismerik a havat. Egy igazi arabus tehát leélheti életét anélkül, hogy egy pirinyó hólabdát gyúrhatna. Csak hogy a barna képű, bajszos, találékony emberek kitalálták a forró sivatag homokdűnéin való sielést. Hogy ez nemcsak mese, íme az ezt bizonyító fotó

Spanyolország a bikaviadatok hazája. Kevesen tudják, hogy abban a napsütötte országban ún. utcai bikakergetéseket is rendeznek, melyek során a felbőszített bika kergeti meg a bátor spanyolokat. Nos a képből ítélve azért mégsem túl vakmerőek: szégyenükre egy vasrácsos villanyoszlopra menekültek...

A Bahama-szigeteken járunk. „Karcú kis balerinák a gyalogátkelőhelyen” – ezt a címet kapta a felvétel. A szerkesztő csak annyit tett hozzá: Nono, a gyalogátkelőhely mellett!

Szüleitektől is hallottátok már, hogy Amerikában ugye minden lehetséges. Még az olyan iskolabusz is, amely, ha netán felfordul, ismét a kerekeire áll, és megy tovább. Nahát!

Minden magyarázat felesleges. Frizuradivat Franciaországban

Marokkóban nagy becsben tartják a tevéket. Mindegy, hogy melyik, egy- vagy kétpúpú. Ez a gazdi sem fárasztja feleslegesen a sivatag hajóit. A két jószág meg békésen tűri a taxizást, és megbámulja a környék nevezetességeit

RÜGYFAKADÁS

Apu

Sokáig gondolkodtam azon, mit is írhatnék apukámról. Őszintén megmondván, elég nehéz őt néhány mondatban bemutatni. De azért megpróbálom.

Íme:

Édesapám 46 éves. Magas, vékony testalkatú. A haja barna, igaz, már elég sok ősz hajszála is van, tréfából azt szokta mondani, hogy mi miattunk őszült meg. A szeme is barna. Szemüveget visel, mivel rosszul lát. Szerintem, egy kicsit bandzsít is. Ha együtt dolgozunk valamit, néha megkérdem tőle:

– Apu, te látod is azt, amit nézel? Mert ha igen, akkor egy kicsit arrább megyek.

Ezen aztán mind a ketten jót nevetünk.

Apukám elég nyugodt, csöndes természetű. Ritkán emeli fel a hangját. Nem is emlékszem, mikor szólt rám utoljára. Sokat szokott velem beszélgetni, és mindig megdicsér, ha valami jót csinállok. Ellenkező esetben pedig csak elmosolyodik. Ebből is látszik, hogy egy csöppet sem szigorú.

Ha van ideje, még játszani is szokott velem. Focizni szoktunk. Néha anyyra belemelegszünk, hogy anyu ránk is szól, hogy ne vaduljunk annyira. De én tudom, hogy apu vigyáz rám, nehogy megsérüljek.

Van azért néhány rossz tulajdonsága is. Ritkán rakodik össze maga után. Más szóval, széthagyja a holmiját. Meg rengeteget cigarettázik. Hiába mondjuk neki, hogy káros az egészségére, olyan, mintha a falnak beszél-nénk. Apu munkahelye a kikindai Narvik Hotelban van. Recepciósként dolgozik, főleg éjszakai váltásban. Este tíz órától reggel hatig.

Habár nappal alszik, a harmadik, negyedik éjszaka után már nagyon fáradt. Meg amióta beteg volt, sokkal fáradékonyabb. Ha szabadnapos, szoktam neki segíteni. Együtt morzsolunk meg kaszálunk.

Azt szeretném, ha apukám teljesen meggyógyulna és még nagyon sokáig nevelne engem a maga módján.

Martonosi Máté, 6. osztály
Gligorije Popov iskola, Kisorosz

Fiúk és lányok

Hazafelé tartottunk az iskolából. Milliószer megtettük már ezt az utat, hát unalmas is volt. Hogy elterelje figyelmünket a monoton környékről, a barátom az első szerelméről kezdett el beszélni.

– Jaj, ez lesz még csak unalmas! – gondoltam. Legalább hatszor hallottam a történetet. Igaz, mindig más a főszereplő, s így a történet is módosulni szokott egy picikét. Közben a haverom belekezdett a meséjébe.

– Emlékszel még...

– Hogy a fenébe ne emlékeznék! – méltatlankodtam magamban.

– ...mikor elmentünk segíteni tánctanárnőnknek Földvára?

– Ni, ez kezd érdekes lenni. Ez új! Teljesen új sztori, s mellesleg igaz is – konstataáltam csendben.

– Tudod, kevés volt a fiú, s velünk akarta a tanárnő pótolni a hiányt.

– Ja! – röhhenttem el magam.

– Na, tudod, mindketten felszedtünk egy-egy lányt. Nekem az a lány tetszett, aki rögtön az elején odajött hozzám, hogy táncolok-e vele.

– Xénia?! Az a hisztis liba? Aki azért is leszidott, mert véletlenül az egyik lépésnél ráléptél a lábára?

– Ja... Az a fő, hogy akkor este felhívtam magához.

– És mi történt nála? Egy kis „unga-bunga”, vagy még nagyobb szidást kaptál az esti ballépésedért?

– Marha! Csak mobilszámot cseréltünk.

– No?

– Hülye. Miért kritizálsz te engem, hisz azon az estén te is a Szöszivel mulattad az időt?!

– Istenemre, te vak vagy. Azt sem láttad, hogy fekete a haja, hee? – vált rögtön harapóssá a kedvem.

A barátom ekkor megfogta a vállam, s röhögni kezdett.

– Ugratlak, te idióta! Nehogy begorombulj itt nekem! Csigavér!

Ballagtunk egymás mellett. Némán tettük meg a megmaradt útszakaszt. Mindketten gondolatainkba merültünk. Barátom a majdnem elcsattant első csókra gondolt. Nekem meg az járt az eszemben, hogy az a két tündér „majdnem bármit” megtett, hogy ott marasztaljon bennünket Földváron.

Rókus Ármin, 7. osztály
Petőfi Sándor iskola, Óbecse

Együtt a család

Szeretem a nyári estéket, mikor fáradtan ül az asztalnál a család.

Anyu ölében ülve néztem a lemenő nap halvány sugarait, amikor meghallottam az autó zúgását, a garázsajtó nyikorgását, végül a kapu csöngését. Apu jött haza poros ruhában, foltos zoknijában, hóna alatt egy friss, ropogós kenyérral. Elébe szaladtam és átöleltem. Apa levetette szalmaszálakkal „díszített” cipőjét, majd leült a kerti székre. Anya pedig tüstént a konyhába ment. Egy tálcán paradicsomot, ízletes kenőmájast hozott. Éhesek voltunk, ezért törtünk a langymeleg vekniből, és mártottuk bele a pástétomba. Teli szájjal kérdeztem aputól:

– Melyik földön arattatok ma?

– Az árendáson. Tudod, a kilenc holdon.

– Mennyi termés lett? Ugye, nem romlott el már megint a kombájnn? – kíváncsiskodott anyu.

– Ó, annyi a búza, hogy alig fért rá két utánfutóra, alig győzte vágni a kombájnn.

– Apuuu!!! Holnap engem is elviszel a határba? – érdeklődtem.

– Hát, majd meglátjuk. Esetleg délután. Nagy a hőség, és porol a gép.

A nem túl biztató válasznak is nagyon örültem. Egy paradicsomos pusztát adtam apunak.

Mire végeztünk a lakomával, koromsötét lett. Segítettem anyának bepakolni. Apa jött be utoljára a szobába. Ő oltotta el a bogárlepte lámpát, s mindenki nyugovóra tért.

Majláth Edit, 5. osztály
Csáki Lajos iskola, Topolya

Számomra ő a legkedvesebb nagyszülő

Boldog ember lehet az, akinek él a mamája, tatája. Sok mindent megkap tőlük az unoka, szeretetet, gyengédséget, odafigyelést.

Nekem még ennél is többet nyújt a tatám. Mindenkinél jobban szeretem és becsülöm. Sugárzik belőle az élet, pedig már túl van a hatvanon. Amikor mosolyog, ősz bajusza felcsúszik az orráig. Szemöldöke dús, mint a cipőkefe, ami a hajára nem mondható, ott már látszik az idő nyoma. Magas-sága megfelelne egy kosárlabdázóénak. Mindig is szeretett volna hivatásos kosarazó lenni, de a sors másfelé terelte. Ő anyukám édesapja, a család ősei oroszok. Így bennem is folyik egy csöpp orosz vér. Tudom, mi a kazacsok és a vodka. Misi tata mindkettőt nagyon szereti. Harmincöt évet dolgozott a sörgyárban. Az évek során sikerült neki félrerakni egy kis pénzt. Ezt az összeget a családnak ajándékozta, amit egy nyaralásra fordítottunk. Rajtam kívül van még két unokája: Klementina és Adrián. Közülük én vagyok a legidősebb, így nekem jutott a legtöbb szeretet. Gondolom azért, mert mindig neki adok igazat, ha a mamával szócsatába keverednek. Ilyenkor rám kacsint egy nagyot, ami azt jelenti, hogy győztünk.

Remélem, sokáig fogom még élvezni jelenlétét. Sokat tanultam tőle: az életet élvezni kell; minden rosszban van valami jó, és mindennek a jó oldalát kell nézni... meg hasonló bölcsességeket mond.

Vörös Kornélia, 6. osztály
Csáki Lajos iskola, Topolya

Terülj, asztalkám! Kricskovity Nikolett szabadkai tanuló rajza

Gyermekkori élményem

Az eset, amit most leírok körülbelül öt éves koromban történt. Nyár volt, sütött a nap. Ilyenkor a mi utcánkban mindig sok gyerek gyűlik össze játszani.

Egy alkalommal eljött hozzánk az öcsém egyik osztálytársa. Hétvége volt, nem kellett menni oviba. Anyukám takarított, apukám pedig dolgozott. Mi természetesen az utcán játszottunk. Aznap délután megint sokan voltunk a házunk előtt.

Késő délután, amikor haza kellett menniük, már csak Timi maradt ott. Miközben játszottunk, egyikünknek az az ötlete támadt, hogy csináljunk sarat, és játsszunk azzal, mert úgyis meleg van.

Igy tettünk. Hoztam egy fél vödör vizet, vagy amennyit elbírtam. Amikor odaértem, a vízbe homokot és földet szórtunk, majd összekevertük. Egy darabig játszottunk, az öcsém úgy tett, mintha kőműves lenne, a sár pedig a malter.

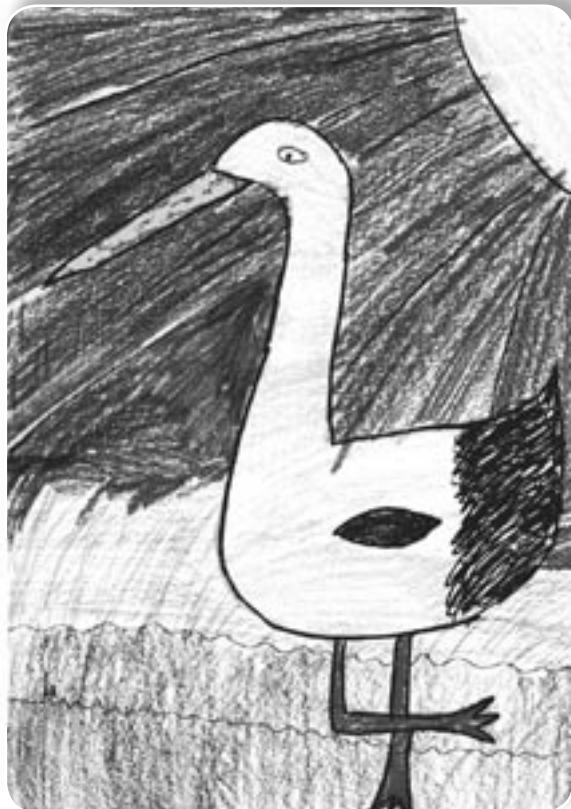
A szomszédunkban egy citromsárga falú, üres ház állt. Kísértésbe esünk. Egyikünknek az az ötlete támadt, hogy a kezünk nyomát örökítsük meg a ház szép, citromsárga külső falán. A kezünket belemártottuk a sárba, majd a falra pecsételtünk vele. Ezt a „játékot” addig nem hagytuk abba, míg a fél vödör sár el nem fogyott.

Pár perc múlva anyukám kijött, hogy szóljon Timinek, haza kell mennie. Megijedtünk, mert láttuk anyukám arc kifejezését. Timi hazament, ő megúszta a dolgot, mert az ő szülei nem tudták meg mit műveltünk. Anyukám behívott minket, és jól leszedett. Mi a testvéremmel csak ültünk, és ijedten figyeltünk rá. Egyszer csak kapunyílást hallottunk. Hazaért apukánk! Ő nem szidott bennünket annyira, valószínűleg azért, mert azt gondolta, hogy anya úgyis mindent elmondott. Megígértük anyáéknak, hogy ez többet nem fordul elő. Apukám este kiment, és lemosta a falat úgy, hogy senki ne vegye észre.

Később rájöttem, hogy az ilyesmi nem tisztességes a szülőkkel szemben, mert ők mindig arra töreksenek, hogy nekünk jó legyen.

Ma már úgy gondolok rá, mint egy gyerekkori csínytevésre, de azért egy kicsit bánt, mert a csínytevés következménye az volt, hogy az öcsém és én egy hétig nem mehettünk sehová.

Szítás Emma, 6. osztály
Petőfi Sándor iskola, Doroszló

Gólya.
Borsos
Bettina
magyar-
kanizsai
tanuló
rajza

RÜGYFAKADÁS

Mesél a régi fénykép

Régi holmik között kutatva egy fényképre bukkantam. Elgondolkodtam, csak fogtam a kezemből és néztem.

Azon töprengtem, vajon ki ő? Egy gyönyörű úri hölgy hosszú ruhában. Az arca fiatal, haja koromfekete, fel van tűzve, fején fehér kalap. Ruhája himzett, csupa fodor. Ami legjobban megmozgatta képzeletem, az a tekintete volt. Mély és meleg, valahogy úgy tűnt, mintha ismerős lenne. Csak néztem, és a gondolataim mélyebbre merültek. A háttérben egy fakerekű kocsi, nem is kocsi, hanem inkább hintó állt. Vajon abban az időben ez nagy valaminek számított? A hölgy szép volt, és elégedettnek tűnt. Ekkor benyitott a nagymamám.

– Hunyadi Annának hívták – mondta halkan –, ő volt a te ükanyád.

Abban a pillanatban rájöttem, kire emlékeztem a tekintete, amikor a nagymamára néztem.

Szemi Natália, 6. osztály
Milóje Čipčić iskola, Törökbecse

Szeretetének nincs határa

– Ébredj fel, kislányom! – simogatja a hajamat anya reggel. Persze, ki szeret korán kelni? Még egy kicsit lustálkodok az ágyban.

A reggeli az asztalon, citromillat csiklandozza az orromat. Így kezdődik a nap.

Nálunk anya kel elsőnek, mindenkit kiszolgál, kikísér. Nem ismeri a lehetetlent, ő mindent kigondol, kitervez. Neki öröm a munka. Én még ilyet nem láttam. Szeret főzni, kertészkedni, takarítani. Neki az olvasás a pihenés. Nagy lelkesedéssel segít a házi feladatokban. A múltkor a Pál utcai fiúkat olvastam hangosan, hát volt mit látnom, anya sír.

– Mi baj van, anya? – kérdeztem. Már előre tudom a feleletet, hogy a kis Nemeseket siratja, mert ilyen nemes, jó szíve van.

Ha kiabál, vagy büntet bennünket, azt mondja, azt is csupa szeretetből teszi, mert a gyerekeknek meg kell tanulniuk tisztelni és becsülni az idősebbeket. Szerintem sokszor túloz, sokat követel tőlünk. Próbálkozunk füllenteni néha, de átlát rajtunk, és ekkor kezdi a fejmosást.

– Egy lánynak kedvesnek, ügyesnek kell lennie! A problémákkal szembe kell nézni, meg kell őket oldani! – Ilyenkor hangja csattogó, arca komoly. Tudom, hogy igaza van, mégis sokszor szembeszállok vele. Úgy érzem, nem tud velem úgy bánni, viccelődni, mint apa. Ha valami baj van, akkor mégis elsőnek anyához fordulok. Ő mindent elintéz, megold. Vasidegei vannak.

Egy üzletben dolgozik, gyereke ruhákat árul. A nyáron segítettem az üzletben. Akkor láttam, nem könnyű neki a sok elkenyéztetett, síró, hisztis gyerekekkel. De anya csak mosolyog, segít választani, próbálni, viccelődni. Anyát szeretik az emberek, sok ismerőse van, az utcában mindenkivel el tud beszélgetni.

Az én anyukám a legjobb a világon. Meglesi kívánságainkat, kedvünkben jár, és azt főz, süt, amit szeretünk. Neki mi vagyunk a legdrágább kincs. Szeretetének nincs határa.

Vannak rossz napjai is. Ilyenkor hallgatag, szomorú. Én megértem. Nehez neki felfogni, hogy lassan felnövünk, és el kell engedni a kezünket.

Bürgermayer Mónika, 6. osztály
József Attila iskola, Újvidék

Almaszedés

A múlt hétvégét a mamáéknál töltöttem.

– Segítesz nekem almát szedni? – kérdezte tőlem a mamám.

– Természetesen – válaszoltam boldogan.

Kivittünk néhány kosarat és egy létrát a kertbe. A derekunkra kötényt kötöttünk úgy, hogy minél több alma beleférjen. Amikor megtelt a kötény, versenyeztünk, kinek van benne több. Csak egyszer sikerült egy almával legyőzni a mamám. Volt, amikor olyan sok volt benne, hogy alig tudtunk lemászni a létráról.

– De szép pirosak és nagyok! – mondta a mama.

– De még milyen finomak! – haraptam bele az egyikbe.

Amikor már öt kosár tele volt, jött a papám is.

– Kell segítség? – kérdezte.

Mindketten bólogattunk. Így hát előbb készek lettünk, mint gondoltuk.

Este televíziózás közben boldogan ettük a frissen leszedett almát.

Dékány Máté, 4. osztály
Petőfi Sándor iskola, Doroszló

RÜGYFAKADÁS

Az idő elszáll

Elszállnak az
emlékek.
Elszállnak
az évek,

de
az álmok
megmaradnak,
és velünk
élnék!

Sterbik Tamás, 8. osztály
Cseh Károly iskola, Ada

Virág

Nincs is szebb,
mint a virág.
Szereti is az egész világ.
Van kék, zöld, piros, sárga.
Istennek egyik műalkotása.
Illatos
és szerény.

Itt,
hol
minden csak álom,
ti hozzátok boldogságom.
Gyönyörködnek
bennetek
állatok és emberek.

Benák Ágnes, 8. osztály
Cseh Károly iskola, Ada

A ponty

A ponty, a csillogó torpedó,
ki csókos bajszos szájával a horgomra ritkán
jő, és ha mégis ráfanyalodik, akkor merül az úszó,
fűtyül a zsinór, és csattog is kifelé a bajszos
úriember.

Boja Dániel, 8. osztály
Cseh Károly iskola, Ada

Néha

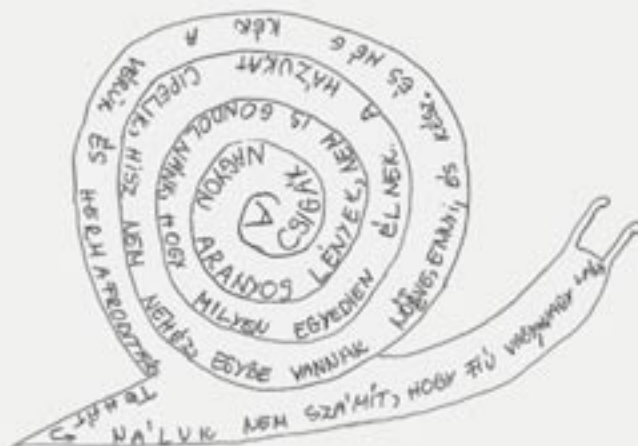
Néha gon-
dold át
jól, mit cse-
lekszel, mielőtt
valamit teszel.
Sosem tudni,
mit hoz a hol-
nap, talán
örökre
magányos
leszel.

Ha kinézel
az ablakon,
szemléld meg
az eget! Talán
elfeledteti
veled azt,
akit már
régóta
szeretsz.

Ürményi Anett,
8. osztály
Cseh Károly iskola,
Ada

A csiga

A csigák nagyon aranyos lények, nem is gondolnánk, hogy
milyen egyedien élnek. A házukat cipelik, hisz nem nehéz, egybe
vannak növe, ennyi, és kész. És még kék a vérük, és hermafroditák.
Tehát náluk nem számít, hogy fiú vagy, vagy lány.

Adankó Kitti, 8. osztály
Cseh Károly iskola, Ada

Könyvjutalom és táborozás

A magyarországi Móra Könyvkiadó és az újvidéki Forum Könyvkiadó jóvoltából a Rügyfakadás 15 tehetséges, szorgalmas munkatársa részesül könyvjutalomban. Mivel ennél sokkal-sokkal többen érdemelték volna meg a jutalmat, Tomán Mária rovatvezető sorsolással választotta ki a hosszú listáról a következő 15 nevet:

Komáromi Dóra (7. osztály, Pacsér), **Szitás Tamás** (5. osztály, Doroszló), **Szentgyörgyi Éva** (8. osztály, Bácskertes), **Drenyovszki Andrea** (8. osztály, Topolya, Csáki Lajos iskola), **Bogáromi Erik** (6. osztály, Ada), **Erős Júlia** (4. osztály, Zenta, Emlékiskola), **Nikolić M'Connell-Duff Petra** (6. osztály, Újvidék, József Attila iskola), **Martonosi Máté** (6. osztály, Kisorosz), **Lázár István** (8. osztály, Óbecse, Petőfi Sándor iskola), **Pásztor Kicsi Gergely** (7. osztály, Újvidék, Petőfi Sándor iskola), **Góli Anita** (5. osztály, Szabadka, Jovan Mikić iskola), **Stojakov Lea** (4. osztály, Bácsföldvár), **Zubcsik Ágnes** (6. osztály, Péterréve), **Görög Arnold** (7. osztály, Szilágyi), **Harasztkó Mirella** (5. osztály, Szabadka, Miloš Crnjanski iskola).

*

Hasonló módon választotta ki Trityi is a megjutalmazandó tudósítókat. Közülük tízen részesülnek a fent említett kiadók jóvoltából könyvjutalomban: **Brindza Beatrix** (4. osztály, Doroszló), **Balzam**

Henrietta (6. osztály, Óbecse, Samu Mihály iskola), **Hodik Rita** (6. osztály, Ada), **Prokop Adrién** (6. osztály, Ada), **Béres Krisztián** (6. osztály, Ada), **Budai István** (6. osztály, Ada), **Lakatos Adrián** (6. osztály, Ada), **Tóth Kalocsay Réka** (5. osztály, Ada), **Boros Noémi** (5. osztály, Ada), **Budincsevity Brigitta** (5. osztály, Szabadka, Đuro Salaj iskola).

*

Két tudósító a Moravicai Nyári Táborok egyikében tölthet jutalmul egy hetet. Ők a következők: **Nagypál Emese** (5. osztály, Ada), **Kordován Ariella** (6. osztály, Ada). **Borovics Szabina** (7. osztály, József Attila iskola, Újvidék) és **Palotás Mihály** (Óbecse) pedig a Kátai-tanyán töltheti a szünidő egy részét. Nekik annyi dolguk lesz, hogy felvegyék a kapcsolatot a táborok szervezőivel – cím, telefonszám és e-mail-cím a Jó Pajtás hátoldalán, illetve a 66. oldalán található hirdetésben –, és jelezzék, hogy a Jó Pajtás jutalmazottjaiként melyik táborban kívánnak részt venni.

Minden jutalmazottnak szívből gratulálunk! Jó olvasást és jó táborozást!

*

Egyébként mindenki másnak is javasoljuk, hogy olvasson, hiszen ez az egyik legjobb időtöltés. Külön figyelemtekbe ajánljuk a Móra Könyvkiadó képen látható új kiadványait.

Gion Nándor

Testvérem, Joáb

(Részlet)

Török Ádámról akkor még keveset tudtam. Mondták, hogy a háború után nagy ember volt a városunkban, de én már csak onnan emlékszem rá, amikor parkőr volt, és a szemetet meg a leveleket söprögette a parkban. Már akkor is a játékbábugyár padlásán lakott. Keskeny vaslétrán járt le-fel, mindenki tudta, hogy ott lakik, de sohasem szóltak neki semmit, legalábbis én nem tudok róla. Később valamennyi nyugdíjat kapott, nem dolgozott többé semmit, minden reggel beült a borbélyhoz, elolvasta az újságokat, aztán a folyó mellett sétált, vagy valamelyik vendéglőben ült, és ott is újságot olvasott, de mióta Joáb II visszajött a városunkba, Török Ádám csak öhozzá jár és ingyen eszik nála napjában kétszer is. Sejtettem én már akkor is, hogy régebből ismerhetik egymást. Török Ádám és Joáb II. Joáb II. privát vendéglős, Joáb II-nek igazán nem mondhatta Török Ádám csak úgy egyszerűen, hogy neki joga van mindenre, és bármit elvehet, amit akar. Mert szokott ilyesmit mondani Török Ádám. És ha esetleg figyelmeztették is valamikor, hogy nem szabad a játékbábugyár padlásán aludnia, bizonyára azt felelte, hogy neki arra is joga van. Ilyesmit szokott mondani az önkiszolgálóban is. Búr mesélte, hogy Török Ádám beállít néha az önkiszolgálóba, a polcokról leszed egy-két húskonzervet, egy-két üveg bort, egy-két tábla csokoládét vagy valami mást, amire éppen szüksége van, aztán nem akar fizetni, hanem azt mondja, hogy neki joga van mindezt elvinni, mert ő megdolgozott és megszenvedett ezért, és egyébként is ő úgy gondolja, hogy mindenkinek meg kell adni azt, amire szüksége van. Ilyenkor vitatkozni szoktak Török Ádámmal az önkiszolgálóban, néha megengedik neki, hogy egy-két olcsóbb dolgot magával vigyen anélkül, hogy kifizetné, de a drágább holmit elveszik tőle, vagy megfizettetik vele. Búr ilyenkor mindig nagyon dühös szokott lenni, de Török Ádámot még egyszer sem

pofozta meg; másokat, ha elvettek valamit és nem fizettek, kíméletlenül megpofozott, de Török Ádámot nem bántotta sohasem, csak nagyon dühös volt rá mindig, és meg-megmondogatta neki, hogy elmúltak már azok az idők, amikor a Török Ádámok csak úgy simán elvihették a szajrét.

Ezt azért mondta neki, mert tudta, hogy ezzel vérig sérti Török Ádámot, hisz a nagybátyjára emlékezteti, akit szintén Török Ádámnak hívtak, és rablógyilkos volt, de ezt a Török Ádámot mi sohasem ismertük, csak mindenféle történeteket hallottunk róla. Az apám is mesélte, hogy az egész környéken rettegetek tőle, erős és vakmerő ember volt, rabolt, sőt azt mondják, gyilkolt is, és sokat ült börtönben. Utoljára Joáb I-nek az apját fosztotta ki, amikor bejöttek a magyarok. Joáb I-nek már az apja is elég gazdag ember volt, és állítólag közvetlenül a háború előtt éppen ő juttatta börtönbe Török Ádámot, a rablógyilkost. Aztán amikor bejöttek a magyarok, Török Ádám kikerült a börtönből, szerzett valahonnan egy lovat, és kilovagolt Joáb I. apjának a tanyájára, megállt az udvaron, le se szállt a lóról, csak bekiabált az ajtón:

– Ivan, gyere ki egy pillanatra!

Milački Ivan, Joáb I-nek az apja pedig nagyon megijedt, és nagyon szívélyesen megpróbálta behívni a házba Török Ádámot, de az csak ült a lovon, és azt mondta:

– Gyere ki!

Akkor kijött a házból Joáb I-nek az apja, és megállt az ajtó előtt, remegtek a lábai, a munkások pedig, akik ott dolgoztak a tanyán, szóltanul figyelték, ahogy azok ketten nézik egymást. A rablógyilkos Török Ádám fehér arccal ült a lovon, és nagyon öregnek látszott, jóval öregebbnek, mint Joáb I-nek az apja, holott körülbelül egyidősek voltak, csak hogy Joáb I-nek az apja sohasem ült börtönben, de akkor neki is fehér volt az arca, és remegtek a lábai. Abban az időben jó egynehány szerbet kinyiffantottak a városban, és Milački Iván is szörnyen meg volt

ijedve. De Török Ádám nem nyiffantotta ki Milački Ivánt, állítólag semmiféle fegyver nem volt nála, csak ült a lovon és hallgatott. Aztán Joáb I-nek az apja megkérdezte:

– Mennyivel tartozom?

– Három évvel – mondta az rablógyilkos Török Ádám.

– Tízezer pengőm van – mondta Joáb I-nek az apja.

Török Ádám nem szólt semmit, csak ült a lovon, és nézte Joáb I-nek az apját. Joáb I-nek az apja előhúzott egy rakás pénzt a zsebéből, és odavitte Török Ádámhoz. Az sokáig nézte a pénzt meg Joáb I-nek az apját, ahogy remegő kézzel nyújtja felé a tízezer pengőt, aztán végignézett a bábámszkodó munkásokon is, végül elvette a pénzt, a zsebébe gyűrte, és kilovagolt a tanyáról. Néhány héttel később egy kocsmái verekedésben valaki hátulról le-szúrta a rablógyilkos Török Ádámot. Azt mondják, hogy valamelyik Rajda volt. A Rajda testvérek abban az időben Joáb I. apjának a tanyáján dolgoztak, és ők is mind a hárman ott bábámszkodtak az udvaron, amikor Török Ádám kirabolta Joáb I-nek az apját.

A mi Török Ádámunk mindig vérig sértődött, ha a rablógyilkos nagybátyjával hasonlították össze, mindig azt mondta, hogy ő nem tolvaj, neki joga van elvenni azt, amire szüksége van, mert ő megszenvedett és megdolgozott ezért. A társadalom sokkal tartozik neki, sokkal többel, mint az a vacak nyugdíj, amit kap, és ami éppen csak arra elég, hogy minden reggel megborotvál-tassa magát a borbélynál. Csak hogy Joáb II-nek nem mondhatott ilyesmit, ezért is határoztam el, hogy megkérdezem tőle, miért ehet ő napjában kétszer teljesen ingyen Joáb II-nél.

Kedves Olvasó Tanulók!

A jugoszlávai/vajdasági magyar irodalom történetének egy sajátos eseményét jelöli **Gion Nándor** (1941–2002) **Testvérem, Joáb** című, először 1969-ben, másodszor 1982-ben napvilágot látott regénye. A mű első díjat nyert a Forum Könyvkiadó regény-pályázatán, de megjelenését hatalmas huzavona, politikai vita előzte meg. Ma már nehezen érthető, de 1968-ban, a kommunista hazugság irányította hurraoptimizmus idején sokkoló hatású volt egy olyan regény, amelynek velejéig romlott világa az aktuális társadalom viszonyaira mutatott. A különc és a társadalom peremén élő Török Ádámon, s Tom kedvesén, a beteg Márián kívül nincs is pozitív hőse a regénynek. Nem az Tom sem, az elbeszélő. Sajátos módon fonód-
nak össze múlt és jelen bűnei e kisvárosban, ahol a politikai és a gazdasági hatalom két ember, Joáb I és Joáb II kezében összpontosul. Igazából egyiküket sem Joábnak hívják. Az elnevezés szimbolikus erejű. Joáb Salamon király cselszövő hadvezére volt, aki tetteiért végül halállal lakolt. Jelenünk múltjára kérdez, aki a Gion-regény megjelenítette történeteket értelmezi. S hogy Török Ádám miért étkezhet naponta kétszer ingyen Joáb II kocsmájában? Olvassátok el a regényt, s mindent megértetek belőle!

Bence Erika

GYÖNGYHALÁSZ

Orbán Ottó

Születésnapodra

Kilencven éves lennél, hogyha élnél.
Harminckét év, ez most már így marad.
De ha élnél is ma, mondd, versben beszélnél?
Hullna-e elénk alvadt vérdarab?

Vagy ami kort s dühöt vöröstre fest, vér?
Vonna-e eszme, vinne-e mozgalom,
Hogy földünk minden nyomorultja testvér?
Vagy fejed vernéd szét egy kőfalon?

Még jó, hogy a halál mozdíthatatlan.
Ezen nem változtatsz még te sem,
Hiába sarjad a fű utánad.

Nem nőheti be nyomod, nincs bocsánat
Arra, hogy ott hevertél több darabban,
Lángeszű árva, csonkán, véresen.

Böndör Pál

Play classic!

Ezt megúsza. Húzta. Vetközte
le. Vetette. Magát. Bele-
temetkezett. Merült. El-
bízta volna magát egy kisé?

Szinte már klisé: borotva-
élen jár. Hálni bele
a lélek. A lapszélek a be-
hajtságok. A csírák. Ír-

magja se marad. A hó alatt. Fordul-e
jórá? Való. Itt maradt a kalapja.
A bokréta rajta. A rajtra

– kaparj kurta! – vár.
Mindenki háza előtt. Áll.
Hajnal van. És kora délután.

Jung Károly

Barbaricum

Ne hidd, hogy a vörös cserépedény,
Mely Pannóniából került ide az
Ekevas útjába, sokkal előbbi kemény
Kőbalta mellé, várta ezt a tavasz

Eleji virágzuhatagot, párás határt,
Hogy kitárulkozzék a kései barbárok
Előtt. Mert aki éppen itt élt, talált
Tárgyként – hisz ebül jött! – árok

Partjára vetette, útjába arra menőnek,
Megcsodálni, rúgni rajta: egérmenedéknek
Lókamilla sátra alá; hisz még nőnek

E csodás virágok: bent az emlékezetben.
S a limesszel szemben (ahol felérnek
A jajok az égig) a barbár áll lesben.

A három vers ugyanarról, a költőként/alkotóként létezés világ-
béli dilemmáiról beszél más-más nyelven és azonos formá-
ban. A forma a szonett; annak petrarcai formája. **Jung Károly**
(1944) a térségi lét alakzatai közepette, **Böndör Pál** a magán-

szféra terében, **Orbán Ottó** pedig József Attila költői világában
„hívja elő” ezeket a kérdéseket. Fedezték fel és értelmezték e
költemények kifejezőmódját, nyelvi-stiláris alakzatait: a versbe-
széd sajátosságait. Jó munkát és jó olvasást!

Németh István

Keresztanya, hófehérben

(Részlet)

Kilenc hónap leteltével következtek Szenesék, szintén Szabadkán, szintén vaskereskedők és szintén zsidók. De már egy lépcsőfokkal fölnebb a cselédség ranglétráján; itt már SZOBALÁNNYÁ avanszált Keresztanya.

– Szeneséknek volt egy kislányuk, akivel apád negyvenegyben együtt raboskodott a Sárgaházban – közli velem bizalmasan Keresztanya a sárgaházi események után jó harmincöt esztendővel.

És ezt a meghökkenítő filozófiai bukfenetet:

– OTT SZERETTEM, AHOL EGYENLŐK VOLTUNK!

Volt ilyen egyáltalán fél emberöltőnyi cselédeskedése alatt? Egyáltalán lehetséges volt az ilyesmi? Mármint hogy a SZOLGA meg az ÚR egyenlők legyenek?

Ha nem is létezett, Keresztanya ilyen helyen szeretett volna cselédeskedni.

Amiből világosan következik, hogy cselédeskedni ugyan nem szeretett, de nem bújhatott ki alóla.

Némi szabadsággal azonban a cseléd is rendelkezett: ha nem tetszett neki a hely, ahol szolgált, ha nagyon nem tetszett neki, továbbállhatott.

Szenes vaskereskedő úréknál hat hónapig húzta ki. Mert:

– Nem szerettem azt a túl finom beszédet, ami náluk volt. Azt a sok „tessék parancsolni”-t. Amikor vendégek érkeztek, én, a szobalány segitettem le róluk a nagykabátokat, a bundákat. Ez még csak hagyján, de a nyakam nem tudta megszokni a sok hajbókolást. Az urak, különösen a nagyságák meg csak múnýáskodtak. Én meg álltam előttük a tálcával, mint a faszent: TESSÉK PARANC SOLNI, TESSÉK PARANC SOLNI!

Az örökös lázadó Keresztanyának azonban jó szava is van a „rég i urakról”. Egyrészt talán, mert nem gyúrták át az öntudatos osztályharcossá (enélkül is megvolt a magához való öntudata, sőt osztályön-

tudata!), másrészt meg következetesen nagylelkű volt.

– Megkértem a nagyságát, kimehetek-e a konyhára, ha bent mindent elvégzek? Mondhatta volna, nem azért tartanak külön szobalányt, hogy a konyhában kotnyeleskedjem. Mert tudtak nyerek, visszautasítók lenni a nagyságák. Szenesné megértette, hogy én főzni is meg szeretnék tanulni. Ezt meg a zsidók konyháján tanulhatta meg legjobban az ember. Ott láttam, milyen jó a szakácsnőnek: NEM KELLETT AZ URAK KÖZÉ MENNIE, ő csak a konyhán, s spájzon URAKKODOTT.

*

Abban az időben még – melegszik bele Keresztanya cselédévének ecsetelésébe – nagyon PEDIGRÉSEK voltak a zsidók.

Hogy hol szedte föl ezt a kifejezést, most már nehezen jutunk a nyomára. De sejthetjük az értelmét, és mert a zsidókról különös tisztelettel tudott szólni (nem mindegyikről, természetesen), gúny nélkül használta. Minden kétséget kizárva, azok a zsidó családok, ahol Keresztanya szolgált, előkelőbbek voltak, mint ő, a cseléd.

Kedves Olvasó Tanulók!

Remélem, a Jó Pajtás Gyöngyhalász című irodalmi rovata bőségesen szolgáltatott számotokra irodalmat az elmúlt tanév folyamán! Gondolom, volt akinek tetszett, s volt, aki elutasította az irodalomértésnek azt a változatát, amelyet a rovat közvetít. Egyben azonban biztos vagyok: az az irodalom, ami a rovatban megjelent, értékes, színvonalas volt, legyen szó akár klasszikus, akár mai modern szövegekről.

Arra kérek benneteket, hogy a nyáron se hagyjátok abba az olvasást (már aki eddig is olvasott!). A szünidő arra is jó, hogy könyvet (vagy legalább irodalmi szöveget) vegyen kézbe az, aki eddig nem tette. Csak elhatározás kérdése az egész. S utána nagyszerű élményt jelent az olvasás, s annak felismerése, hogy az ember belép általa egy folyamatba, egy szellemi körbe – az irodalmi tájékozottság vonzatkörébe.

Tudják mindezt az olvasásról a doroszlói tanulók, akik ezen a héten is megörvendeztettek egy vaskos levéllel. Benne négy tanuló (**Brindza Beatrix negyedikes, Hegedűs Timea, Kovács Renáta és Sztás Tamás ötödikesek**) levelét találtam. Charles Dickens *Twist Olivér* című regényének közölt részletét értelmezték/elemezték. Sőt, Beatrix arról számolt be, hogy ő már majdnem a teljes regényt elolvasta. Hegedűs Timea igen sokat olvasott ebben az évben, sok jó elemzése volt, ezúttal is komoly gondolatokat vetett papírra. Kovács Renáta és Sztás Tamás most jelentkezett először rovatunkba. Őket elsősorban a gyermekhős sanyarú sorsa foglalkoztatja – s amit leírtak arról tanúskodik, megértették a szöveget, elgondolkodtak róla, s ezt helyes irányban tették. Könyvjutalomban **Beatrix** részesül, mivel a regény elolvasásával ő vállalkozott a legnagyobb feladatra.

A nyár folyamán – a Gyöngyhalász ajánlatai alapján is – kutakodjatok jó irodalmi szövegek után. Szeptemberre készítsetek olvasónaplót! A Jó Pajtás szerkesztősége és jómagam is értékelni fogom törekvéseteket.

Élményteli olvasást!

Bence Erika

S már a harmadik helyen találjuk, ezúttal jóval közelebb a szülőfalujához, Topolyán, de szintén zsidóknál, Rónaiéknál.

Itt már MINDENES.

Takarít, főz, mos.

Nagy meglepetés számára, hogy Rónaiék már a sertéshúst is megeszik. Igaz, egy kicsit lopva, egy kissé hátat fordítva Mózesnek, vagy akkor, amikor a próféta épp nem nézett oda. A disznóhúsos tálat ugyanis kitették az udvarra szolgáló ablakba, s úgy, az udvarban állva nyúláltak bele a finom falatokért.

– Rónaiéknál jó helyem volt, csak a kosztal volt baj. Majláth bácsi előre megsúgta: Lányom, itt neked akkor lesz elég ennivalód, akkor lakhatsz jól, ha LOPSZ. Igaza volt az öreg cselédnek. Rónainé, míg ki nem készítettem az aznapi ebédhez való dolgokat, ott állt a kulccsal a spájz ajtajában. Aztán rögtön zárta be a kamrát. A mai nap se tudja, ha megmenekült, szegény, a gázkamrától, hogy túljártam az eszén: a spájzban mindig teleraktam a zsebemet jó falatokkal, és elrejtettem a pincében...

*

Kúla, 1928. Még két esztendő választ el attól a naptól, hogy édesanyám világra hozzon. Édesanyám ebben a pillanatban még hajadon, leendő apám még legényember, de már megvette a karikagyűrűket a hamarosan megkötendő házassághoz. Épp a verbászi cukorgyárban dolgozott, s egy szép napon ijedten kapott a zsebéhez: hol vannak a jeggyűrűk?! Elvesztette, vagy valaki ellopta őket! Mit tehet ilyenkor egy szegény cukorgyári „kampánymunkás”? Karikagyűrűk nélkül nem lehet eljegyzést tartani. S olyan se fordult még elő, hogy a vőlegény karikagyűrűk nélkül jelenjen meg az oltár előtt. De olyan már előfordult, hogy a vőlegényjelölt a jeggyűrűket kölcsönként pénzen vette meg. Mert ez történt leendő apámmal is. Verbászról átgyalagolt Kúlára, hogy az épp ott cselédeskedő húgától, leendő Keresztanyámtól kölcsönkérjen aranygyűrűkre. Az egyik templom egere a másiktól.

Mert leendő Keresztanyám már Kúlán van, a posztógyár egyik társtulajdonosánál. Lassan tíz év cselédeskedés áll mögötte, előtte még vagy hat, Kúláról Verbászra jöve, végül haza, a szülőfaluba, Balog János gyógyszerészhez, majd a patika új tulajdonosához, Keller Béláékhoz.

Itt húzta ki, az utolsó állomáshelyén, ebben a magas társadalmi státuszban a legtovább: hatodfél esztendeig.

Már jól megedzett cselédlányként. Aki, ha épp úgy alakultak a dolgok, nem átalított szembeszállni kenyéradó gazdjával sem. Keller Béla gyógyszerész úr fejéhez néha kemény szavakat vágott:

– Maga úgy néz ki, mint a Grabanszki Ernő!

Minő bátorság – AKKOR ÉS OTT. És mégse mondtak föl neki azonnali hatállyal. Mert bizonyosan tudták, hogy helyette találnak ugyan másik cselédet, Keresztanya helyett akár tízet is, de tudták azt is: olyat, mint ez a felvágott nyelvű, olyan talpraesettet, fürge kezűt, mint ő, bajosan. És Keresztanya is tudta: bárhogyan is van, mi, urak és cselédek egyelőre még egymásra vagyunk utalva! Bizony.

(És szégyellje a „dicső” századvég, amit most maradandó módon ide följegyzünk: a harmincas évek első felében a szakácsnői és házvezetőnői munkát ellátó – valószínűleg nem akárhogy ellátó – Keresztanya havi járandósága hatszáz dinár volt; saját bevallása szerint kéthavi cselédfizetéséből új szobabútort vásárolhatott magának. A századvégi cselédnek – mert a szocializmus negyvenévi kemény építése után újra elszaporodnak a cselédlányok – hány évig kell dolgoznia egy új szobabútorért?)

És annyi fárasztó szalmacséplés után álljon itt egy üde „irodalomtörténeti” adalék. Nemcsak Keresztanya szolgált Keller Béla gyógyszerésznél, hanem Dudás Kálmán majdani tanárom is, falunk szülöttje, akiről adatközlőm bajosan tudhatta még akkor, hogy versei jelennek meg. Segédpatikus volt Keller Béla gyógyszerésztárában.

– Nagyravágyó ember volt – fogalmazta meg róla Keresztanya félreérthetetlen negatív véleményét.

– Ezt mire alapozza, Keresztanyám?

– Leszéggyenítette Keller Bélát ott mindnyájunk előtt!

(És ő? Aki a gazdája fejéhez vágta, hogy úgy néz ki, mint Grabanszki Ernő?)

– Leszéggyenítette?

– Igen. Mert náluk minden héten egyszer kötelezően bab volt ebédre. Kálmán erre kijelentette, hogy ez nem étel!

(Elképzelhető, mennyire megbotránkozott ezen Keresztanya. Hiszen ismerte a segédpatikus szüleit: egy volt tanyai gyerek hetente egyszer mért nem ehetné meg a babot, ha a „jobb” családból származó Kellerék megehetik... Ez sehogy se ment a fejébe.)

Német István (1930) vajdasági író családtörténetéből van ez a részlet. **Házioltár** című, 1996-ban, a Forum Könyvkiadónál megjelent kötetéből származik.

Domonkos István

Bizonyítványom

bizonyítványom
nem kítűnő
inkább feltűnő
(de ez köztünk maradjon)
mivel tehát tényleg
feltűnő
most eltűnőben vagyok

megyek a letűnő
nap után
feltűnően
árkon-bokron át

A doroszlói tanulók Domonkos István könyvei után érdeklődtek tőlem. Íme, egy (nagyon ismert és aktuális) tréfás vers a Tessék engem megdicsérni c. gyermekverseket tartalmazó kötetéből, amelyet a Forum Kiadó jelentetett meg 1976-ban, s amely kötet újszerű beszédmódot (sőt, korszakváltást) hozott a vajdasági magyar gyermekirodalomba.

A Windows Vista telepítése

A Windows Vista szinte minden területen megújult, ez alól a telepítési folyamat sem kivétel. Mint azt később láthatjuk, a telepítő szöveges része eltűnt, ehelyett rögtön egy grafikus felületen, az úgynevezett előtelepítési környezetben (WinPE – Windows Preinstallation Environment) végezhetjük el a kezdeti beállításokat. Elsőként a hagyományos, egy gépes telepítési módot tekintjük át, melyet az eredeti telepítőkészlettel végzünk.

Helyezzük a DVD-t a megfelelő meghajtóba, majd kapcsoljuk be, vagy indítsuk újra a számítógépet. Bizonyosodjunk meg róla, hogy a számítógép a DVD-meghajtóról kezdi majd meg a rendszerbetöltést, ezt a BIOS-konfigurációban állíthatjuk be. Ha a boot folyamat megkezdődött a „Press any key to boot from CD or DVD...” (nyomj le egy billentyűt a CD-ről vagy DVD-ről való indításhoz) üzenet jelenik meg a képernyőn, ekkor üssünk le egy tetszőleges billentyűt. A körülbelül 130 MB méretű WinPE előtelepítési környezet betöltése megkezdődik. A WinPE gyakorlatilag egy „mini-Windows” alapvető utasításkészlettel és egy gyárilag testreszabott kezelőfelülettel, mely lényegében maga a telepítővarázsló. A WinPE működését a következő részben bővebben is tanulmányozzuk.

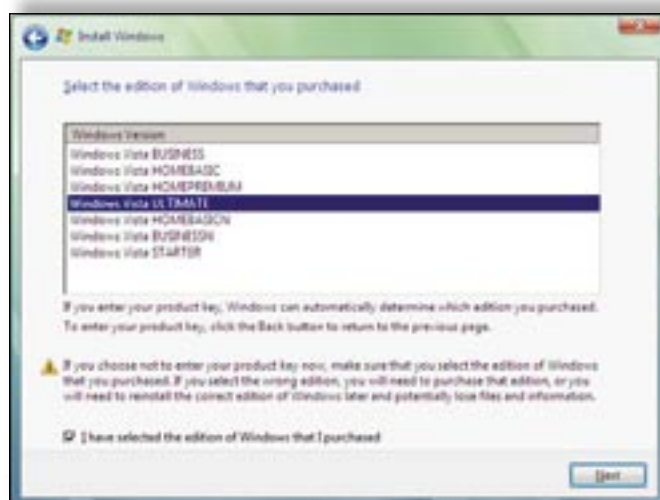
A WinPE betölt

Miután megjelent a telepítővarázsló első képernyője, válasszuk ki a használni kívánt billentyűzetkiosztást, majd kattintsunk a „Next” gombra. A következő oldalon lehetőségünk van a Windows telepítésének megkezdésére vagy a már korábban installált rendszer helyreállítási eszközeinek (memóriadiagnosztika, bootkonfiguráció helyreállítása, javítókonzol) indítására. Ha az „Install now” lehetőséget választottuk következő lépésként a telepítőcsomagban megtalálható eredetiséget igazoló matricán szereplő termékkulcsot kell megadnunk. A telepítőlemez tartalmazza az összes Vista-változat binárisát, az aktuális verziót a telepítőkulcs határozza meg. Lehetőségünk van kihagyni a kulcs megadását is, ebben az esetben nekünk kell bejelölni, mely változatot kívánjuk telepíteni. Ha így döntöttünk, telepítés után 30 napig használhatjuk a rendszert aktiválás nélkül, utána meg kell adnunk termékkulcsunkat vagy az

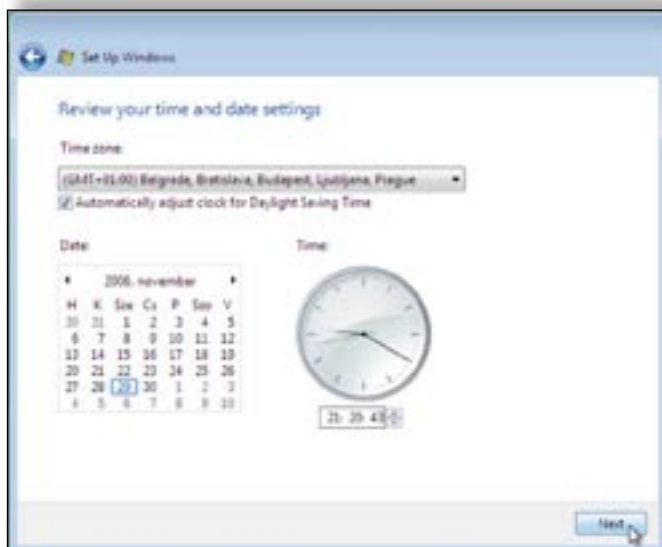
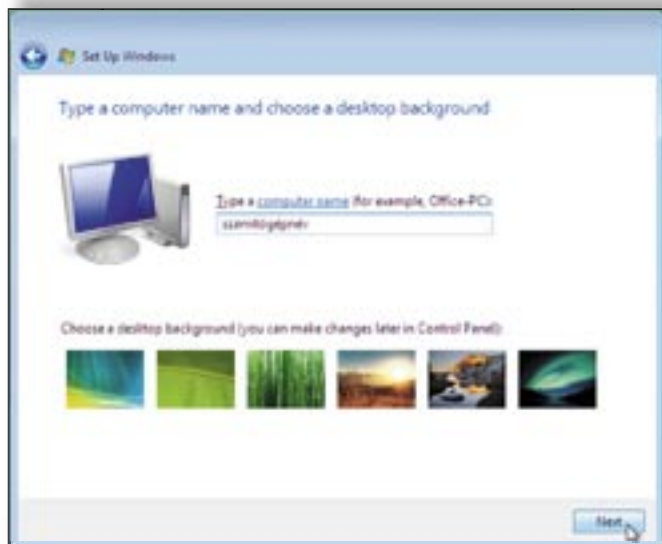
A Windows Vista újdonságairól már írtunk, ahhoz azonban, hogy élvezhessük az új rendszerrel járó számtalan előnyt, előbb értelemszerűen fel kell azt telepítenünk. A következőkben áttekintjük a Vista telepítését egyszerű, otthoni környezetben. Noha véleményünk szerint a mai gépeken nem jutunk nagy előnyhöz a Vista telepítésével – a hozzá való „igazi” gépek majd csak jövőre vagy az után készülnek majd el – mégis: íme egy kis segítség azoknak, akik a meleg nyarat nem a strandon, hanem a szoba hűsében, a Vista beállítgatásával akarják tölteni.

interneten vásárolhatunk egy új licenct. Ha nem adunk meg érvényes termékkulcsot, a Windows nem engedélyezi a bejelentkezést.

A következő képernyőn a tiszta, illetve a frissítéses telepítés között választhatunk. Ha a telepítő által detektált lemezek egyikén sincs frissítésre alkalmas korábbi Windows verzió – vagy új rendszert szeretnénk építeni – tiszta telepítést kell végrehajtanunk. A sort a lemez particionálásával folytatjuk, a Windows felsorolja az összes érzékelt merevlemezegységet és az azokon található partíciókat, ebben az ablakban lehetőségünk van szabadon törölni, módosítani, illetve új partíciót létrehozni. Amennyiben SATA/RAID meghajtótömbbel rendelkezünk a „Load Driver” gomb megnyomásával tölthetjük be a gyártó által szolgáltatott megfelelő illesztőprogramot. Újdonság, hogy mostantól nemcsak floppyról, hanem CD-ről, DVD-ről vagy akár USB-tárolóeszköztől is betölthetjük a drivert. Az „Extend” hivatkozárra kattintva a kijelölt partíciót „nyújthatjuk meg”, ehhez azonban nem

lefoglalt (nem partícionált) területre van szükségünk közvetlenül a már meglévő mögött. Ha létrehoztuk és megformáztuk a kívánt méretű partíciót kattintsunk a „Next” gombra, majd találunk egy 25-30 perces egyéb elfoglaltságot magunknak – ennyi időbe telik ugyanis, amíg ismét emberi beavatkozásra lesz szükség. A telepítés ezen fázisa alatt a WinPE kicsomagolja az installációs képfájlt, majd felépíti a Windows könyvtárszerkezetét és rendszerleíró-adatbázisát. A számítógép ezalatt két-három alkalommal újraindul.

Miután a telepítés befejeződött meg kell adnunk egy felhasználónevet, aki az első és egyetlen rendszergazda jogosultságú felhasználója lesz az új Windowsnak. (Később természetesen létrehozhatunk újabb felhasználói fiókokat is.) A felhasználónak jelszót (ajánlott) és jelszóemlékeztető szöveget is megadhatunk, valamint csatolhatunk a fiókhoz egy kis képet, amit később tetszés szerint megváltoztathatunk. Ezután számítógépünket is el kell neveznünk, ha hálózatra kapcsolódunk, a többi gép ezen a néven éri majd el erőforrásainkat. A számítógépnev nem tartalmazhatja a: `~!@#\$%^&*()=+_[]{}|;:.,',<>? karaktereket. A következő lépésben a Windows önkarbantartó képességeit konfigurálhatjuk be. Választhatunk, hogy a termékfrissítések és az Windows Defender anti-spyware program szignatúra fájlljai automatikusan letöltődjenek és alkalmazódjanak-e, valamint a Windows önállóan keressen-e megoldási javaslatokat a felmerülő szoftveres problémákra, de mindezekről a nemes törekvéseiről akár egyetlen kattintással le is

beszélhetjük. Az időzóna, a pontos idő és a dátum beállításainak ellenőrzése következik, ez általában a telepítés elején megadott nyelvi beállítások és a számítógép belső órájának figyelése miatt nem szokott módosítást igényelni, de azért egy pillantást megér.

A következő képernyő némi magyarázatra szorulhat. Abban az esetben, ha a Windows már a telepítés alatt érzékelte hálózati interfészünket és talált elérhető hálózati kapcsolatot is, felbukkan egy párbeszédpanel, ahol a kapcsolat típusát kell megadnunk. Erre azért van szükség, mert a Vista alapértelmezésként több biztonsági szintet különböztet meg a hálózati kapcsolatok szempontjából. Az „Home” (otthon) és „Work” (munkahely) lehetőségek lazább konfigurációt eredményeznek, ezekben a környezetekben engedélyezésre kerül a fájlmegosztás és a hálózati feltérképezés, melynek segítségével a Windows érzékelheti a hálózaton elérhető további számítógépeket és eszközöket. A „Public location” (nyilvános hely) beállítás – mely tipikusan internetkávézók, repülőterek és egyéb publikus hozzáférési pontok esetén használatos – szigorúbb korlátok közé szorítja a rendszert, letiltásra kerül többek közt a fájlmegosztás és a hálózati feltérképezés is. Amennyiben tartományi hálózatra léptettük számítógépünket alapértelmezés szerint a tartományvezérlőn propagált csoportházirend-beállítások lesznek az irányadók.

A hálózati kapcsolat biztonsági szintjének beállítása

Miután minden beállítással végeztünk, a Windows egy különböző tesztfeladatokból (videorendelés, processzor számítási teljesítmény, memória- és merevlemez elérési sebesség) álló teljesítménymérést végez, melynek eredménye határozza meg számítógépünk kiinduló Windows Experience Index értékét. Amint a vizsgálat elkészült, megkapjuk a bejelentkezési képernyőt, jel-

szavunk begépelése után pedig a vadonatúj Windows-asztal fogad minket. A rendszert használatba vehetjük, elkezdhetünk programokat telepíteni és élvezni az új Windows minden csodáját.

A telepítés elkészült

A Windows Vista meglehetősen informatív és interaktív szerkezetű, így a kezdő felhasználóknak sem kell aggódniuk, hogy lemaradnak valami fontos eseményről – amint valami említésre méltó történik vagy felhasználói beavatkozásra van szükség, a Windows rögtön értesíti a gép előtt ülőket. Egyetlen dologra kell csak ügyelnünk: kezdőként lehetőség szerint ne módosítsunk a biztonsági beállításokon, mert az alapértelmezett mód nyújtja a legnagyobb védelmet. A későbbiekben, ahogy elkezdjük kiismerni a rendszert, előbb-utóbb úgyis tisztába jövünk majd a legfontosabb funkciók jelentésével. Kellemes ismerkedést kívánunk az új rendszerrel!

Tündérkert a vulkán romjain

Ókori katasztrófa

Úgy három és félezer évvel ezelőtt, Kr. e. 1450 táján hatalmas robbanás rázta meg a Földközi-tenger keleti medencéjét. Az északi-félteke egét hónapokra sötétbe borította a por- és hamufelhő, az Égei-tenger vidékén hatalmas szökőár pusztított. Egyesek szerint ez volt az emberiség történetének legnagyobb vulkánkitörése. A katasztrófát nem más okozta, mint az aprócska görög sziget, Théra, mai nevén Szantorini. A tengerből 1800 méter magasan kiemelkedő földdarab csúcsa egy alattomosan szunyókáló vulkánt rejtett, amely hirtelen ébredéssel egyszer csak az égbe repült.

Hónapokkal a kitörés után oszlott el a hamufelhő, s a megkínzott Thérából nem maradt más, mint egy félkör alakú kráter, melynek közepét – a felrobbant vulkán 4000-5000 méteres kráterét – elöntötte a tenger. A sziget nemcsak hegyét veszítette el, hanem területének felét is. Ami megmaradt, az mindössze egykori szegélye, apró szigetekre darabolódva. Szantorini, Thirasia és Aspro tengerrel szagatott karéjban sorakozva mai napig őrzik az egykori Théra hült helyét, s farkasszemet néznek a kráter közepén, a tengerben egyre növekvő két vulkáni szigetcskével. Mert Théra vulkánja nem aludt el örökre, éppen csak szunyókál.

Dramai idill

Ki ne látott volna már festménynek hitt képeslapot, melyen a hófehér templomcskák égbéki kupolát viselnek, s a szintén hófehér apró házikók színesre mázolt ajtókkal és ablakokkal virítanak az örök napsütésben, háttérben a mélykék tengerrel. Az is tudja, aki sosem járt itt: csakis Szantorini, a kék-fehér sziget lehet ilyen idilli és bájos. A valóság azonban kivételesen túltesz a képeken is. Mert a fekete színű, meredek kráter peremére épült városokról készült képek nem adhatják vissza a valóságot: Szantorinit egyszerre lengi be az örök nyugalom és a természet kiszámíthatatlan hangulata, könyörtelenül pusztító adottsága, maga vulkanikus léte. Itt az ember úgy érzi, minden perc egyben az utolsó is lehet. Talán ezért is telnek meg esténként Fira, Imerovigli és Oia tavernái: addig kell nézni ezt a csodát, amíg még létezik.

Város a szakadék szélén

Azt gondolnánk, épeszű ember sosem építene házat egy nyugvó vulkán majdnem függőleges kráterperemére, 300 méterrel meredeken a tenger fölött. Pedig Firát, Szantorini fővárosát ilyen helyre építették. Néhány meredek utcácska, és máris a kráterbe nézhetünk valamelyik kedves kis étterem káprázatos kilátást nyújtó teraszáról. Persze a drámai vacsorát Görögor-

Egy tenyérnyi, félhold alakú sziget, amely robbanásban, porban, füstben, tűzben és hamuban született évezredekkel ezelőtt. Sokak szerint az elveszett Atlantisz maradványa, az elsüllyedt misztikus világ csonka, mégis káprázatos hírmondója, amely ma is arra figyelmeztet, a Föld nevű bolygó néha szeszélyes, vad, könyörtelen, és cseppet sem az ember kedvéért lélegzik.

szigetről jönnek, csak hogy néhány órát eltöltsenek a híres kék-fehér szigeten. De több hajótársaság szervez egyhetes körutakat a görög szigetek között, s persze ezek kihagyhatatlan állomása Szantorini. Az „egynapos” turisták azonban többnyire kimaradnak az egyik legpompásabb élményből: nem láthatják sötétedés után a kráter oldalán hunyorgó apró fényeket, melyeket megannyi kivilágított kis terasz, étterem, szálloda, úszómedence alkot újra minden éjjel a helyiek és a látogatók nagy gyönyörűségére.

Fekete strandok

Bár az ember nagy álma, hogy eljusson Szantorinire, ha ez teljesült, azt kívánja, egyszer lakhasson a kráter valamelyik baldachinos ággyal, hófehér óriásfotelekkel és türkiz színű medencével megáldott teraszú, egyszerre pazar és bájos szállodájában. De amíg Fira vagy a szomszédos és hasonlóan lenyűgöző Imerovigli luxusára nincs elegendő pénzünk, kénytelenek vagyunk megelégedni, mondjuk a fővárostól negyedórnyira, a sziget nyílt tenger felőli lapos oldalán található Kamarival. A tengerparti városka kellemes sétányával, számtalan tavernájával, hosszú strandjával persze földhöz ragadt álmaink csúcsa is lehetne, ha sosem jártunk volna Imerovigliben vagy Firában.

Kamari öble – miután a sziget kráter felőli meredek oldalán nemigen található megközelíthető partot – Szantorini egyik legnépszerűbb strandja. A több kilométeres partszakaszon durva fekete homokot találunk. Ennek oka, hogy a szigeten – mint minden – a homok is vulkáni kőzetből született: az apró szemcséket jól szemügyre véve rájövünk, hogy a feketétől a grafitzürkén át a vörös többféle árnyalatáig sokféle színű kőzetmorzsa keveredik benne. Egyébként hiába is keresnénk, errefelé sehol nincs „hagyományos” sárga vagy fehér homok. Ha megunnánk a nap melegét magába szívó, így gyakran hősugárzó hatását keltő fekete homokstrandokat, és az egyébként kristálytisza tengert, válogathatunk a parti sétatény mögötti szállodák medencéi között.

szág talán legborsosabb árain kínálják errefelé: a pincérek kedvesen invitálnak, hosszú lépcsősorokat tesznek meg minden egyes fogásunkkal, kaktuszlikörrel kínálnak, s végül udvariasan nemzetiségünk felől érdeklődve tányérunk mellé csúszik a közel 100 eurós számla. De a vulkán szélén elköltött gyertyafényes éjszaka biztosan örök emlék marad.

Fira keskeny sikátoraiban minden második üzlet elegáns ékszerbolt. Itt főleg a kikötő előtt horgonyzó luxus óceánjárók amerikai és japán utasai költik számolatlanul pénzüket. Egy nyár közepi napon benépesül a főváros alatti öböl és egész Fira. Legtöbbször a szomszédos Kréta

Az antik Thira

Kamari látképét a városka fölött magasodó Mesa Vouno hegy teszi különlegessé. Amiért pedig a hegyet nemcsak nézni, de megmászni is érdemes, az az, hogy tetején találta rá az ókori Thira Kr. e. 1000 körül alapított, és a késő római időkig fennmaradt városmaradványaira. Néhány útikönyv szerint ide felgyalogolni csupán a kilátásért érdemes, de ez nem igaz. A városból sok épületet – az agorát, a színházat, és más épületeket – feltártak, amelyek között több órát is érdemes eltölteni a távoli múlt felidézésével. A leleményes, „régészvérű” turista még ma is – szó szerint – belebotolhat több ezer éves, kézzel festett cserépedény-darabokba, faragott kövekbe, mely arra utal, a görögök bizony nemcsak ráérősen, de kissé hanyagul bánnak temérdek ókori emlékekkel.

Az egyetlen tényleg betartott szabály erre, hogy a múzeumok és romvárosok bizony szigorú és pontos nyitva tartási rend szerint látogathatók, ami – szintén helyi szokás szerint – csupán a délután derekától, 3-4 óráig tart. Ha későn indulunk, ráadásul az ásatást Perisa felől körülbelül másfél órás hegymászással közelítjük meg, akkor valóban már csak a kilátásban gyönyörködhetünk odafent. A káprázatosan szép hegyi gyalogút helyett azonban választhatjuk a hegy másik oldalán, azaz Kamari felől induló kikövezett utat, melyen jóval rövidebb idő alatt, és akár autóval, motorral is meg lehet közelíteni Thirát.

Akrotiri és Atlantisz?

A félhold alakú sziget délnyugati csücskében bújik meg Akrotiri kisvárosa, ahol egy több mint 3500 éves város maradványait tárták fel. A

görögök Pompeji csatlódást okozhat, no nem azért, mintha nem lennének lenyűgözőek a feltárt utcák, házfalak, éppen maradt homlokzatok, hanem mert az egész, egyébként folyamatosan feltárás alatt lévő várost befedték egy csúnya tetőszerkezettel.

Minden házat nejlon és szivacs borít, és pillanatnyilag sajnos csak az egykori város közel négy százaléka látogatható. A falakon talált freskódarabok, az udvarokon lelt edények és egyéb használati tárgyak pedig már az Athéni Nemzeti Múzeum kincseit gyarapítják, bár egy részüket megcsodálhatjuk a firai múzeumban. De persze ez is több a semminél, végtére is, mint ásatási területet, akár be is zárhatnák a munkálatok idejére.

Egyes elméletek szerint egyébként Akrotiri a hajdani titokzatos Atlantisz fejlett civilizációjú államának egyik központja volt. Eszerint Szantorinon a nagyrészt a tengerbe süllyedt egykori Atlantisz maradványain járunk, s mi tagadás, a sziget misztikus hangulata elképzelhetővé teszi a feltételezést.

A Vörös-part

Akrotiri ásatásaitól nem messze húzódik a sziget legkülönlegesebb strandja, a Vörös strand. Ide kizárólag egy jó tízperces, meredek ösvényen vezetó sétával juthatunk el, de megéri a fáradságot. A sötétvörös főny és a mögötte emelkedő meredek hegyoldal a különös, vulkanikus közetnek köszönheti színét. A parton néhány napágy és a sziklafalba benyúló kis büfék keltik a civilizáció látszatát. A vörös öböl egy holdbéli strandra emlékeztet, s a káprázatos színeket bámulva az embernek újfent az az érzése, ez a csoda sem az örökkévalóság: úgy tűnik, a sziklaperem bármikor leszakadhat, és a kavicsos gyalogösvényen soha többé nem botladozik ámuldozó turista.

Kameni-szigetek, a vulkán közepe

A Szantorini ölelte vulkanikus kis szigetek egyike a kráter közepén terebélyesedő Nea Kameni, egy lávarengeteg a tenger közepén, ahová a kíváncsi és gyalogolni szerető utazó hajóval érkezik Athinosz kikötőjéből. A legújabb kráter-szigeten a viszonylag fiatal (50-60 éves) kráterek peremén, valamint fekete megkövesedett lávafolyamok tetején barangolni

egészen különleges élmény. Nea Kameni tetejéről átlátni Szantorinire, a szemközti Paleo Kamenire és a második legnagyobb szigetre, Thirasiára is: körpanoráma a kráter közepén nyújtó, itt-ott ma is kénesen füstölő lávakupac tetejéről.

S hogy a vulkántúra porát lemossuk, még vulkanikus hőforrás melegítette tengeröbölben is fürödhetünk: a régi kráter szigete Paleo Kameni, melynek kis öblében 45 fokos forrás melegíti a vastartalmú, vöröses iszappal kevert vizet. A kirándulóhajóról rendszeresen úsznak ki ide a vállalkozó kedvű turisták, hogy jótékony hatású iszappakolást és -fürdőt vegyenek, és egy darab vízben úszó horzsakövel térjenek vissza az öböl előtt horgonyzó hajóra.

Az egykori vulkán-sziget harmadik darabja a lakott Thirasia. Kikötőjéből százötven lépcsőfok vezet a pompás fekvésű Manolas falucskába, melynek valamelyik családi tavernájában a megfáradt vulkánmászó turista roston sült hal vagy szuflaki mellett gyönyörködhet a kaldera lenyűgöző kilátásában.

Naplemente Oia-ban

A sziget északnyugati csücskén fekvő Oiát szintén a kráter peremére építették. Állítólag az egykori bátor hajósoknak köszönhető, hogy a városka ma is gazdagabb szigeti társainál. Tény, hogy a vöröses sziklafalba vajt házak, fehér teraszok, kék templomtornyok, és a fehér malom mellett itt is számtalan luxusapartman és szálloda kínálja tengerre – és a naplementére – néző szobáit és lakosztályait. Oia apró utcácskái, művészeti galériái, hagyományos építésze és a legrafináltabb helyekre épített kávézói minden képzeletet felülmúlhatnak. Egy itt töltött este, a tengerbe bukó nap látványa – sokak szerint ez a világ legszebb naplementéje – egy pillanatra mindenkivel elfeledtetni még a lehetőségét is annak, hogy ez a hely egyszer ismét hamuvá válhat.

Sz.V. & A. Gy.

BRAVO OTTO 2007

Magyarországon nemrég kihirdették a Bravo Otto díjakat. A győztesek listája:

A 2007-es BRAVO OTTO magyar nyertesei:

A legjobb együttes: Hooligans

A legjobb énekes: Caramel

A legjobb énekesnő: Lola

A legjobb album: Tankcsapda – Mindenki vár valamit

A legjobb klip: Rúzs Magdi – Aprócska blues

Az év felfedezettje: No Thanx

A 2007-es BRAVO OTTO külföldi nyertesei:

A legjobb külföldi együttes: Tokio Hotel

A legjobb külföldi énekes: Justin Timberlake

A legjobb külföldi énekesnő: Nelly Furtado

A legjobb külföldi klip: Christina Aguilera

– Candyman

A legjobb külföldi album: My Chemical

Romance – The Black Parade

Az év külföldi felfedezettje: Fall Out Boy

No Thanx

Jó Pajtás top 10

1. **Girlfriend:** Avril Lavigne
2. **What I've Done:** Linkin Park
3. **Tokio Hotel:** Spring nicht
4. **Timbaland ft. Nelly Furtado & Justin Timberlake:** Give It To Me
5. **Hilary Duff:** With Love
6. **Lola:** Él j a mának!
7. **Rihanna:** Umbrella
8. **Beyonce & Shakira:** Beautiful Liar
9. **Justin Timberlake:** What Goes Around...
10. **Mark:** Ments meg, szerelem!

Linkin Park

Jay-Z:

Ahuh Ahuh (Yea Rihanna)

Ahuh Ahuh (Good girl gone bad)

Ahuh Ahuh (Take three... Action)

Ahuh Ahuh

No clouds in my storms

Let it rain, I hydroplane into fame (Rihanna: Eh eh)

Come'n down with the Dow Jones

When the clouds come we gone

We Rocafella (Rihanna: Eh eh)

She fly higher than weather

And she rocks it better

You know me

An anticipation for precipitation, stacks chips for

the rainy day (Rihanna: Eh eh)

Jay, rain man is back with lil Ms. Sunshine

Rihanna where you at?

[VERSE 1]

You had my heart, and we'll never be world apart

Maybe in magazines, but you'll still be my star

Baby cause in the Dark, You can see shiny Cars

And that's when you need me there

With you I'll always share

Because

[CHORUS]

When the sun shines

We'll shine together

Told you I'll be here forever

That I'll always be your friend

Took an oath Imma stick it out 'till the end

Now that it's raining more than ever

Know that we still have each other

You can stand under my Umbrella

You can stand under my Umbrella

(Ella ella eh eh eh)

Under my umbrella

(ella ella eh eh eh)

Under my umbrella

(ella ella eh eh eh)

Under my umbrella

Rihanna

Umbrella

(ella ella eh eh eh eh eh eh)

[VERSE 2]

These fancy things, will never come in between

You're part of my entity, Here for Infinity

When the war has took it's part

When the world has dealt it's cards

If the hand is hard, Together we'll mend your heart

Because ..

[CHORUS]

When the sun shines

We'll shine together

Told you I'll be here forever

That I'll always be your friend

Took an oath Imma stick it out 'till the end

Now that it's raining more than ever

Know that we still have each other

You can stand under my Umbrella

You can stand under my Umbrella

(Ella ella eh eh eh)

Under my umbrella

(ella ella eh eh eh)

Under my umbrella

(ella ella eh eh eh)

Under my umbrella

(ella ella eh eh eh eh eh eh)

[BRIDGE]

You can run into my Arms

It's okay don't be alarmed

(Come into Me)

(There's no distance in between our love)

So gonna let the rain pour

I'll be all you need and more

Because...

[CHORUS]

When the sun shines

We'll shine Together

Told you I'll be here forever

That I'll always be your friend

Took an oath Imma stick it out 'till the end

Now that it's raining more than ever

Know that we still have each other

You can stand under my Umbrella

You can stand under my Umbrella

(Ella ella eh eh eh)

Under my umbrella

(ella ella eh eh eh)

Under my umbrella

(ella ella eh eh eh)

Under my umbrella

(ella ella eh eh eh eh eh eh)

It's raining (raining)

Ooo baby it's raining

baby come into me

Come into me

It's raining (raining)

Ooo baby it's raining

You can always come into me

Come into me...

Paris Hilton

A legszebb duett:

Shakira és Beyonce

A legcukibb magyar tinilány:

Lola

A legeredményesebb magyar énekesnő:

Rúzs Magdi

Nelly Furtado

Az iskolaév legjei

A legnagyobb botrányhős:

Britney Spears

A legsikeresebb fiú:

Justin Timberlake

A nagy visszatérő:

Avril Lavigne

A nyár nagy dobása máris:

Linkin Park

Aki csak idegesített mindenkit:

Pink

A legszebb színes bőrű:

Rihanna

Aki lassan megöregszik:

Madonna

Aki egyetlen dalával csak nyekergett:

Paris Hilton

A nyár slágere lesz:

Beyonce & Shakira

– Beautiful Liar

Az év nagy felfedezettje:

Nelly Furtado

Aki főleg csak hisztizett:

Jennifer Lopez

Jennifer Lopez

Justin és Britney: rövid volt a románc

Kicsoda Justin Timberlake?

Justin Timberlake 1981. január 31-én született az amerikai Memphis városában. Szinte az egész életét a reflektorok és színpadok világában töltötte, hiszen ő is egyike volt a mai popgeneráció üdvösként kitermelő The New Mickey Mouse Club műsorvezetőinek.

Britney Spears és Christina Aguilera mellett ebben a műsorban találkozott JC Chasezzel, későbbi bandatársával. Kettőjükhez 1996-ban csatlakozott Chris Kirkpatrick, Lance Bass és Joey Fatone, így született meg az akkor legmenőbb fiúbanda, a Backstreet Boys fő konkurense, az 'NSync.

A fiúcsapat hat éven keresztül ostromolta sikeresen a tinilányok szívét és a

slágerlistákat egyaránt, Justin Timberlake-nek mégis sikerült magára külön felhívni a figyelmet, azáltal, hogy Britney Spearsszel randevúztatott.

A tiszavirág életű párkapcsolat és az 'NSync népszerűsége ideális kezdőlökést adott 2002-ben megjelenő szólólemeztől, a Justifiedhoz. Az albumon megpróbált kitörni az 'NSync-féle „csöpögős” stíusból.

A kritikák egyértelműen Michael Jackson klasszikus lemezéhez, az Off The Wallhoz hasonlították az ifjú Justin debütáló korongját. Ez a hasonlat 2003 végére odáig jutott, hogy a Rolling Stone zenei magazin decemberi címlapján Justin fotója látható, alatta a „pop új királya” felirattal.

Meglehet, erős túlzás ez csupán egy megjelent szólóalbum után, ám Justin 2003-ban mind az európai, mind az amerikai MTV Video Music Awards nagy nyertese volt. Ezen túl, a soron következő Grammy-díj átadásán Justin számít az egyik nagy esélyesnek a maga hat jelölésével.

A folytatást már tudjuk.

Lehet nem szeretni vagy rajongani érte, Justin mellett azonban több meggyőző momentum is tanúskodik: egy torontói koncerten maga Mick Jagger, a rock minden idők egyik legnagyobbika invitálta a színpadra egy közös nóta erejéig.

Éltető természet

A civilizáció megjelenése előtt az emberek sokkal nagyobb jelentőséget tulajdonítottak a természetnek, mint napjainkban. Nemcsak tisztelték az erdőket, mezőket és vizeket, de a növényeknek varázserőt tulajdonítottak. Az azóta eltelt évezredek alatt városok épültek és pusztultak el, emberek születtek és meghaltak, egyvalami mégsem változott: a természet. Korunkban egyre többen fedezik fel újra a fák lélekgyógyító tulajdonságát. Nem véletlen, hogy egy erdei séta után úgy érezzük, új erőre kaptunk, energiával töltöttünk fel. Ma már műszerekkel is tudják bizonyítani, hogy a fákat élő elektromágneses mező veszi körül,

amely igen jó hatással van az emberre, megtisztítja a gondolatainkat. Bárki megtapasztalhatja ezt, aki leül egy fa tövébe, majd hátát és fejét a fa törzsének támasztja. Ahhoz, hogy tökéletesen ellazuljunk, és elindítsuk a gyógyító folyamatokat, képzeljük el, ahogy a fa összeköti az eget a földdel. Próbáljuk érezni, ahogy a koronája magába issza a napfényt, a gyökereivel pedig a föld erejét szívja magába.

„Megszakad” a búza töve

vette kezdetét ez az embert próbáló, hetekig tartó munka. A parasztok fohászodással, imádsággal, kalapemeléssel kezdték a munkát, a föld szélén letérdeltek, keresztet vetettek. Az eszközeiket a pap megszentelte. Az első kévét a jószágoknak adták, hogy elkerülje őket a betegség. Az utolsó kévéből készült aratókoszorú kalászaiból néhány szemet az őszi vetőmag közé elegyítettek, immáron a jövő évi termés sikerére gondolva. Az aratókoszorút mezei virággal és szalagokkal díszítették.

A néprajv szerint június végére a búza töve „megszakad”, kezdődhet az aratás. Péter-Pál napján, június 29-én

Az aratásban mindenki igyekezett részt venni, s jelentőségére utal, hogy a részvételt

a felsőbb hatóságok is lehetővé tették. A diákok Péter-Pál napján elhagyták kollégiumaikat, hogy odahaza segíthessenek. Még az iparostanoncok számára is néhány hét aratási szabadságot adott a mester, aki a legtöbb esetben maga is aratott. Aratási szabadságot kaptak a katonák a honvédségtől. A bíróságokon az aratás heteiben törvénykezési szünetet tartottak, a kasza mellől senkit nem lehetett a törvénybe idézni. Még az elítélteknek is csak aratás után kellett bevonulni a börtönbe, hogy munkájukkal családjuk következő évi kenyerét még előteremthessék.

Kincset érő ital

Az élet térképe

Vannak vidékek, ahol még ma is nagy jelentőséget tulajdonítanak a jövődömondás bizonyos fajtáinak. India déli részén például a tenyérelemzést, más néven kirológiát naponta gyakorolják. Hitük szerint az emberi kéz az élet térképe, a benne lévő vonalak sok mindent elárulnak. Ahhoz azonban, hogy átfogó kép alakuljon ki az alanyról, az egész kézfejet meg kell vizsgálni. A kézfej és az ujjak formája megmutatja az illető jellemét, és ez segítséget jelenthet a továbbiakban. A tenyér vonalaiból kiderülhet, hogy tulajdonosa mire hivatott, milyen utat tanácsos

követnie. Ez a módszer már hosszú idők óta segíti az orvostudományt is. A legrégebbi feljegyzések az ókorból Arisztotelésztől, a híres görög tudóstól származnak, de a 20. század nevés pszichiáttere, Jung is alkalmazta pácienseinél. Sokan csak egyfajta boszorkányságnak vagy szemfényvesztésnek vélik a tenyérjósást, bár a valódi célja nem a jövődömondás. A tudomány egy része valóban ezzel foglalkozik, de többféleképpen is hasznát vehetjük, hiszen azon kívül, hogy pontos jellemrajzot adhat, kiolvasható belőle a fizikai és lelki állapot.

Bizonyos borfajták még ma is elérhetetlenek az átlagember számára. Sőt, az ókori Egyiptomban kizárólag az uralkodó osztály tagjai fogyaszthatták az akkoriban ritkaságnak számító nedűt, a vörösbort.

Egyiptom egykori uralkodói, a fáraók hatalmas tiszteletnek örvendtek nem csupán életük során, de haláluk után is, hiszen az egyiptomiak hittek a túlvilági életben. Éppen ezért halottaikkal eltemették kedvenc használati tárgyaikat, de élelmiszereket és italt is tettek a sír mellé. Így találtak rá a régészek Tutanhamon fáraó sírjában arra a boroskancsó-darabra, amelyben italmaradványokat fedeztek fel.

Egy speciális kémiai eljárásnak köszönhetően a cserepekről lekapart maradványokban nemrégiben kimutatták a kizárólag vörösbóra jellemző savat. Ám a kutatás ezzel még korántsem zárult le, hiszen a módszer segítségével lehetőség nyílik arra, hogy többet is megtudjunk az ókori borfajtákról.

A női retikülök hiába követik a legújabb divatot, viselőiknek mégis van egy örök bánatuk velük kapcsolatban. Soha

Aki keres, az talál

semmit nem lehet megtalálni bennük. Akármilyen kis méretűek is, a legfontosabb tárgyak mindig az alján landolnak, és szinte képtelenség előhalászni őket. Egy szemfüles tervező azonban, úgy tűnik, megtalálta a megoldást, vagyis a belső világítással ellátott retikült. A találmány a Napcsapda nevet kapta, működési elve pedig igazán egyszerű. A táska oldalára szerelt napelem összegyűjti az energiát, amelyet belső egység tárol. A bélés olyan speciális anyagból készült, amely magába szívja a fényt, és amikor kinyitjuk a táskát,

fénybe borítja a táska belsejét, így a benne lévő tárgyak láthatóvá válnak.

Szabad mozdulatok

A tánc ősidőktől fogva biztosította az ember kapcsolatát a természettel és a szellemvilággal. A modern kor embere újra felfedezte a táncban, mint meditációs, lazító tevékenységben rejtő lehetőségeket. A táncval ugyanis könnyebb a mindennapok feszültségét feldolgozni, és betegség esetén segítségével felgyorsulnak

a szervezet öngyógyító folyamatai. A táncmeditációnak nevezett mozgássorozat lényege, hogy a táncos kötöttségek nélkül nem egy adott stílusban, hanem ösztönösen mozog. Kizárólag a zene és saját belső hangja vezérli mozdulatait, ezáltal teljesen ellazult tudatállapotba kerül. A tánc talán az egyetlen olyan mozgás, amelyet bárki az edzettségi foktól és életkortól függetlenül – gyakorolhat. A manapság oly kedvelt hastánc, mint a legtöbb keleti tánc, kimondottan a női test számára fejlődött ki. A mozdulatok a köldök tájáról indulnak ki, mert ott van a test energiaközpontja. Ez a legősibb tánc, amely az antik civilizációk termékenység kultuszaiból, anyasági rítusaiból ered. Gyakorlati célja, hogy a nőket felkészítse a gyermekszülésre, ez a legrégebbi szülést segítő technika. A tánc emellett az állóképességet is növeli, lazítja és erősíti az izmokat, valamint a feszültség, a stressz levezetésében is kiemelkedő szerepe van.

Lábnyomok a kapuban

Ma sem ritka, hogy az emberek csupán babonaságból Molyasmire képesek, amit józan ésszel meggondolva biztosan nem tennének. A néphagyomány számos praktikát ismer arra, miként tudja biztosan meghódítani a szerelmes leány vagy legény a választottját.

Szatmárban az a szokás járta, hogy a leány az inge alján átszűrt tejet használta a pogácsakészítéshez, és ezzel kínálta a hön áhított legényt. De tettek a pogácsába megfőzött és megszáritott galambszívet, amelynek porát a leány gatyamadzagja egy darabjának hamujával és a leány hüvelykujjáról lekapart porral keverték el, így adták a liszthez. Azonban léteztek durvább módszerek is. Olykor például a saját vérüket keverték a tészta, esetenként pedig a leányzó a hóna alatt melengetett kockacukorral rabolta el a gyanútlan legény szívét. Ám a legények sem ültek ölbe tett kézzel, ha meg akartak szerezni egy leányt. Sárospatakon a lány hajszálát a bal lábuk nagyujjára kötötték és úgy szaladgáltak. Ha netán közben elhagyták a lábnyomukat, azt sem tették hiába. Vas megyében ugyanis a szerelmesek összegyűjtötték választottjuk lábnyomát, aztán a kapuban az orrával befelé elásták, hogy az illető ne kerülhesse el a házukat.

amelyre virágokat, madarakat, tájképeket festenek. Az ernyő nyele lehet egyenes is, de népszerűbb a görbe, mert az a kínaiak szemében nagyobb tekintélyt sugároz.

Szerelmi vallomás

Az Európában főleg szabadíszként használt kínai bambuszvázas papíernyőnek hazájában több évezredes története van. Először csak a császárok élvezhették a mives ernyők jótékony védelmét. Később a népszerű hivatalnokok piros selymeryőt kaptak ajándékba visszavonulásuk alkalmából a hálás helybéliektől, akik a selyemszövetre arany betűkkel írták rá a

nevüket. Ám hajdanán a szerelmeseknek is jó szolgálatot tett, mert férfi és nő nem kerülhetett egymás közelébe nyilvánosan, hacsak nem húzódtak közös ernyő alá. Ezért aztán, ha egy férfi ernyőt ajándékozott egy nőnek, felért egy szerelmi vallomással. Az ernyőket még ma is kézműves munkával állítják elő, a bambuszváza olajozott papírt vagy selymet feszítenek,

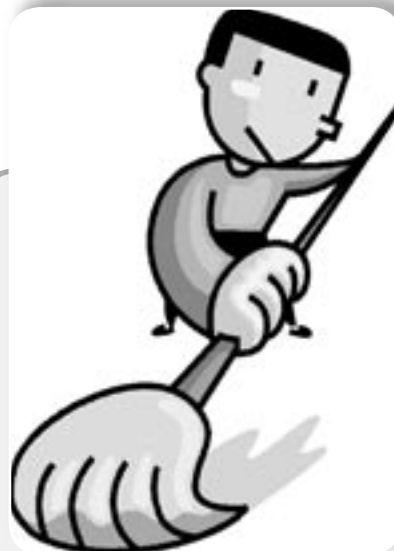
Élethű baba

A játékgártó cégek évről-évre újdonságok százaival lepik meg a vásárlóközönséget. Az építőkocka és a rongybaba már a múlté, a mai játékoknál a technika játssza a főszerepet. A néhány éve nagy sikert aratott sírós, beszélős és pisilős babák utódja szinte már emberi képességekkel rendelkezik.

Az Amanda névre keresztelt játék baba látszólag semmiben sem különbözik egyszerű rokonaitól, kék szeme, szőke haja és mosolygós arca van. Ám belül a legmodernebb berendezésekkel szerelték fel. A testébe rejtett hangfelismerő rendszernek köszönhetően felismeri gazdája hangját. Alkalmadtán persze ő maga is megszólal, sőt egyórányi beszédanyaga lehetővé teszi, hogy kérdéseket tegyen fel, és rövid párbeszédet folytasson tulajdonosával. Speciális mozgáselemek segítségével nemcsak a hang-

jával, de arcvonásaival is képes különféle érzelmeket kifejezni. Akárcsak egy valódi gyermek, nem eszi meg az ételt, ha nem ízlik neki, és szívószállal szürcsöli az italát. Gazdája kívánsága szerint viselkedik. Ha kell, vidáman kacag, olykor pedig könnyezve szomorkodik.

Repülő seprűk

A Németországban élő germán népcsoport, a keleti frízek között él egy furcsa hagyomány, a seprűdobálás. Ez az esemény nem köthető hónaphoz, naphoz, az év bármely szakában megrendezhető. Ha baráti társaságok jól akarják érezni magukat, élvezni az együttlétet, ki-mennek a falu határába vagy az erdő szélére, netán keresnek egy mezei tisztást, de minden esetben visznek magukkal egy nyeletlen venyigeseptrűt. A játékosok csapatokba rendeződnek, férfiak, nők vegyesen. Egymás után dob a két csapat egy-egy játékos, és aki messzebbre hajtja a seprűt, az kapja a pontot. Egy-egy ilyen sikert a csapat sörrel vagy snapsszal (rövidital) ünnepel, mint ahogy azt is, amikor a seprű véletlen a bokorban, a fán, vagy a szomszéd gazda földjén landol. Ha tehát valaki ezen a vidéken járva az erdőszélen vidáman kurjongató csoportokba botlik, ne rettenjen meg, csupán egy „tartalmas” fríz kikapcsolódás részese lehet. Csak óvakodjon a repülő seprűktől...

Testre szabott ruhák

A szabómestereket már évszázadok óta nyakukban mérőszalaggal ábrázolják, ám elképzelhető, hogy hamarosan nem lesz szükségük erre a jelképpé nemesült eszközre. Egy elzászi cég ugyanis olyan eljárást dolgozott ki, amely forradalmasíthatja a ruhakészítés előkészítő folyamatait. A módszerrel mindössze három másodperc alatt elkészíthető az emberi test pontos, háromdimenziós képe, így a megrendelőket soha többet nem kell méricksélni. Az elfoglalt üzletembereknek nem kell hosszú órákat tölteni a szabónál, csak elküldeni magukról ezt a teljesen méretarányos képet, így a ruha valóban úgy fog állni rajtuk, mintha rájuk öntötték volna. Ám az új módszer a különleges sportruházat-gyártás terén is korszakalkotó lehet, ahol nagyon fontos, hogy a ruhák precízen testre szabottak legyenek. Ezzel az eljárással úszódresszek és siöltőzések is készülhetnek.

A légharisnya

A hölgyek régi vágya teljesülhet a legújabb japán divatörület, a légharisnya segítségével. Végre egy olyan ruhadarab, amely nem szorít, remekül szellőzik, és ami a legfontosabb, soha nem szalad le rajta a szem. Az új harisnya ugyanis nem nejlonszálakból, hanem púderből készül. Az Air stocking (levegőharisnya) elneve-

zésű találmány tulajdonképpen egy folyékony, színezett, nedvesítő és szilárdító összetevőket tartalmazó púder, amelyet flakonjából a lábunkra spriccelve a harisnya illúzióját varázsolhatjuk magunkra. A holmi különösen nyáron praktikus viselet, hiszen nem füled be alatta a bőr, mint a hagyományos harisnya alatt, megjelené-

sünket mégis elegánssá teszi. Ráadásul még egy fontos tulajdonsággal rendelkezik, amellyel nejlontól készült társai nem: napfényvédő hatású.

A 20. számú Jó Pajtásban olvashattatok ezzel a címmel a nefelejcs, a nárcisz és a jácint történetéről. Most a rózsza következik.

ZSIBONGÓ

Mesélő virágok

A virágok királynője, a rózsza

A rózsza a szépség, a földi és az égi szerelem virága. A szerelmes ifjak rózsát ajándékoznak, és a régi időkben az előkelő hölgyek rózsaszirmokkal szóratták tele a földet, ha kedvesüket várták. Az ókori lakomák hangulatát is az asztalokat, falakat, vendégek homlokát díszítő rózsafüzérek, vagy a mennyezetről záporozó rózsaszirmok emelték. A legenda szerint szirmai kezdetben hófehérek voltak, de Aphrodité vércseppjei vörösre festették. A halott Adóniszt kereső szépségisten-nő lábát éles kövek, tüskebokrok sebeztek meg, és ahol vére a földre hullott, mindenfelé kihajtott a vörös rózsza.

A rózsza a titkok virága. Egy görög monda szerint Erősz szerelem-isten egy szál rózsával érte el a hallgatás istenének titoktartását, de később, a középkorban is gyakran festettek vagy faragtak rózsát a tanácstermek mennyezetére vagy a templomok gyóntatószékei fölé, jelezve, hogy „a rózsza alatt” (latinul: sub rosa) bizalmasan elhangzottak titokban kell maradniuk. Eredetileg rózsaszirmokból préselték a rózsafüzérek szemeit is, amelyek közül az elsőt, a legenda szerint, Szűz Máriától kapta Szent Domokos.

(Irka)

Szólásmagyarázat

Ha nem csordul, cseppen

A szólásmondás jelentése az, hogy ha sok haszon, nagy kereset nincs is, valami mégiscsak akad, jut.

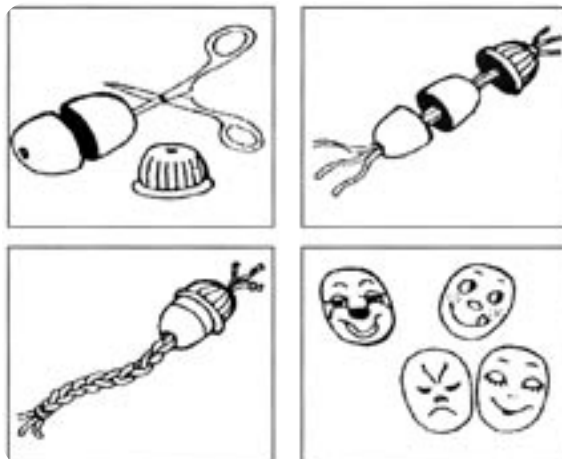
A szólásban a szőlő sajtolásáról vett kép lappang. A szőlő tudniillik akkor fizet jól, ha a szőlőprésből bő sugárban csorog a must, de egy kevés bor még akkor is lesz, ha csak cseppekben gyűl a dézsába. E szerint a magyarázat szerint eredetileg a szőlészet-borászat szaknyelvébe tartozott a ha nem csordul, cseppen kifejezés, és csak akkor vált szólásmondássá, amikor eredeti használati köréből kiszakadva tágabb értelmű lett, vagyis amikor már nemcsak a borból adódó jövedelemre, hanem akármilyen más haszonra, bevételre is kezdték alkalmazni.

Kabalababa

Bizonyára a legtöbben kaptatok már Kinder-tojást, amelynek műanyag dobozával nem nagyon tudtok mit kezdeni. Nos, készítsetek belőle kabalababát. Szükségetek lesz egy ilyen műanyag dobozkára, három színes vastagabb fonalra vagy szalagra, egy parafa dugóra.

A tojást és a parafa dugót mindkét végén olló segítségével lyukasszátok ki. Fűzzétek át a három színes fonalat vagy szalagot a tojás alsó, majd felső végén, majd a parafa dugón. Pattintsátok össze a tojást, a fonalat vagy szalagot pedig jól csomózzátok meg. A három szálát fonjátok össze, végül kössétek el, hogy ne bomoljon ki. Filctollal rajzoljatok arcot vagy bármilyen mintát a műanyag dobozkára.

(T-z)

A tuskés sündisznó és a szőrös fejű hód sokáig jó barátságban élt egymás mellett a Nagy Víz partján. A sündisznó magányos sziklaüregben lakott, s mielőtt útra kelt volna, mindig meglátogatta a hódot. Erről-arról beszélgettek, és az új divatot is megtárgyalták. Időnként lakomákat tartottak, s meg is ajándékozták egymást.

Történt egyszer, hogy kedélyes társalgás közepette valamely ördögi szellem a hód házigazdának álnok ötletet sugallt.

– Gyere játszani! – szölt barátjához.

A sündisznónak kezdetben semmi kedve sem volt hozzá, teli gyomorral inkább pihenni szeretett volna, végül mégis beleegyezett:

– Hát jó. De hol? Hiszen itt nincs is elég hely a játszásra.

– Van hely a vízben – válaszolta a hód.

A sündisznónak átfutott a hideg a hátán.

– Lehetetlen, mert nem tudok úszni.

– Annyi baj legyen, a hátamra veszek.

Azzal a hód odatartotta széles hátát a sündisznónak, ő pedig, bár nem szívesen, felmászott rá, mert nem akarta megbántani a házigazdát.

Amikor a hód a barátját a hátán érezte, bement vele a vízbe, lebukott a víz alá, és odaúszott, ahol a víz a legmélyebb.

– Nézd, milyen szép csapdát állítottam fel – mondta büszkélkedve.

A sündisznó addigra már annyi vizet nyelt, hogy a jó szellemekhez rimánkodott: könnyörljenek rajta, ne hagyják ilyen nyomorultul elpusztulni. Hasa a sok víztől akkora lett, mint egy dinnye.

A kárörvendő hód csak nevette, és amikor a sündisznóban már alig volt élet,

felbukott vele a víz színére, és kiúszott a partra. A félholt tuskést a hátáról a fűbe csúsztatta.

– Azt gondoltam, hogy egy ilyen erős állatnak nem árthat egy kis víz – csúfolódott vele.

Aztán visszavonult a vízbe, nehogy néhány tuskét kapjon a bőrébe.

A sündisznó nagyokat krárogott, és míg a vizet köpködté, máris a bosszún jártatta az esztét.

Csak késő estére keveredett haza, meggyötörten. Másnap, mikor már alig pitymallott, a sündisznó talpra ugrott: vidáman, frissen végigszimatozta a patak partját, és sorra lerombolta a hód gátjait. Hasát fogta, amikor arra gondolt, hogy milyen keserű pofát vág majd a hód.

Ekkor hirtelen a víz alól a hód szőrös feje bukkant föl.

– Hogy merészelted, te, te... – és a dühtől elakadt a hangja a rettenetes pusztítás láttán.

– Hiszen ez is csak játékos tréfa, gondolhatod. De nézz csak ide! Most jön a java! – szölt a sündisznó.

S abban a pillanatban egy hatalmas kődarabot gördített a gátra, és összezúzta. A gát darabjait a heves áradt azonnal tovasodorta.

A hódnak mérgében elállott a lélegzete, ő is levegőért kapkodott.

– Ezért még megfizetsz! – sziszegte, és eltűnt a víz alatt.

A szőrös fejű jól tudta, hogy a sündisznót egymaga nem győzheti le. Ezért elúszott testvéreihez, a nagynyjához, a dédapjához, felkereste az egész rokonságát. Az egész hód törzs értesült a testvérüket ért sérelemtől.

Köztudomású, hogy a hódok sohasem hagyják egymást cserben. Nem sokat teketóriáztak, és hadra keltek.

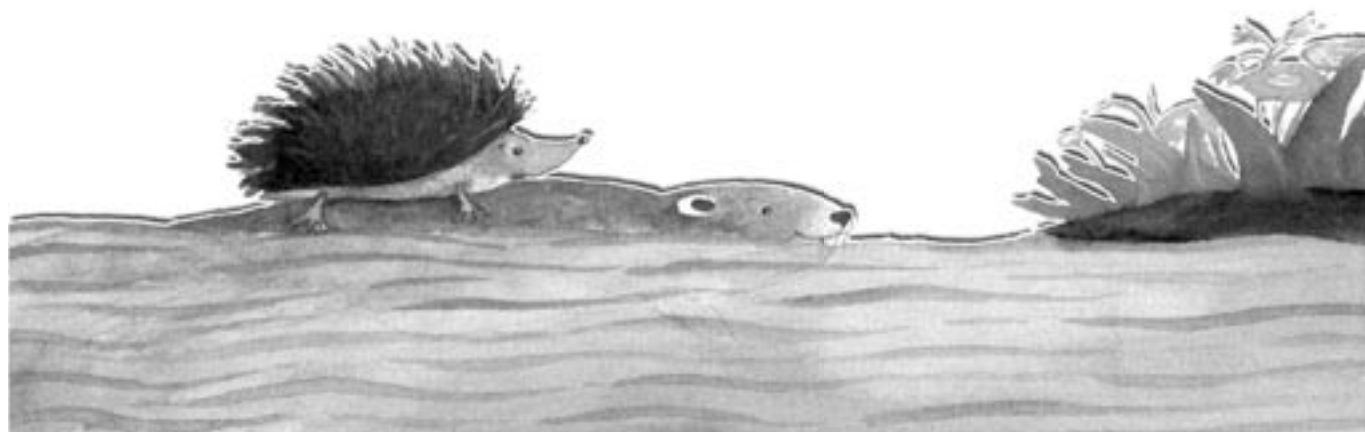
A sündisznó sejtette, hogy nem ússza meg szárazon a dolgot, csak éles tuskéiben bízhatott. De mielőtt elmenekülhetett volna, már körül is zárták a hódok.

A szőrös fejűek csatakiáltása megremegtette az őserdőt. A körülzárt süntuskéit kimeresztette. De ezzel számolt az ellenség: a hódharcosok takarót dobta ellenfelükre, s hogy el ne illanhasson, a takaró csücskeit indiáncsomóval összekötötték. A zsákmányt hátukra vették, és diadalmasan a Nagy Vízhez vitték.

– Mit csináljunk vele? – kérdezték főnöküktől a harcosok.

– A gazfickót egy kietlen szigetre visszük, ahonnan sohasem térhet vissza, hogy kárt okozhasson!

Így is történt. Hiába kapálózott a sündisznó, nemsokára – az indiánok partjától távol – egy csupasz szigeten találta magát. Amikor első ijedtségéből magához tért, megrázta magát, és szuszogva

és a hó

felderítő útra indult. Sem fa, sem bokor nem volt a szigeten. Semmi, de semmi.

„Vissza kell térnem, mert itt éhen pusztulok” – tépelődött a szerencsétlenségén, és éjjel-nappal töprengett. Végül jó ötlete támadt.

A tenger felszínének korlátlan urát, az északi szelet hívta segítségül: éjfélkor észak felé fordult, és az ismert varázsszavakat mormolta: „Xune quasa, Xuna, hun, hun, hun, hun!”

A dermesztő északi szél meg is érkezett, csak úgy sívított a levegőben. Lassan fehér, jéghideg köd ereszkedett a szigetre és a tengerre. A sündisznónak vacogott a foga. Nem ért meg idáig ilyen nagy hideget. A tengervíz hullámai ellaposodtak, a köd feloszlott, és bekövetkezett, amit a sziget foglya annyira remélt: a Nagy Víz befagyott!

A jégen azonnal hazaindult a sündisznó az indiánok földjére. Bármilyen óvatosan haladt is, többször jeges hófúvásokba került. Éppen jókor ért partra, mert a befagyott víz addigra olvadni kezdett.

A hódok a kietlen szigetre kitett elenségüket már el is felejtették. Egyszer azonban, amikor hazatértek, a tanyájukat feldúlva találták. Pihenő táborhelyük is teljesen elsöprődött.

A sündisznó, a hódok újabb bosszújától tartva, maga köré gyűjtötte társait,

és hatalmas tüskés ármádiát toborzott össze.

A hódok sem aludtak. Kémeik a sündisznók harci készülődését figyelték, és főnöküknek jelentették. Másnap – az első kakasszóra – harcra készen állott mindkét hadsereg. Csak egy patak választotta el őket.

A hódok hangos csatakiáltással a vízbe vetették magukat, hogy előzőnljék a másik partot. A sündisznók, bár kevesebben voltak, visszaverték a rohamot tüskéikkel. Kétszer is megfutamították a hódokat, és főnöküket foglyul ejtették.

Ezzel a hódok nemcsak főnöküket, hanem bátorságukat, harci kedvüket is elvesztették. Visszavonultak wigwamjukba, s a csata befejeződött.

A sündisznók törték a fejüket, mit is csináljanak a fogollyal.

– Nem szabad megölnünk, Manitu Nagyszellem haragja utolérne minket – jelentette ki a sündisznók főnöke.

– Tegyük fel a fenyőfa tetejére – tanácsolta a sünök egyik öreg atyja.

– Igen, igen, fel a fára, ez jó ötlet! – harsogták.

Nagyokat nevettek. A hódfőnököt a legmagasabb fenyőfához cipelték, s felvitték a fatetőre. A hódfőnököt rettenetes félelem fogta el a magaslesen. A fa teteje himbálózott, ő pedig majdnem lerepült a széllekedésektől.

A sündisznók pedig kárörvendően nevettek. Csak úgy rengett bele az őserdő. Egész nap táncoltak és ujjongtak a fa alatt, csak estére vonultak el.

Amikor a szél kissé alábbhagyott, a hód a menekülésen törte a fejét.

„Mászás közben lezuhanhatok – gondolta. – De mire való az erős fogam?” – kérdezte magában, s rágni kezdte a fenyő tetejét. Rágta, rágta, mint amikor az indiánok fát vágnak tomahawkjukkal. Darabról darabra egész éjszaka rágta. Pitymallatig már csak egy csonk maradt a fenyőből, arról egy szökkenéssel leugorhatott.

Munkájára elégedett pillantást vetett, majd nehogy elfogják, gyorsan a patakhoz rohant. Minthogy igen megszomjazott a nagy munkában, előbb egy jót ivott a vízből, aztán elmerült benne.

A hódok és a sündisznók ettől kezdve halálos ellenségek.

Ha ti, gyermekeim, valahol lerágott fatuskót láttok, tudnotok kell, hogy a sündisznók megint elfogtak egy hódot. Ő pedig addig rágott, rágott szorgalmasan, amíg a fából csak csonk maradt, amelyről már könnyen leugorhatott és elmenekülhetett.

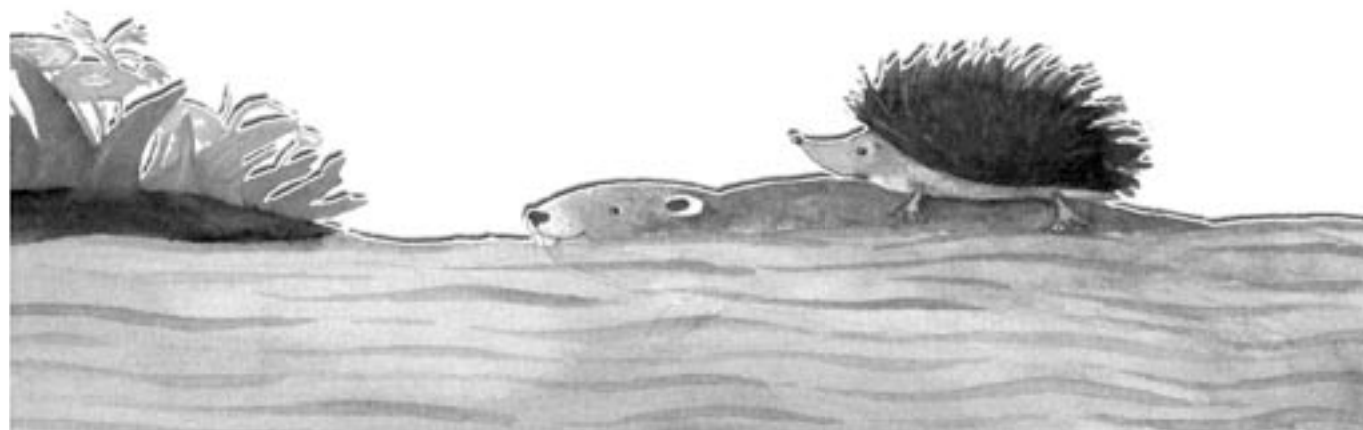
Északnyugat-parti indián népmese

Jékely Endre fordítása

Kállai Nagy Krisztina illusztrációja

wigwam = az észak-amerikai indiánok festett borsátra

tomahawk = az indiánok harci bárdja, baltája

RÜGYFAKADÁS

Valami véget ér

Végle! Újra és újra fülemben cseng ez a szó. Szívem ezt még nem érti meg, mi ér véget. Hisz itt vagyunk, együtt vagyunk, és kezét nyújtunk egymásnak, ha kell.

Riadtan, mégis felfogom: Egy közösség, az én második családom hullik szét. Lehet, hogy nem szakad minden kötél, mégsem lesz már semmi a régi ezután. Már nem bajlódunk, nem lesznek közös gondjaink, jó és rossz élményeink, barátságok szakadnak meg akaratlanul. Mennyi minden véget ér! Elmondhatatlan fájdalmat érzek. Valamit elvesztettem!

Tudom, hogy ez a vég egy új kezdet. Homályosan látom az utat is, merre kell haladnom, de oly nehéz az elszakadás, és oly félelmetes a nagyvilág. Elég erős-e a vállam, az előttem álló gondok cipelésére?

Tudok-e majd helyesen dönteni, csikorgó foggal bocsnátot kérni igazamért, harcolni önmagamért, és mégis végig önmagam maradni? Mindez a jövő titka.

Most itt állok megszeppelve, szomorúan a „vég” ajtaja előtt, mégis kíváncsian lelkesedem az új kezdet kitárulkozó kapuja előtt.

**Szentgyörgyi Éva, 8. osztály
József Attila iskola, Bácskertes**

Egy napom

Megbuktam. Nem tudom hogyan történt meg ez a dolog, szégyelltem magam, nem tudtam többet a szüleim szemébe nézni. Elszöktem otthonról messzire, ahol senki sem ismer.

Csörgött az óra. Nagy meglepetésemre az óra késett, így nekem nem kellett sietnem. Magamra rántottam az első ruhát, amit az ágy szélén találtam. Felkaptam a táskám, amiben még az előző napi órárend szerinti könyvek voltak, és már rohantam is az iskolába. Kioldott cipőfűzővel szaladtam végig az utcákon. Amikor odaértem, a tanárnő már bent volt a magyar szakteremben. Ledobtam a motyóm, és hozzáfogtam a házi feladat ellenőrzéséhez. Az én írnivalómat nem készítettem el. Egy mínusszal több.

A magyarórán olvastunk, és eszembe jutott, hogy nem is gyakoroltam rá. Amikor Norbira került a sor, elvesztettem a fonalat, és a tanárnő engem szólított. Fogalmam sem volt, hogy hol tartunk.

A matekórán ellenőrzőt írtunk, ami összesen hét példából állt, és ebből nekem három sikerült megoldanom. A barátnőim rögtön azzal jöttek, hogy meg fogok bukni, meg a rossz munkahely...

– Ti is sokra mentek majd a szíkitűnőséggel és a stréberséggel meg a matekkal! Azt hiszitek, hogy orvos vagy valami gazdag ember lesz belőletek?! – ezt úgy kiabáltam, hogy az egész iskola hallotta. Rájöttem, hogy ebben sem igazság, sem értelem nincs. Csak egy kicsit álmos és ideges voltam...

A biológia- és a zeneórán csak írtunk, így tornaóráig lerohadt a kezem. De tornaórán a lábam és a tüdőm is. Egész órán futottunk. A kinti harminc fok miatt a pólóm hozzám ragadt az izzadságtól, a tornacipőmben pedig belesültem.

Farkaséhesen értem haza, szerencsére a nagymamám rögtön ellátott friss ebéddel.

– És hogy megy az iskola? – kérdezte szemüvegét törölgetve.

– Elég jól... – feleltem teli szájjal, de ez volt életem legnagyobb hazugsága.

Délután hozzáfogtam a tanuláshoz, ami nálam annyit jelent, hogy kinyitom a könyvet. Azonkívül semmit. Ezt is csak azért, hogy húzzam az időt, és hogy a szüleim csak egy kicsit higgyék azt, hogy tanulok. Szépen elhúztam az időt, rajzolgattam, komputereztem a szobámban.

Estefelé elmentem a barátnőimmel görkorizni. Fáradtan értem haza, elkéstem az esti sorozatot, a többi családtag már aludni készült. Én még a vacsoránál tartottam. Éjjel chateltem, és egy óra körül hozzáfogtam a matek házihoz. Na, abból sem lett semmi, mivel úgysem értek semmit, és minek is megcsinálni? Körülbelül két óra harminc perckor lefeküdtem aludni.

Meggondoltam magam... hazatérek. Megpróbálom rendbehozni mindazokat a dolgokat, amiket már sikerült elszűnnöm.

**Tóth Bagi Zita, 7. osztály
Miloš Crnjanski iskola, Szabadka**

Pillanatképek

– Csrrrr!... csrrrr!!! – becsöngettek.

Az osztály még zsi bong. Nem figyel a „vészjósló madárra”. Lassan elcsendesedik a lármá.

– Jön a tanárnő!!! – kiált egy fiú. – Jaaaaj!!!

Még utoljára lenyelik a maradék uzsonnát. Oly édes ez az utolsó falat.

– Jó napot! Készültünk? Osszátok ki a füzeteket!

Megkapom a füzetem. A téma meg van adva. Hogy is kezdjek hozzá? Az osztály pusmog. Még senki sem kezdett el írni. Az idő, akár a tenger. Mégis gyorsan eltelik a maradék 40 perc.

Az udvaron tornaóra folyik, gyerekek kiáltozása és a labda puffanása az átmelegedett szürke betonon. A kertben a fűvet nyírják. A monoton gépzúgás egyre jobban elhalkul. A nyitott ablakon át beszívárog a vágott fű illata.

Az ábrándozásból a mellettem ülő lány golyóstollcsattogtatása ébreszt fel. Már majdnem egy oldalt írt. És én... én... még nem tartok sehol. Hogy is mondtam az előbb, „az idő, akár a tenger?”, dehogy, inkább egy kiszáradt árok. Igen, mindössze annyi az idő. Akkor most mit írjak? Mindenki teljes odaadással körmöl. A kezüket szinte alig emelik fel a kikoptatott padról. Természetesen most is akadnak kivételek. Miért kell nekem mindig elkalandozni. A lapom nem telik, az idő pedig rohamosan fogy. Előttem még négy golyóstoll hever. Biztos, ami biztos. Szerintem nem lesz rájuk szükség.

A monoton zúgás újra megindul.

A zöld táblán a fehér krétanyom, mintha vízfestékkel fröcskölték volna oda. Nagyon is jól mutat. „Valami lezárul, és valami elkezdődik.” Olvasom a címet. A cím már benne van a füzetben. De több semmi. Valamit még írni kell! Ennél a mondatnál elmosolyodom. Hogy is mondtam? „Valamit MÉG írni KELL!” Inkább valamit kell írni. Szópocskolós kimondani, hogy „még”. Már három mondatot írtam. Azért ez több mint a semmi.

– Négy perc van még az órából!

– Húúú! Még négy perc?!

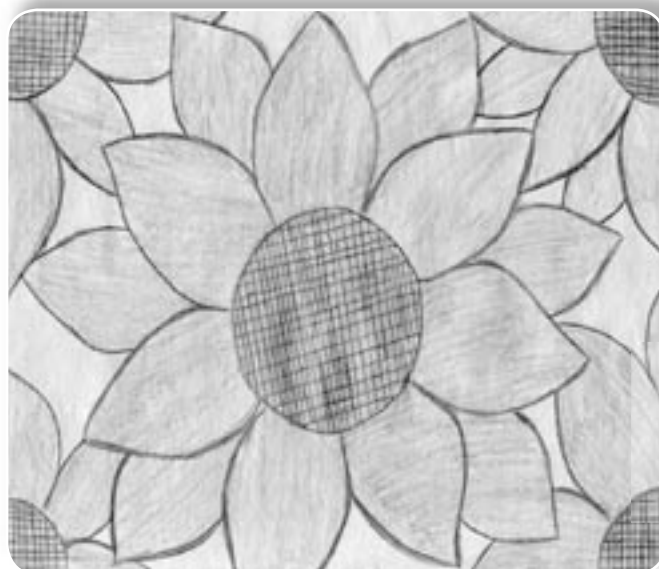
– Igen, Edit. Úgy látom eléggé elkalandoztál az órán! Nem baj! Megkapod majd a jutalmad!

Még két mondatot odabiggyesztettem a végére. Öt mondat!!! Most már mindegy! Úgyis egyest kapok. A tanári asztalon gyűlnek a dolgozat-füzetek!

– Csrrrr!... csrrrr!

Kész! Végle! Ennyi!!! „Az idő, akár a tenger?” Majdnem! No, mindegy!

**Molnár Keri Edyt, 8. osztály
József Attila iskola, Bácskertes**

Napraforgó. Mezei Emanuella törökfalui tanuló rajza

Balatoni nyár

Anyukámmal, a tesómmal és a barátnőmmel, Petrával hajnali négykor indultunk autóval a Balaton felé, hogy időben odaérjünk anyukám régi ismerőiséhez Zamárdiba. Egy teljes héten át együtt élveztük a balatoni nyarat.

Amikor megérkeztünk, rohantunk a vízhez. Vágyakozva néztük a déli, rekkenő hőségben labdázó, pancsoló, csónakázó, úszó embereket. Gyorsan mi is a hús vízbe vetettük magunkat. Először el is csodálkoztunk, lépcsőn kell leereszkedni a vízbe. A nádassal körülvett strand újdonság volt a számunkra. A vízből néha előbukkant egy-egy vízisikló, amitől egy kicsit megijedtünk. Volt is sikoltozás. Ahogy így úszkáltunk, különös nevetésre lettünk figyelmesek. Filip kapott észbe, hogy a kislány úgy nevet, mint a Mészáros család Krisztája. Sikerként megismerkedni vele, és kiderült hogy az ő nagymamája kölcsönzi a hangját Krisztának a tévében, ezenkívül a Mici macskó Malackájának is. Bemutatott a nagyjának, akit Földessy Margitnak hívnak. Egyszer csak a távolból felhők tornyosultak. Hirtelen vad vihar tört a tóra. Zuhogó esőben rohantunk a szálláshelyünkre. Jókat visítotunk, ahogy mezítláb szaladtunk a tócsákat átugrálva. Egy óra múlva mintha mi sem történt volna, semmi nyoma sem volt a viharnak. Ekkorra már nagyon megéhezünk. A közelben volt egy lángossütő. Ízletes sajtos-tejfölös lángost majszoltunk. Petra majd megfulladt, annyira sietett enni. Persze mi is jókat mókáztunk a hatalmas lángos láttán.

Mivel június volt, és hat órákor még javában sütött a nap, visszamentünk strandolni. Amint a kedvenc magazinomat lapozgattam, egy felhívásra lettem figyelmes: estére a síófoki Kopakabana-Beachen a Bravo Otto díjkiosztó gáláját hirdették. Anyukám Filippel épp a közeli stégen figyelte messzélátóval Tihanyt, amikor odavitettem a lapot. Belenézett, és felkiáltott:

– Ani, hisz ez itt van a szomszédságban!

Jelezte, hogy szedjük össze a motyónkat, és induljunk vissza a szállásra. Boldogan tervezgettük, hogy ki mit vesz fel. Este, amikor végre kocsiba ültünk, lca, a házínénink is elcsodálkozott, hogy hova megyünk. Mi hárman meg szinte egyszerre vágtuk rá, hogy a Kopakabana-Beachre. Mikor közeledtünk a parthoz, szinte hömpölygő emberáradatot láttunk. Mindenki a nagy bulira igyekezett. Így könnyen rátaláltunk a díjkiosztóra. Ismert magyarországi együttesek léptek fel: Tankcsapda, Groovehouse stb. Végül pedig fergeteges Megasztr koncert zárta a bulit, gyönyörű tűzijáték kíséretében. Késő éjjel, fáradtan dőltünk az ágyba, de még sokáig beszélgettünk Petrával a buliról.

Most, mikor előveszem a képeket, és együtt nézegetjük, jókat kacagunk, és boldogan idézzük fel az emlékeinket.

Vukelić Anita, 6. osztály
Petőfi Sándor iskola, Újvidék

Sziklák.
Toldi Violetta
bácskertes
tanuló
rajza

RÜGYFAKADÁS

A halak megmentője

Sziasztok! Kárász Karcsi vagyok, a szennyezett folyó egyik lakója. Ennek a folyónak a történetét fogom elmesélni.

Számtalan konzervdoboz akadályozta mozgásomat, s ezt mind az emberek dobálták a folyóba. Az előszobám egy kerékpárnak a kereke volt. A nappali rozsdás lemezekből kovácsolódott össze. Anyyira szennyezett volt már a folyó, hogy levegőt se bírtunk venni, táplálékunk sem volt, bár mi, halak rászoktunk már a városi gyorskajára. Barátnőmmel, Harcsa Helgával úszkáltunk a sok szemét között, mikor egyszer csak csobbant valami a vízben.

– Mi volt ez? – kérdezte Helga.

– Nem tudom, gyere, nézzük meg!

– Jól van, menjünk!

Hirtelen sok pecabotot dobáltak be a folyóba. Sok hálnak kopolyúig ért a szája örömeiben.

– Végre valaki jött kimenteni minket ebből a rémálomból! – mondta Dénév Dani.

– Én inkább fölálodom magam, minthogy elpusztuljak itt! – kiáltott fel Pisztráng Pista.

Mindenki megtámadta a csalit, a horgász csak kapkodta a fejét, hogy melyik horgászbót vegye fel.

– Kapásom van, kapásom, hip, hip, hurrá! – ugrándozott örömeiben a szegény ember.

– Szent Isten, húzzon már ki! – ájultozott Helga.

A horgász kifogott bennünket, beletett egy vödörbe, amiben tiszta víz volt.

Ment, mendegélt a szegény ember, meglátott egy tiszta, csörgedező patakot. Beleengedett minket, s még mindig itt úszkálunk a patakban. Az öregember sűrűn visszajár megnézni, nehogy beszenyezze ezt a patakot is.

Még ma is láthatjátok, hogy az idős halász újabb kifogott halakat enged bele a tiszta vizű, csörgedező patakba.

Bakos Bettina, 6. osztály
Cseh Károly iskola, Ada

Egy emlékezetes napom

Arról a napról szeretnék írni, amikor a tengerre utaztunk.

Aznapi nagy volt az izgalom. Bár hosszú az út, jól éreztem magamat. Magas hegyeket és mély szakadékokat láttam. Végre odaértünk Baošićba. A levegő szinte forrt a hőségtől. Anyukám rögtön azt tanácsolta:

– Menjünk le a tengerre fürödni!

– Jó, jó, jó, menjünk máris! – kiáltottunk fel.

Megláttam a tengert, és szemem-szám táva maradt, olyan csodálatos volt. Nagy hullámokat veresett a parthoz, s én csak ámultam-bámultam. Mikor a hideg vízbe léptem, rögtön tudtam, itt a helyem, mert a víz lehűti a forró testemet. Belemerültem nyakig, és csak úszkáltam, úszkáltam. Nagyon jó volt, ám egyszer a tenger felmergesedett, és nagy hullámokat küldött a partra. Ljedtemben kiszaladtam a vízből, de anyukám megnyugtatót:

– Ettől nem kell félni, mindjárt lenyugszik.

– Én akkor is félek! – feleltem rémülten.

Ebédre halat ettünk, finom volt, és még jól is esett az úszkálás után. Este sétálni mentünk. A hegyeken néha fel-felcsillant a szemem előtt egy kis fény.

– Anyuci, olyan magasban is laknak? – érdeklődtem.

– Persze – felelte anya.

A tenger este még szebb is volt mint nappal, még jobban csillogott.

„Egyszer minden jónak vége lesz” – mondtam, amikor a busz elindult velünk hazafelé.

Csúzdi Noémi, 4. osztály
Petőfi Sándor iskola, Óbecse

RÜGYFAKADÁS

Kedvenc állatom

Nagyon könnyen döntöttem, hogy melyik legyen a kedvenc állatom. Ugyanis van két kutyám és két cicám. Akit a legjobban szeretek, az az egyik kutyám. A neve: Bádi. Ezt a nevet úgy kapta, hogy régen néztem egy filmet, amelyben a főhős Bádi nevű kutya volt. Nagyon megtetszett ez a név, meg különben is az én Bádím hasonlít a filmbeli Bádira.

Hosszú fehér a szőre, csak az egyik fülén van egy barna folt. És amit én a legjobban szeretek nála, az a zöld szeme. Amikor rám néz, tudom, hogy megérti minden szavamat. A viselkedése olyan, mint egy óvodásé. Habár már tízéves elmúlt, nagyon csintalan és virgocn kutya. Szeret játszani, hemperegni a fűben és szaladgálni le-föl az udvarban. A szokásairól csak annyit, ha valaki a házból elmegy, ő azt megsirítja. Olyan hangosan tud vinnyogni, hogy még a szomszédok is meghallják... Legjobban szereti anyut és engem. Ha kiülünk az udvarba, mindig odajön közénk, és hegyes fülekkel figyel, amíg mi beszélgetünk.

Hogy miért szeretem? Hát ilyen kutyát nem is lehet nem szeretni. Pici kora óta nevelgetem, törődöm vele.

Szabó Anita, 4. osztály
Szent Száva iskola, Nagyikinda

A szobám

Igen, a szobám, erről rengeteget tudnék beszélni, de talán mégis kezdjük az elején.

Az a helyiség, ahol most a szobám található, régen raktárhelyiség volt. Itt tartottuk a porszívót, vasalódeszkát, ruhaszárítót... Hát ezt rendeztük be szobának. Először a szekrényeket majd a szőnyeget, és végül az elektromos dolgokat (televízió, lámpák, kályha) vásároltuk meg. A szobám L alakú, ezért amikor teljesen be van rendezve, nem nagy hely marad, de én azért szeretem. Ez az a helyiség, ahol mindig jól érzem magam, nem zavar senki. A szobámban néha rendetlenség van. Tudom, hogy ez nem helyes, ezért hetente legalább egyszer rendet rakok, hogy ne úgy nézzen ki, mintha bomba robbant volna benne.

Viszont a rendetlenségben előbb megtalálom a dolgaimat, mint amikor rend van. Van egy íróasztalom és afölött egy polc. A ruhafogas az ajtóra van felszerelve. A falon van egy nagy törölköző, amin egy nagy teherautó található, és ezen kívül még rengeteg kép. A szekrényen is rengeteg kép és sztárfotó látható, amit anyuék azért nem szeretnek, mert a ragasztószalag nyoma rajta marad a szekrényen.

Valahogy így néz ki az én kedvenc helyem, a szobám.

Acsai Dániel, 7. osztály
Samu Mihály iskola, Óbecse

Utam az iskoláig

Reggelente, mikor nagy nehezen felkelek, először azon gondolkodom, hogy melyik utat válasszam. Kettő közül választhatok. Az egyiket csak akkor megyek, ha nagyon sietek. Igaz, ott van a legtöbb néni, aki pont mindig akkor megy a boltba, mikor én az iskolába. Le akarnak mindig állítani. Néha sikerül is, de általában kimagarázom magam, hogy nagyon sietek. A kapun kívül az osztálytársaimat látom, akik kerékpáron mennek az iskolába. Majd utánuk az alsós kislányok és kisfiúk kerülnek el. Néha megállnak beszélgetni. Egyik reggel egy lányt vitt az anyukája. Mikor már mellém értek, úgy köszönt a kicsi, hogy csókolom. Egy kicsit meglepődtem, de aztán jót nevettem rajta. Egy sarokkal arrébb lakik az osztályfőnököm. Mikor kilép a kapun, épp ott megyek el. Körülbelül egyszerre érkezünk a „rég nem látott” helyre. A tanárnő házatól két sarokra van egy ház. Egy cukrász háza. Imádok arra menni, mert mindig érzem a friss pörköltcukor illatát. Mivel mellette egy bolt van, muszáj bemennem, és vennem – még ha reggel van is – egy csomag cukorkát. Idén már megjavultam és csöngetés előtt ott vagyok a suliban. Tavalý mindig késve érkeztem.

Az iskolát nem szeretem, de az odavezető utat nagyon élvezem. Mindig történik velem valami érdekes dolog.

Tubik Hajnalka, 8. osztály
Samu Mihály iskola, Péterréve

Kedves Pajtások!

Remélem, most már túl vagytok a nehezén, feledésbe merülnek a rémálomba illő „nehéz napok” meg a dolgozatírás izgalmairól szóló „pillanatképek”, s csak a szép élmények maradnak meg bennetek az elmúlt tanévről. Szívből kívánom, hogy ehhez a jó bizonyítvány is hozzásegítsen. És most jöhet a jól megérdemelt pihenés, kikapcsolódás, táborozás a folyóparton, tó mellett, hegyekben, esetleg a tengeren. Bárhol élvezitek is a természet szépségeit, ne feledjétek azt, amire **A halak megmentője** és a **Mese a szennyezett folyóról** című adai fogalmazások figyelmeztetnek! Ha hallottátok már azt a mondást, hogy **a könyv a legjobb barát**, akkor megértitek, miért kérem, hogy a pihenés óráiban erről a legjobb barátról se feledkeztek meg.

A júniusban érkezett munkákat az első szeptemberi számban nyugtázom. Addig is jó pihenést, szép élményeket kívánok.

Tomán Mária

Lédi

Az én kedvenc állatom a kutya. A Lédi nevet adtam neki.

Termete meglepően kicsi. A bokáimig ér. Füle egy-egy kis labdára hasonlít. Szőre fekete és fényes. Mikor véletlenül nyitva felejtjük a kaput, ő kiszökik. Szeret kóborolni a környéken a többi kutyával. Mindent megeszik, de a kedvence a csont. Igazi házörző. Az idegeneket megugatja. Ha szép az idő, tesóm és én kivezetjük a közeli rétre. Ott velünk együtt szalad a labda után. A fürdetést nem igazán kedveli. A vizet csak inni szereti. Megtanítottam pacsit adni. Erre nagyon büszke vagyok.

Szeretem a kutyusomat, mert hűséges barátra leltem benne.

Medenica Blanka, 4. osztály
Nikola Đurković iskola, Bácsfeketehegy

Maci.
Budai Rózsika,
temerini
tanuló rajza

„Kedves Bori Mária!

Én egy tizenöt éves lány vagyok és van egy óriási nagy gondom. Az, hogy duci vagyok, majdnem 100 kg, és nagyon sokan csúfolnak a suliban. Már mindenfajta diétát kipróbáltam, sportoltam is egy ideig, de aztán elköltöztünk egy faluba, ahol nincs olyan hely, ahol futni, kondizni lehet, csak egész nap a szülőknek segíteni. Ezért egy fiú sem kedvel. Egy osztálytársam azt mondta, járna velem, ha sovány és szép lennék. Nemsokára itt van a búcsúzás, és én szégyellem magamat. Mit tegyek, hogy legalább lefogyjak 40 kg-ot. Kérem, segítsen!

S. O. S. Kamasz lány!”

Válasz:

Kedves kamasz lány!

Én azt hiszem most nagyon kiábrándítalak. Nincs semmiféle csodadiéta és csodaszer, amely nagyon rövid idő alatt ilyen nagy súlyfeleslegtől megszabadítana bennünket. Ha lenne, hidd el, én már kipróbáltam volna. Csak az segít, ha megváltoztatjuk az életmódunkat és az étrendünket, és ebben nagyon kitartóak vagyunk.

Azt írod, hogy majdnem 100 kg vagy, de nem írsz semmit sem a testmagasságodról. Ennek a másik adatnak az ismeretében pontosabb képet kapnánk a súlyfeleslegedről. A legjobb az lenne, ha megbeszelnéd a szüleiddel, és szakemberhez fordulnátok. Meghatározott laboratóriumi kivizsgálások után a dietetikus-endokrinológus orvos megadja az utasítást, hogyan tudsz egészséges úton, a fejlődő szervezetedet védve, megszabadulni a kilóidtól. Ehhez csak az kell, hogy a szüleid elmenj az iskolaorvoshoz, és beutalót kérj tőle. Ő majd megadja a további útmutatást, hogy hol, kihez és mikor fordulhatsz.

Addig is megteheted azt, hogy nem merülsz el az önsajnálkozásban, hanem megbeszéled anyuval, nagyival (azzal, aki főz és bevásárol), hogy ezentúl sokkal több csirkehús és hal legyen az ebéd/vacsora, párolt zöldségekkel, sok salátával. Hogy csökkented, de még jobb, ha mellőzöd a majonézt, ketchupot, a péksüteményeket, rágcálnivalókat, kekszeket, kész szörpöket, kólákat és hasonló üdítőket, a rántott és bő zsírban sült húsokat és tésztákat. Ehelyett kihasználod a friss zöldségeket, salátákat és gyümölcsöket szezonját: sárgarépa, káralábé nagyon jó rágcálnivalónak bizonyul. Ígyál joghurtot, egyél aludttejet, kefir (mellesleg, ezekből nagyon finom salátaönteteket lehet készíteni). Az interneten, szakácskönyvekben, az újságok főzőcskerovataiban találhatsz recepteket.

A rendszeres mozgáshoz pedig nem kell sok: csak akarat, kitartás, ugrálókötél, jó ritmusú zene. Ha mindennap egy hosszabb-rövidebb bemelegítő ugrálókötélezés után végigcsinálod azokat a gyakorlatokat, amelyekkel általában a tornaórák kezdődnek, akkor biztosan sikered lesz. De sokat segíthet például a szobabicikli tekerése, ha nincs alkalmad kinn a szabadban nagyokat kerékpározni. Jót tehet a rendszeres tempós, gyors séta, amit a barátnőddel együtt üzhatsz, naponta, bejárva a kedvenc helyeiteket a faluban és környékén. A szakemberek szerint kerülni kell az esti evéseket. Tanácsuk szerint este hétig ehetünk amennyit akarunk (azért vigyázz, hogy mit eszel!), és utána reggelig ne együnk semmit sem. Inni szabad, de nem üdítőket, kólákat, hanem vizet, cukrozatlan teát, esetleg limonádét (cukor nélkül, vagy nagyon kevés cukorral). Hogy kibírd vacsora nélkül, jó, ha erre az esti időszakra időzited a tornát, mozgást, sétát, hogy ne kelljen az első egy-két hétben az evésre gondolnod. Ha ehhez tartod magad, biztos vagyok benne, hogy egy-két hét után már látható változást észlelhatsz magadon.

„Kedves Bori Mária!

Én egy tizennégy éves lány vagyok, akinek két nagyon jó barátnője van. Mindkettőt nagyon szeretem, annak ellenére, hogy teljesen különböznek egymástól. Az egyik nyugodt, jót lehet vele beszélgetni, míg a másikkal jókat lehet hülyülni, maximálisan szórakoztató. A problémám akkor jelentkezik az utóbbi időben, amikor mind a hárman együtt vagyunk. Régebben jól mentek a dolgok, nem volt köztünk gond, de van pár hónapja, hogy pokollá váltak az együttlétek.

BIZALMAS SOROK

Allandóan marakszanak, hol az egyik, hol a másik támadja amazt, és nagyon szemtelenek, durvák egymással. Próbáltam már igazságot tenni köztük, akkor meg rám haragudott meg valamelyikük, hogy a másik oldalára álltam. Ha valamelyikkel együtt vagyok, mindig a másikat mondja le mindennek. Az is az igazsághoz tartozik, hogy a nyugodtabb természetű barátnőm húzza a rövidebbet a veszekedésekben. Nem szeretném egyiküket sem elveszíteni, mert mind a kettőt szeretem. Mit tegyek? Félek, hogy előbb-utóbb mind a hárman összeveszünk!

Barátnők”

Válasz:

Kedves barátnők!

Lévé, hogy te a kettőjük között próbáld fenntartani az egyensúlyt, és itt-ott békítő szereped is volt, legközelebb, ha mind a hárman együtt lesztek, mondd el nekik, hogy mit érzel és hogyan látod a dolgokat. Lehet, hogy utána a veszekedések abba is maradnak, mert ők is szembeesülnek a probléma tényével, azzal, hogy te ebben az egész zűrzavarban nem érzed magadat jól. Ha nem tévedek, mindennek a hátterében nagy valószínűséggel a zöld szemű szörnyeteg, a féltékenység csücsül és mérgezi a környezetet. Hogy most pontosan miért ébredt fel a féltékenység köztük, azt hiszem, ti tudjátok a legjobban. De azért azon is elgondolkodhatnál, hogy az emberek idővel megváltoznak, változnak az igényeik, érdeklődési körük, a szükségleteik, és ez nagyon is meglepszik a tiniknél. Ha belegondolsz, rájössz, hogy egy évvel ezelőtt egészen más dolgok foglalkoztattak benneteket, más témákról beszélgettetek, amikor együtt voltatok. Így van ez a barátnőiddel és veled is. Lehet, hogy a féltékenység mellett ez a tény is megkeveri a dolgokat. Ezenkívül bennem az a gondolat is felöltött a leveledet olvasva, hogy miért is barátkozol olyan valakivel, aki szemtelen és durva a másikkal. Biztos lehetsz-e, hogy holnap nem te leszel abban a helyzetben, amelyikben most a „nyugodt” barátnőd van?! Azok, akik durvasággal, szemtelenséggel, agresszivitással oldják meg a problémákat, ritkán változnak meg. Hosszú időre van szükségük, hogy megértsék, ezzel a viselkedési móddal az életben semmi jót nem érhetnek el.

„Kedves Bizalmas sorok!

Én egy tizenkét éves lány vagyok, és az a gondom, hogy már jó ideje rágom a körmömet. Sehogy sem tudom megnöveszteni őket. Én azt szeretném, hogy szép, hosszú és formás körmöm legyen. Kérlek, segíts, hogyan növesszem meg a körmömet?!

M. M.”

Válasz:

Kedves M. M.!

A körömrágás a lelki, pszichológiai problémák közé tartozik. Amikor kisgyerekekről van szó, jó hatással lehet, ha felhívjuk a figyelmüket, hogy egészségtelen dolog a piszkos kezüket a szájukba rakni. Különösen veszélyes a körömrágás, hiszen annyi mindenhez hozzányúlunk a nap folyamán. Ha mindezt tudod, és továbbra is rágod a körmöd, figyeld meg, hogy milyen helyzetekben kerül erre sor: amikor izgulsz, amikor bizonytalan vagy, amikor boldogtalan vagy, amikor unatkozol? (Erről elbeszélgethetsz anyuékkel, nagyiékkel, sőt a barátnőiddel is, hogy ők mit észleltek ezzel kapcsolatban.) Ha ezt felfedezted, akkor próbáld meg magad ezekben a helyzetekben mással lefoglalni. Rágcsálhatsz a körmöd helyett valami mást, pl. almát, földimogyorót, sárgarépat stb. Fontos az is, hogy mindig gondoldj arra, hogy mit teszel. Ha tudatosodik benned, hogy „Hoppá! Már megint rágom a körmömet!”, akkor abba is hagyhatod. És a körmeid szépen megnőnek. Arrais gondoldj, hogy milyen csúnya, ha valaki (felnőtt vagy gyerek) a körmét rágja. Milyen látvány számodra, amikor tövig lerágott körmöt vagy vérző körömházat látsz máson? Tehát ki a körmöket a szájából!!!

Keresztrejtvény

1	2		3	4	5
6			7		
8		9			
				10	
11	12		13		
14			15		
		16			
17	18			19	
20			21		
22			23		
24			25		
26					

– Kovács úr, magához jöttem. Nem harap az új kutyája?
A válasz a rejtvényben.

Vízszintes sorok:

- A válasz első része (folytatás a függőleges 5. sorban),
- Névelő, 7. Csípős humor,
- Király, angolul, 10. E napon,
- Lusták, 14. Állóvíz, 15. Í. R. É.,
- Jóképp, 17. Töm betűi keverve,
- Sinkovits Péter,
- Természetesen,
- Hangtalan róka,
- Majdnem zene,
- Állati lakóhely, 25. Lék betűi.

Függőleges sorok: 2. Ö. Z. I.,

- Szilárd víz, 4. Gyilkol,
- A válasz második része (folytatás a vízszintes 26. sorban),
- Sürgetőszócska,
- Meg meri tenni, 12. Leó kétharmada,
- Húsznak a fele, 16. Habos alkoholos ital, 18. Átkel betűi keverve,
- Fűtőanyag.

Jó hír

	G			
		R		
				Z
	N			
			U	
	S			

A megadott szavak betűiből alkoss új szavakat! Csak arra vigyázz, hogy értelmesek legyenek! Néhány betűt előre beírtunk. Hogy mi kerül a kiemelt oszlopba? Majd meglátod! Mindenesetre jó hír...

Számjáték

1			5	6	7	
		1			2	3
3			1	7		
2	5		3		4	7
		5	4			
5	1			4		
	4	7	2		1	5

Töltsd ki az ábra négyzeteit az 1-től 7-ig terjedő számokkal úgy, hogy minden sorban, oszlopban és a két átlóban minden szám csak egyszer szerepeljen.

Lóugrásban

K	Z	N	G	Í
M	O	M	É	E
Á	A	A	T	Y
H	Á	A	S	R
N	Z	T	R	S

Kovács megkérdezi egy nagy irodaház személyzetét:

- Önök hirdettek az újságban?
- Igen. Ért a számítógéphez?
- Nem értek hozzá.
- Beszél két idegen nyelvet?
- Sajnos, nem.
- Akkor miért jött?

A választ megtudod, ha a lóugrás szabályai szerint megfejted a rejtvényt.

A 22. szám megfejtései

Keresztrejtvény

Liliom, tátika, mályva, Kutyatej leskel a tájba.

Betűrejtvények

- párduc, 2. ékszerész,
- csobban, 4. csónak

Berakós

úszás

Csigavonalban

nyaralás

Kitöltőcske

mézeskalácsos

Szókihúzó

macska

A 21. skandináv rejtvény helyes megfejtése:

DOHÁNYZÁSMENTES VILÁGNAP.

Könyvjutalmat kap:

Buják Krisztina, Bácskertes

		1				MÁSOKNAK IS AD BELŐLE	EURÓPAI NEMZET	FÉRFI-NÉV ASSZONY-NÉVKÉPZŐ		SZÁMNÉV EGY KIS BESZÉL-GETÉS		M.T.	MARK TWAIN HÖSE HEBEGNI KEZD		NYUGAT GRAMM						
		1/1																			
		TÜZBE TETTEM													EZ	FÉL ÖT!					
						RIGA VÉGE ELVETNI VALÓ			CIPÉSZ-SZERSZÁM			A JELZETT SZEMÉLY-NÉL	KEVERT EGY	BALKEZES							
	1/2		RUHÁT TISZTÍT KELET					MOZOG A FÖLD THAIFÖLD							NÉVELŐ	IGE-VÉGZŐDÉS EGY					
SVÉD-ORSZÁG NEM ITT			TÁRSADALMI CSOPORT SZAKÍTANI							... ANDRÁS (MAGYAR ÍRÓ)					BÉCS						
				HANGTALAN GÉZA SPANYOL VÁROS					DÍSZTEREM	MEKEG EGYNEMŰI	KEVERÉK					DÖLNI KEZD					
VÉGEK NÉLKÜL POÉTA					NŐI NÉV 50									A. E. SZÁNTÓ-ESZKÖZ			ELÉBE (ÉK. H.)	KÉN PÁRNA, SZERBÜL			
	L													ELDUG							
	NÉMETH LÁSZLO					MOSZAT EL						KOTOR ELEJE RÁVER EGYNEMŰI			FÉLIG LAZA NYOMOZÓ						
ROHAN							NÉVELŐ BALÁZS ATTILA			FOSZFOR DÉL	SZÁLLDOS AZ ÁBEL ÍRÓJA							EURÓPAI FŐVÁROS (ÉK. F.)			
	2/1	ÚTÓ-HANGSZER PANASZ						500			TELEVÍZIÓ KECSKEMÉT			PERU			TOMÁN LÁSZLO				
AZ ŰSTÓKOS FARKA (ÉK. H.)									ELEMELTE	2/2					TOLNI KEZD! TEKERCSCS			UGYANOTT RÖVIDÍTÉSE			
OLASZ IGEN			PAD KÖZEPE REPÜLŐ, SZERBÜL			SZÉN ZELK ZOLTÁN			LÁM AUSZTRIA			ELŐBB, SZERBÜL A TÁRGY RAGJA					KÁIN EGYNEMŰI				
ÍR HADSEREK					HAMVADO PARÁZS OXIGÉN											NÉMET ELŐLJÁRÓ	DÉL TONNA				
ELMENŐ TOMI BETŰI											ÖTÖS FELE AUSZTRIA			JÓZSEF ATTILA VERSE							
						1000	NÉMET FOLYÓ FORDÍTVA ZÉRO							HORVÁT HELYSÉG (ÉK. F.)					NORD IDOMÉRŐ		
NULLA			BUROK, SZERBÜL					VÉG NÉLKÜL VÁRI GRAMM					FORDÍTOTT VIA			RÉGI LÉTEZIK			TÁPE EGYNEMŰI		
TÉL ELEJE			NITROGÉN BIROSÁGRA AD			ÜESZTŐ ALAK	VADÁSZ-KUTYA PÁRNA BETŰI							HIDROGÉN RÖG	NORVÉGIA	FELFOG					
TOMORI PÁL			A TETEJÉRE FÉNYES SELYEM						SIET A HEGEDŐ TARTOZÉKA (ÉK. H.)									ÚJSÁG			
NŐI NÉV ROMÁN VÁROS									LINEA RÓMA, SZERBÜL							STAN ÉS ...					
												ÉGITEST ASZTÁCIUM									
						...TIN TIN					PÓKFÉLE										
RITMUS					FOSZFOR													NŐNI KEZD!			

„Őskori” mobilok

Te is azok közé tartozol, akik anyatej helyett csecsemőkorukban a mobiltelefon csipogását szívták magukba? Mint azt itt megszemlélhető rajzunkon (1. kép) láthatod?
Ne csodálkozz, mert manapság ez szinte már normális. (Azért mégsem egészen...)
No de milyen is volt a mobiltelefonos korszak kezdete?

Csakhogy az akkor gyártott készülékeket egy kofferben kellett magával cipelnie a boldog tulajdonosnak (2. kép). A táskában volt a telcsi, és a két darab, csaknem féltéglá nagyságú tartalék akku.

Magát az ősmobilt a 3-as számú fotónkon nézheted meg. Azt bizony nem lehetett zsebre vágni, és sem SMS-ezni, sem fotózni, sem egyéb más nem lehetett csinálni vele – csak telefonálni.

Már ahol lehetett. Mert kizárólag a milliós nagyvárosok, meg a legforgalmasabb autópályák voltak lefedve a jellel, kicsit arrább már csak egy halom haszontalan fém és műanyag volt az akkoriban kincset érő készülék.

A gazdagok mégis vásárolták. Ha másért nem, hát azért, hogy az irigyek a szájukat tátsák, amikor ők drót nélkül csevegnek valakivel.

Később egyre kisebbek lettek a rádiótelefonok (ahogy akkoriban gyakran nevezték őket). Az elektronika napról napra parányibb darabokat gyártott, melyek áramfogyasztása is csökkent. Vagyis kisebb, könnyebb lehetett az akksi, azaz az egész cucc szőröstől-bőröstől (4. kép). De még akkor is vállon csüngő szíjon kellett hordani a készletet.

Csak valahol az 1980-as évek elején bukkantak fel – az akkor már javában létező Nokia gyárban – az első, egy kézben tartható telefonok (5. kép).

Nagy-nagy haladás, így cikkeztek lelkesen az újságok a technika csúcsvívmányáról, az új csodáról.

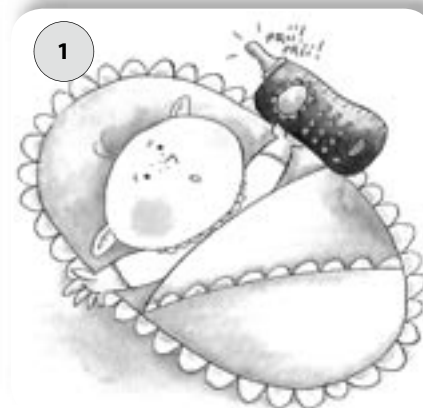
A többit talán már te is tudod: az egyszínű kijelzőket a színesek követték, az akkuk élettartama megnőtt, lehetett fényképezni is vele...

Stb., stb.

gaz, az ezen az oldalon látható képeink nem élesek. Nem is lehetnek, mert korabeli sárguló újságokból szkenneltük ki őket, amikor a nyomdatechnika még messze járt a maitól.

Szóval a mobiltelefonálás lehetősége nagyon régi vágya volt az emberiség jó részének. (Persze eleink szépen és boldogan élde-géltek az egyre parányibb és napról napra többre képes kutyü nélkül is.) Bárhol elérhető lenni – az autóban, kiránduláson, nyaraláson például –, ez volt sokak álma.

Számos kísérlet történt ez irányba, de az igazi mobiltelefonos korszak csak a múlt század hetvenes éveinek végén indult be.

MESETRAGACS

Földről vízbe – vízből földre

**Az ember csak nézi,
és nem tudja hová tenni.
Nem autó.
Nem csónak.
Vízisí sem, de mégcsak nem is
motorbicikli.**

Őszintén szólva, annyira új még ez a járgány, hogy mi sem tudjuk a nevét.

Adj neki te nevet, ha van egy jó ötleted!

Ám a lényegét el tudjuk mondani.

A négykerekűt benzinmotor hajtja, és a szárazföldön úgy viselkedik, mint egy négykerekű motorbicaj (azaz mint egy közönséges quad). Felszárguldhatsz vele a közeli dombra, bejárhatod a folyó- vagy tópartot.

No de ha betyárul meleg van?

Akkor bele vele a vízbe!

Ne rémülj meg, nem fog elsüllyedni. Az alja ugyanis csónakként van kiképezve.

A vízben persze a motor nem a kerekeket forgatja, hanem a hátulról ilyenkor előbukkanó sugárhajtóművet.

Azért csak úgy egyetlen röpké pillanat alatt nem hajthatsz vele bele a vízbe. A sekélyben egy pillanatra meg kell állnod, hogy a kerekek oldalra-felfelé elforduljanak, és a motor át tudjon állni a vízen való száguldozásra.

Épp jókor találták fel, hisz itt a nyár előttünk.

Melyik bolygó fog befolyásolni a nyáron?

Szeretnéd megtudni, hogy a nyáron melyik bolygó uralkodik majd az érzelmeiden, és melyik befolyásolja a gondolkodásodat? Mit kell tenned azért, hogy sikeres és boldog legyél? Töltsd ki a tesztet, és megismerheted önmagad.

Álmaid szekrényében megtalálható...

- A. egy nagy tükör
- B. rengeteg fiók és rekesz
- C. egymással kombinálható ruhák
- D. estélyi ruhák
- E. sportos cuccok
- F. több kalap
- G. kevés, de elegáns holmi
- H. nagy rongyoszsákja
- I. finom pizsama
- J. magas sarkú cipő és hegyes orrú papucs

Könyvespolcodon van kötet a...

- A. művészetről és építészetről
- B. szakácskönyv
- C. történelmi regények
- D. egészségről és szépségről
- E. lexikon
- F. kalandregények
- G. szerelmes regények
- H. ezotéria
- I. pszichológia
- J. szépségápolás

Szabad idődben otthon lepszívesebben...

- A. relaxálok
- B. valamilyen házimunkát végzek édesanyámmal
- C. barkácsolok édesapámmal
- D. szépségemet ápolom
- E. mozgok
- F. olvasok
- G. rejtvényt fejték
- H. tévét nézek
- I. zenét hallgatok
- J. vendégeket hívok

Ha probléma merül fel, akkor...

- A. A megoldásokon töröm a fejem.
- B. Ráncolom a homlokom.
- C. A szüleimtől várok vigaszt.
- D. Protekciót kérek.
- E. A probléma körül forog az agyam.
- F. Segítséget kérek, és megvédem az igazam.
- G. Koncentrálok, és megbirkózom a nehézségekkel.
- H. Panaszkodom a legjobb barátnőmnek/ barátomnak.
- I. Meditálok a problémáról és megpróbálom ellazulni.
- J. Gyorsan lehiggadok, és csak akkor cselekszem, amikor elérkezett a pillanat.

Képzeld el, hogy hajótörést szenvedsz, és egy idegennel lakatlan szigetre vetődsz, akkor...

- A. Jöjjön, aminek jönnie kell!
- B. Nem bíznék az idegenben, és a szerettem után sóvárognék.
- C. Megvitátnám vele a helyzetet.
- D. A tájat figyelném és hagynám, hogy az idegen cselekedjen.
- E. Magamhoz ragadnám a kezdeményezést, és használható tárgyak után kutatnék.
- F. Felmérném a terepet, és örülnék, hogy nem vagyok egyedül.
- G. Megpróbálnék mindent kideríteni a másiktól, de magamról alig árulnék el valamit.
- H. A megmenekülésen törném a fejem.
- I. Bátorságot mutatnék, még ha titkon félnék is.
- J. Tetszene, hogy végre nem kell küzdenem senkivel.

Melyik szín tetszik most neked a legjobban?

- A. Narancs
- B. Fehér
- C. Sárga
- D. Rózsaszín
- E. Piros
- F. Világoskék
- G. Fekete
- H. Indigókék
- I. Zöld
- J. Sötétlila

Melyik fűszer ízét, illatát élvezed a legjobban?

- A. Curry vagy fahéj
- B. Mentol vagy borsmenta
- C. Citrom vagy grépfrút
- D. Vanília vagy alma
- E. Bors vagy szegfűszeg
- F. Kókusz vagy barack
- G. Rozmaring vagy kakukkfű
- H. Ánizs vagy kömény
- I. Algák vagy szőlő
- J. Fokhagyma vagy mustár

Ha 0 és 9 között egy szerencseszámot választhatnál, akkor melyik lenne az?

- A. 1
- B. 2
- C. 3
- D. 4
- E. 5
- F. 6
- G. 7
- H. 8
- I. 9
- J. 0

Melyik követ vagy ásványt kedveled a legjobban?

- A. Gyémánt
- B. Gyöngy
- C. Achát
- D. Smaragd
- E. Rubin
- F. Zafir
- G. Ametiszt
- H. Borostyán
- I. Türkiz
- J. Opál

Milyen legyen álmaid szimpátiája?

- A. Gyengéd, játékos és jó barát
- B. Érzékeny, megértő, nagyvonalú
- C. Szimpatikus, vicces, intelligens
- D. Elegáns, udvarias
- E. Társaságot kedvelő, öntudatos
- F. Kifinomult ízlésű, sok humorral megáldott
- G. Komoly, tiszteletre méltó, büszke
- H. Eredeti, független, erős személyiség
- I. Romantikus, álmodozó, nagy fantáziával rendelkező
- J. Érzéki, éles eszű, szenvedélyes

Ha tehetséget éreznél magadban, szívesen lennél...

- A. színész, énekes vagy művész
- B. fotós, film- vagy színházi rendező
- C. író, fordító, karmester
- D. modell, festő vagy dekoratőr
- E. művészi tornász, profi sportoló vagy rendőr
- F. orvos, ügyvéd vagy filozófus
- G. építész, mérnök vagy politikus
- H. kutató, régész, feltaláló vagy űrhajós
- I. zenész, zeneszerző, táncos vagy misszionárius
- J. vállalkozó, üzletvezető

PONTOZÁS: Minden betű megfelel egy bolygónak. Számold össze, melyik betűt jelölted meg a leggyakrabban, és olvasd el az oda vonatkozó tulajdonságokat.

Értékelés

A. NAP

0–5 pont

Gondolj többet magadra, merd kimondani a véleményed, ne félj attól, hogy ezzel elveszítheted mások jóindulatát.

6–11 pont

Tele vagy jobbnál jobb ötletekkel, élvezed az életet, szeretsz társaságban lenni, energiát és magabiztosságot sugársz.

B. HOLD

0–5 pont

Engedj utat az érzéseidnek, hidd el, hogy nemcsak az létezik, amit hallasz, tapintasz vagy látsz. Ez magyarázatot adhat egy olyan kérdésre, melyet régen feltettél már magadban.

6–11 pont

Ösztönös megérzésed és a hatodik érzéked nagyon fejlett. Gyengéd és nagyon megértő vagy, ezek a legértékesebb tulajdonságaid.

C. MERKÚR

0–5 pont

Több időre van szükséged a dolgok megértéséhez, ne legyél emiatt bizonytalan, és ne szígyellj segítséget kérni.

6–11 pont

Fegyvered az intelligenciád és megnyerő fellépésed, ami olyan ajtókat is kinyit előtted, amelyek eddig zárva voltak. Legmerészebb elképzeléseid is megvalósíthatók.

D. VÉNUSZ

0–5 pont

Nyílj meg, fedd fel titkaid, és ne félj mások érzéseitől vagy attól, hogy esetleg visszaautósihatnak.

6–11 pont

Elegáns típus vagy, ízlésed remek, külső és belső szépséged magával ragadja még az idegeneket is. Tapintatosságod, pedig csak hab a tortán.

E. MARS

0–5 pont

Inkább mások útmutatása alapján cselekszel, mintsem hogy saját magadra hallgass. Bízz magadban és legyél gyakrabban kezdeményező.

6–11 pont

Ha valamit elhatároztál, semmi és senki nem állíthat meg. Másokra is jótékony hatással vagy, és nincs terv, melyet ne valósíthatnál most meg.

F. JUPITER

0–5 pont

Ne várd a sült galambot, hanem erőltess meg magad, és cselekedj. Higgyél önmagadban, bízz a jó sorsban, és akarj többet, ami előrehajt.

6–11 pont

Nagyvonalú, szerencsés és bölcs vagy. Néha azonban túl büszke vagy és nem törődsz a részletekkel.

G. SZATURNUSZ

0–5 pont

Nehezebben összpontosítasz, a kis dolgok elterelik a figyelmed, az apró ügyek valósággal szétforgácsolnak. Most nehezebben jutsz eredményre.

6–11 pont

Sikered kulcsa az ész, a türelem. Képes vagy kitartóan koncentrálni arra, amit el szeretnél érni.

H. URÁNUSZ

0–5 pont

Gyakran nehezedre esik kimondani a véleményed, főleg ha ez ütközik másokéval. Bízz jobban magadban, legyél bátrabb.

6–11 pont

A társaság motorja vagy. Emberszereteted miatt nagy népszerűségnek örvendhetsz. Lesznek azonban, akik lázadónak tartanak, de ezzel most egyáltalán ne törődj.

I. NEPTUNUSZ

0–5 pont

Vannak dolgok, amelyekre nincs magyarázat. Ezért hagyatkozz gyakrabban a megérzéseidre, melyek most biztosan nem csalnak meg.

6–11 pont

Romantikus, álmodozó, misztikus megjelenésed sokakat elvarázsol. Olykor nem árt az álmok birodalmából a földre ereszkedni.

J. PLÚTÓ

0–5 pont

Legyél egy kicsit magabiztosabb, fedezd fel a mélyben szunnyadó, még kiaknázatlan tehetséged, és próbáld ki magad egy új életterületen.

6–11 pont

Mágikus vonzerővel rendelkezel, éles eszeddel, jó befolyásoló képességeddel manipulálhatsz, és minden az akaratod szerint történhet.

Mitológia – modern szemmel

(Színdarab 4 felvonásban)

I. felvonás

*Történik: egy ízlésesen berendezett fogadószobában.
A helyiséget főként arany dísz tárgyak díszítik.
Zeusz és Poszeidón egy-egy elefántcsont karos-
székben ül.*

Zeusz (nevetve): Ez nagyon jó vicc volt! És azt hallot-
tad, hogy amikor Orpheusz...

Poszeidón: Tudom. Mikor elromlott a lantja...

Aphrodité (bejön): Apám! Csak hogy végre megta-
láltalak! Ó, Poszeidón bácsi (kézcsókra nyújtja
a kezét)! Rég nem láttalak! Ó, apám milyen
felhőből készítetted a szakálladat? Egyszerűen
gyönyörű!

Zeusz (unottan): Elég a hízelgésből. Minek jöttél ide,

Aphrodité: Nos, van egy jó, meg egy rossz hírem...

Poszeidón: Pompás.

Aphrodité: A jó hír az, hogy (elővesz egy aranyalmát, rajta „a leg-
szébbnek” felirattal) ez az enyém!

Poszeidón: Nem ezt láttam a minap a lányom esküvőjén?

Zeusz: Tényleg. Erisz almája...

Aphrodité: Pontosan. Nos, Páris nekem adta...

Zeusz: Na, az meg ki?

Poszeidón: Tudod, az a trójai királyfi...

Zeusz: Ja, tényleg! Csak azt ne mondd, hogy újabb hódoló...

Aphrodité: Nem! Azért adta nekem az almát, mert odaígértem neki
a világ legszebb halandó asszonyát: Helénát.

Zeusz: Na várjunk! Annak ott van az a Menelaosz...

Aphrodité: Na és? Én is hányszor megcsaltam már Héphaisztosz...

Zeusz: Micsoda???

Aphrodité: Inkább térjünk rá a rossz hírre... (nagy levegőt vesz) Héra
és Athéné (ez utóbbi nevet gúnyosan ejti ki) is pályázott az alma-
ra. A drága hitvesed hatalmat, kedves leányod pedig bölcses-
séget ígért. Na persze, hogy az én ígéretemre döntött! Hiszen a
mai világban, főként egy királyfinak, minek kell bölcsesség, meg
hatalom? Elég, ha van katonája!

Poszeidón: A lényeget, mert sietek... Csak nem jut eszembe, hová!

Athéné, Héra (együtt lépnek be, és egyszerre mondják): Hazug, áruló!

Zeusz: Ó, kedveseim! Épp rólatok beszélünk. Foglaljatok helyet...

Athéné: Nagyon jól tudom, mi kapcsán kerültünk szóba...

Héra: Igen. Aphrodité a bűnös, ő ítélte oda Helénát! Miatta van
háború!

Poszeidón: Háború?

Aphrodité: Igen. Páris elrabolta Helénát, Menelaosz megharagu-
dott, fivére, Agamemnón segítségét kérte, meg Heléna összes
többi volt kérését, és hadat üzent Trójának...

Zeusz: Hmm... Mindkét fél bűnös...

Héra: De a görögök jobbak! Nemes célért küzdenek!

Aphrodité: De úgy is a trójaiak fognak győzni! Velük van Hektor!

Athéné: A görögöknél meg ott van Odüsszeusz!

Aphrodité (nevetve): Te meg a te Odüsszeuszod!

Athéné: Nem, ő Pénélopée!

Héra: Én adtam neki hűséget!

Zeusz: A tárgyra, hölgyek...

Héra: Nos, a háború már tizedik éve tart...

Poszeidón: Ja, persze. Mindig elfelejtem ezt az
időfelgyorsítót...

Aphrodité: És mindkét fél egyformán áll...

Héra: Akhilleusz megölte Hektort, Akhilleuszt meg
Páris nyilazta le...

Zeusz: Na ne! Hiszen őt nem lehet megölni!

Héra: Tévedsz, drágám. A sarka sebezhető...

Poszeidón: Micsoda, Megölték? Tényleg, hát nekem
a temetésére kellett volna mennem! Elvégre az
unokám! Zeusz veletek! (elmegy)

Zeusz: De hogy ölték meg? Azt hittem szent titok,
hogy csak a sarka sebezhető...

Héra: Csakhogy ott volt az a törvénytelen fiad, Apolló...

Apolló (bejön): Valaki szólított?

Athéné: Ah, már rég akartam volna veled beszélni (közelebb megy
Apollóhoz)! Hogy voltál képes segíteni Párisnak? Most halott
szegény Akhilleusz!

Apolló: De nővérkém...

Athéné: Semmi de! Mindenkit megölsz, csakhogy Trója nyerjen!

Apolló: Nem igaz! A trójaiakat nem ölöm meg...

Zeusz: Csönd!

Héra: Igazad van drágám. Itt tenni kell valamit...

Zeusz: megmondom, mit teszünk! Megparancsoljuk annak az
Odüsszeusznak, hogy építtessen egy falovat!

Aphrodité: Micsodát? Abba temeti a halottait?

Athéné: Tudom már! Bebújnak a görögök a falóba, az éjszaka alatt
legyőzik Tróját...

Zeusz: Nagyszerű! Látszik, hogy az én fejemből pattantál ki!

Héra: Ezt a témát hagyjuk. De az ötlet zseniális!

Apolló: De megmondanád, mért éppen a görögök fognak nyerni?

Zeusz: Ööö... izé... (félrevonja Apollót) a feleségem azt akarja! Je-
gyezd meg, fiam! Akármekkora hatalmad van, ha lesz feleséged,
csak ő fog parancsolni!

II. felvonás

Történik: egy csendes, erdei tisztáson. Apolló a lantját pengeti.

Apolló: Jaj, csakhogy vége lett ennek a trójai háborúnak! Az utolsó
napja pokoli volt! Megvalósult apám és Athéné ötlete...

Athéné (előbukkan): Ki szólított?

Apolló: Hát... most konkrétan senki. Szerintem mehetsz is vissza.

Athéné: Jó, de akkor mért említetted a nevem?

Apolló: Csak megéneklek az utókornak a trójai háborút.

Athéné: Egy isten költeményét nem tekintik csodálatosnak, mert
az mindent megtehet, így nem meglepő, ha egy világraszóló
költeményt ír.

Apolló: Igazad van! Akkor meghagyom majd egy földi halandó-
nak...

Athéné: Homérosznak?

Apolló: Annak a vaknak?

Athéné: Akkor találd ki magad! Engem most szólít Odüsszeusz. Az
Alvilág felé tart. Kirké javasolta neki. Zeusz veled! (elmegy)

Apolló: Jellemző... Hol is tartottam? Na igen: megvalósult a trójai
faló ötlete. Persze úgy tűnt az egész, mintha az az Odüsszeusz
találta volna ki. Az éjszaka leple alatt beszöktek a várba, lemé-
szárolták a lakosságot, Hermész elvitte a hírt az isteneknek...

Hermész (*előbukkan*): Ki szólított?

Apolló: Már egy isten nevét sem ejthetem ki?

Hermész: Most konkrétan nem is azért jöttem, mert hívtál.

Apolló: Hanem akkor miért?

Hermész: Pletykázni!

Apolló: Mi?!

Hermész: Igen. Képzeld, az a leleményes Odüsszeusz elhatározta, hogy meghallgatja a szirének énekét. Kikötötte magát az árboc-hoz, a legénysége füleit meg betömte méhviasszal...

Apolló: Jobban tette volna, ha odahív engem. Az én lantjátékom-nak egy nő sem tud ellenállni! Nyomban elhallgattak volna a szirének!

Hermész: De most nem erről van szó! A lényeg éppen az, hogy meg akarta hallgatni a szirének dalát! És amikor odaértek a zátonyhoz, Odüsszeuszt kábulatba ejtette a dal. Jó, hogy még az utazás előtt szólt a legénységének, hogyha látják, hogy kapálódzik, kössék meg jobban a kötelet, amivel oda van kötve az árboc-hoz...

Apolló: Zseniális! Ki adta neki ezt az észbontó ötletet?

Hermész: Kiké.

Apolló: Gondoltam. De hány év telt el már a trójai háborúból?

Hermész: Kilenc.

Apolló: Nem kéne otthon lennie?

Hermész: Jó, hogy mondd! Hát nekem Athéné megparancsolta, hogy menjek el Kalüpszó szigetére, mert ott van most Odüsszeusz, és kérjem el, mert kérők vannak a házában. Zeusz veled! (*elmegy*)

Apolló: Ez az Athéné mindenbe beleüti az orrát: Mindegy! Daphnéval van most randim... Habár azt mondja, babérfává változik, mert nem szeret. Csak hazudik!

III. felvonás

Történik: egy gyönyörű kis kertben: Odüsszeusz és Kalüpszó kézen fogva sétálnak.

Kalüpszó: Mesélj még! A trójai háborút már ezerszer hallottam. Mondd el, mért haragudott meg rád Poszeidón!

Odüsszeusz: Tudod, egyszer eltévedtem a küklpszok szigetére. Egy bizonyos Polüphémosz barlangjába tévedtem, és jól megdézsmáltam a legénységemmel a birkáit. Mikor jött, megtalált bennünket, és időnként bekapta egy-egy emberemet. Megkérdezett engem, hogy hívnak. Azt feleltem: Senkise.

Kalüpszó: De hát miért?

Odüsszeusz: Egy átokból tudta, hogy egyszer eljövök, és nagy kárt okozok neki.

Kalüpszó: És okoztál kárt?

Odüsszeusz: De még mekkorát! Leitattuk, majd kiszúrtuk a szemét.

Kalüpszó: Uh! És a másik szemével mi lett?

Odüsszeusz: Kedvesem, a küklpszok egyszeműek!

Kalüpszó: Ja, tényleg... Folytasd a sztorit!

Odüsszeusz: Szóval megvakítottuk, de előtte ő gondosan egy sziklát gördített a bejáratra. Persze tudtuk, hogy másnap reggel ki fogja engedni a nyáját. De azt is tudtuk, hogy meg fogja nézni a kezével, ki megyünk-e a barlangból. Így társaimmal a birkák hasába kapaszkodtunk. És kiszabadultunk.

Kalüpszó: De mi köze ehhez Poszeidónnak?

Odüsszeusz: Csak annyi, hogy Polüphémosz apja...

Kalüpszó: Aha. És milyen kalandod volt még?

Odüsszeusz: Például, amikor lementem az Alvilágba, vagy a ló-tuszevők szigetén voltam, vagy amikor az embereim megették Hélios nyáját...

Hermész (*előbukkan*): Kalüpszó nimfa! Az Athéné istennő kezdeményezte Olümposzi istenek tanácsa döntése következtében...

Kalüpszó: Letartóztat?

Hermész: Nem! Csak el kell vinnem innen Odüsszeuszt....

Kalüpszó: Csak ennyi? Vagy várjunk csak... (*gondolkozik*) Az én Odüsszeuszomat? Azt már nem! Már évek óta a szigetemen van, szinte hozzám tartozik!

Odüsszeusz: Hála Zeusznak! Végre hazamehetek!

Kalüpszó: De hiszen, még el sem mesélted a kalandjaidat...

Hermész: Athéné azt üzeni, hogy majd valami Homérosz leírja...

Odüsszeusz: Az jó!

Hermész: Sőt, az istenek még azt is megszavazták, hogy a jövőben az iskolákban kötelező tananyag lesz az életed! De ez csak akkor lesz, ha eljössz velem!

Odüsszeusz: Akkor rohanok! (*mindketten távoznak*)

Kalüpszó: Odüsszeusz! Drágám! Kedvesem! Hova mész? Nem baj! Dionüszosz már úgyis régóta udvarol nekem...

IV. felvonás

Történik: egy étellel-itallal teli erdőben. Odüsszeuszon (koldusnak van öltözve), meg Télemakhoszon kívül még legalább négy kérő; Pénelopé, néhány szolgálólány

Odüsszeusz (*míg a többiek esznek, addig ő a sarokban sugdolózik Télemakhossal*): Olyan jó, hogy megtaláltalak!

Télemakhosz: Én is örülök, apám! Csak azt áruld el, hogy kerültél haza!

Odüsszeusz: Miután Kalüpszó szigetéről elmentem, a phaiákok földjére kerültem. Hála Athénénak, megkönyörültek rajtam, és ide jutottam. Majd elmentem Eumaios-hoz, a disznópásztorhoz. A többit már tudod: megtudtam, hogy kérők szállták meg a házamat, megtaláltalak téged, és koldusnak öltözve be is jutottam ide.

Télemakhosz: De mikor feded fel kilétedet anyám előtt?

Odüsszeusz: Már beszéltem vele, de csak felébresztettem benne a reményt, hogy még él a férje. De csitt, úgy érzem, történik mindjárt valami.

Pénelopé: Tisztelt kérők! Úgy határoztam, hogy íjászversenyt hirdetek! Aki nyerni fog, azé lesz a kezem! De nem olyan egyszerű lesz ám! Hőn szeretett, távol levő uram íját kell megfeszítenetek, és azt 12 fejsze fokán át kell lőni!

Kérők (*mind*): Ez könnyű lesz!

(*A szolgálólányok előkészítik a 12 fejszét, és Odüsszeusz íját. A kérők próbálkoznak, de még megfeszíteni sem bírják.*)

Odüsszeusz: Adjátok ide az íjat, és is megpróbálom!

Kérők (*mind*): Te? Egy közönséges koldus?

Szolgálólányok (*mind*): Bár van izom rajta! Kérjük magát, Pénelopé úrnő, adjon egy esélyt neki!

Pénelopé: Rendben.

(*Odüsszeusz megfeszíti az íjat, és átlövi a 12 fejsze fokán. A kérőket meg Télemakhossal együtt kizavarja.*)

Pénelopé: Odüsszeusz, kedvesem, hát te vagy az?

Odüsszeusz: Igen. Húsz év után hazaértem, szerető házamba, hűséges hitvesemhez!

(*Függöny*)

Csalit a horogra!

Ugye, olvastátok Fekete István Tüskevár című ifjúsági regényét. Nem kérdezzük, csak mondjuk, mert biztosra vesszük, hogy olvastátok. Azért említjük, mert egy aprócska, mindössze hatsoros részletével foglalkozunk. Azzal, amelyben Bütyök megérkezik a berekbe, és Tutajosnak megmutatja a horgászfelszerelését, amit Ugródsi bácsi válogatott össze.

„Ugródsi bácsi lakatosmester volt, és Pondorayékkel egy házban lakott. Elnöke volt a »Poszeidon« horgászegyesületnek és alelnöke az »Öreg vidrák« asztaltársaságnak, ahol nagyobb halak születtek, mint valaha a Dunában. Ötven éve horgászott, s aki nem volt horgász, az – Ugródsi bácsi szerint – erősen csökkent értékű halandó lehetett csak” – írja Fekete István.

Ha valakiben az előttünk álló szünidő küszöbén felüti fejét a halászósóktól örökölt hajlam, akkor nem árt, ha van kéznél egy Ugródsi bácsi, aki arra vonatkozó tanácsokkal szolgál, hogy milyen felszereléssel kezdje sporthorgász pályafutását. A horgászfelszerelés ma már nem drága, és ha jobban belegondolunk, sohasem volt olcsóbb, mint ma. A kezdő horgász igényeit kielégítő készlet ára – több horgászboltban is ellenőriztük – nem haladja meg az ezer dinárt. De mit tartalmaz az, ami csak ennyibe kerül?

Vidéünk vizeinek jellegzetességeit és halállományuk összetételét figyelembe véve, a horgászt egyetlen bottal is el lehet kezdeni. Ennek a célnak leginkább a 3–5 méter hosszúságú gyűrűzetlen, az úgynevezett spiccbot felel meg. Ilyennel horgászhatunk a folyókon, a csatornákon és a zárt vizeken is.

A spiccbot felszerelése a bot hosszát nem sokkal meghaladó zsinórból, úszóból, ólomnehezékből és horogból áll. A spiccbot hegyén leginkább megtalálható a gyűrű, melyre a szerelékett kell kötni. Maga a szerelék készen is megvásárolható – tekerőre, az úgynevezett létrára felcsévélve –, ilyenkor csupán kurtítani, kell hogy hossza összhangban legyen a bot hosszával. A szerelékett magunk is összeállíthatjuk, ebben az esetben magunk választunk zsinórt, úszót, ólomnehezéket, horgot és létrát. Tartalékra pedig akkor is szükségünk lesz, ha kész szerelékett vásároltunk.

A mai zsinórok szakítószilárdsága rendkívül magas, spiccboton a 0,14–0,20-as vastagságú bőven elegendő. A tekercs címkéjén feltüntetett értéknek azonban nem kell hinni – a zsinórgyártók gyakran magasabb értéket tüntetnek fel a valódinál –, ezért kell vásárláskor hozzáértő személy segítsége.

Az úszónak, akárcsak nagyapáink idejében, megfelel a libatoll is, de boltjainkban ma már olcsón lehet vásárolni balsafából készültet, melyek teherbírása sokkal nagyobb. Ha ilyeneket veszünk, akkor a boltostól kérjünk hozzá buzírcsövet is, ami az úszó alsó antennájára illik, mert mélységbeállításkor ez nélkülözhetetlen.

Horogból kezdetben két méretből egyaránt tíz darab bőven elég. Mivel keszegezni és károsozni fogunk, igényeinknek a 14-esztől a 8-as méretű horgok felelnek meg. Figyelembe kell venni, hogy minél nagyobb a méretet kifejező szám, annál kisebb a horog. A 24-es pici, az 1-es nagy, ezután az 1/0, a 2/0..., 5/0 következik, de ezek már nagy halakra valók.

A horog felkötésével kezdő horgász ne kísérletezzon, ezt bízta tapasztalt és hozzáértő horgászra. A horogcsomó megkötése bonyolult, és sok tapasztalatot igényel. De aki horgász akar lenni, annak idővel meg kell tanulnia, a vízparton nincs mindig kéznél egy Ugródsi bácsi, aki segít.

A szerelék készítésekor először az úszót tesszük a helyére, utána a horgot kötjük fel, majd megfelelő hosszúságúra vágjuk a zsinórt. A súlyozást nem otthon, hanem a vízparton kell elvégezni, igazán pontosan csak ott lehet. Az apró ólomnehezék vásárláskor a Streamer nevűt kérjük a boltostól. Ez a termék ugyanis olcsó, itt gyártják, de kitűnő minősége miatt számos ország nagykereskedője is nálunk szerzi be.

Jóhet a csali! A horogra valóval kezdetben felesleges kísérletezni, elegendő a kenyérgyurma, a giliszta és a légyenyű, amelyet felénk

A jó bizonyítványért ajándék jár. Igaz, nem azért tanulunk (jó!), hogy megajándékozzanak bennünket, hanem azért, hogy a tudás idővel meghozza gyümölcsét. De ha valaki jól tanult, és ennek mutatójaként bizonyítványa – úgymond – kirakatba illő, akkor egy kis ajándék... miért ne?!

A kis kupac szinte mindent tartalmaz, amire a kezdő horgásznak szüksége lehet

A felnőttek mindenbe beleszólnak. Kezdetben jó, ha így van!

csontinak becéznek. A csali horogra tűzésével kapcsolatban fontos tudni, hogy az eluralkodott tévhittel ellentétben a horoghegyet nem kell elrejteni! A csaliba bújtatott horoghegy nem fogós.

A zsákmányt (mert hogy lesz, az biztos!) megfelelő haltartóban kell tartani. Ne vásároljunk fémhuzalost, ebben összeverődik a hal; és a merevítő gyűrűs kötöttet se, ez drága. Kezdetben válasszunk a legegyszerűbbet, az úgynevezett harisnyást. Ez olcsó, nem korlátozza a hal mozgását, és nem sérti meg a zsákmányt. Tisztára mosva, majd megszáritva kis helyen elfér, és két-három évig használható.

Idővel, természetesen, a felszerelésünket gazdagítani fogjuk. Kell majd felszereléses doboz, nagyobb teljesítményű horgászbót (nem is egy!), fogó majd a zsinór meg a horog... de ez már üzemköltség. Most a kezdetről van szó. Ezért, a remélhetően halbó szünidő küszöbén, úgy köszönjünk, ahogy horgászokhoz illik: Jó fogást!

B. M.

Az indiánok szerint a fehér emberek a fejükkel gondolkoznak, míg az indiánok a szívükkel. A totemek, vagyis a jegyek meghatározását az állatok természetes viselkedésére alapozták. Olvasd el, mi jellemző rád az ősi ismeretek szerint.

Sólyom (III. 20.–IV. 19.)

• **eleme: tűz • erénye: dinamizmus, optimizmus • hibája: megmondatlanság, tapintatlanság**

Kiváló megfigyelőképességgel rendelkezik, szinte azonnal átlátja az adott helyzeteket, élete a gyorsaságtól és a dinamizmustól függ. Mindig készen kell állnia arra, hogy lecsapjon a kínálkozó lehetőségekre. Minden alkalmat kihasznál, játszmáit nyíltan játssza. Még be sem fejezte az egyik feladatát, már rácsap a következőre. A kööttségeket rettentő rosszul viseli, lételeme a szabadság, bátorság és az önálló döntéshozatal. Teljesítménye változó, egyszer fenn, egyszer lenn. Tele van életerővel, új ötletekkel, és sosem fárad el.

Hód (IV. 20.–V. 20.)

• **eleme: föld • erénye: állhatatosság, megbízhatóság • hibája: makacsság, korlátoltság**

Körömszakadtáig ragaszkodik a megszokott dolgaihoz, a változás s az új dolgok – különösen a váratlan események – kizökkentik egyensúlyából. Kerüli a kockázatokat, terveit alaposan átgondolja, majd ha törik, ha szakad, véghez is viszi azokat. Fontos számára a biztonság és a kényelem, szereti, ha a talaj a lába alatt stabil. Kitartása, állóképessége kiváló. Becsületes és megbízható személy.

Szarvas (V. 21.–VI. 20.)

• **eleme: levegő • erénye: sokoldalúság, választékoság • hibája: felületesség**

Energikus, mozgékony jellem, állandóan az új dolgokat, a változás lehetőségét kutatja. Belső ösztön hajtja az új felfedezések felé, minden érdekli, egy dologgal azonban csak igen ritkán tudja magát lekötöni, így ismeretei rendszerint felületesek. Érdeklődése hatalmas, könnyen szót ért bárkivel, kiváló társasági ember. Munkájában vagy tanulmányai során csak akkor várható el kitartása, ha nem korlátozzák személyes szabadságát, ötletei megvalósítását. Véleményét gyakran változtatja, nem kitartó. Viszont könnyedén feltalálja magát mindenféle helyzetben.

Harkály (VI. 21.–VII. 21.)

• **eleme: víz • erénye: odaadás, érzékenység • hibája: szeszélyesség**

Állandó hangulatváltozások jellemzik, ugyanakkor érzelmi élete igen intenzív. Párkapcsolataiban rendkívül hűséges, odaadó és ragaszkodó. Az emberekhez való viszonyában a végtelen jellemzik: vagy nagyon szeret valakit, vagy nem. De mindig segít a bajba jutottakon, még akkor is, ha nem kedveli vagy ismeri az illetőt. Sokszor szeszélyes, kiszámíthatatlan. Ragaszkodik környezetéhez és saját tárgyaihoz. Munkájában, magánéletében kitartó és hűséges.

HOROSZKÓP

Indián horoszkóp

Lazac (VII. 22.–VIII. 21.)

• **eleme: tűz • erénye: magabiztosság, melegszívűség • hibája: büszkeség, arrogancia**

Jellemzően magabiztos, bátor, elegáns. Megjelenésére sokat ad, fontos számára, hogy mások mit gondolnak róla. Egész életében fontos szerepet játszik az anyagi biztonság. Nagyvonalú, jószívű, kerüli a vitákat, konfliktusokat, de mindent megtesz céljai elérésének érdekében. Hatalmas a szabadságvágya, nem szereti, ha irányítják, korlátozzák. Gyakran előfordul, hogy büszkévé és arrogánssá válik, és fejébe száll a dicsőség. Vándorlásai során hatalmas távokat tesz meg, amit a fejébe vesz, azt véghez is viszi.

Barna medve (VIII. 22.–IX. 21.)

• **eleme: föld • erénye: kötelességtudat • hibája: túlzott pedantéria, kritikusság**

A természetből is jól ismert barna medve hatalmas, erős, bátor és védelmező. Igen jó a szervezőképessége. Jellembeli tulajdonságának köszönhetően néha szelíd, kedves, simulékony, máskor ennek épp az ellenkezője jellemzi, ilyenkor jobb, ha kerüljük a társaságát. Előfordul, hogy túlzottan kritikussá válik. Mindent gondosan megtervez előre, s nem szereti a váratlan, új dolgokat, igen könnyen el is bizonytalanodik, ha ilyenrel találja szembe magát. Felelősségteljes és precíz, megpróbálja elérni, hogy nélkülözhetetlenül váljon környezeté számára.

Holló (IX. 22.–X. 22.)

• **eleme: levegő • erénye: diplomatikusság és együttműködő készség • hibája: hiszékenysé, döntésképtelenség**

Az amerikai indián kultúrában nagy tisztelet övezi a hollót. Akárcsak a madár, a jegy szülötte is képes bármilyen – akár zord – körülményhez alkalmazkodni. Ha hideg van, vagy épp forróság, ha aszály sújtja a földet, a holló kitartó, és túlél minden nehézséget. Diplomátikus, kerüli a konfliktusokat, sőt egyenesen készséges, ha kell segíti embertársait. Társaságkedvelő. Nagyon fontos számára az egyensúly és a harmónia megteremtése, s az is, hogy hasznossá tegye magát. Általában valamely művészeti ágban tehetséges.

Kígyó (X. 23.–XI. 22.)

• **eleme: víz • erénye: elszántság • hibája: képtelen kompromisszumot kötni**

Tekintély és elismerés veszi körül a Kígyókat. Minden esetben, akár nehézségek árán is feltalálja magát. Állandó megújulás jellemzi, érdeklik a materiális tudományok, de a mágia is. Adottságai kiemelkedők: elszánt, akarát minden esetben érvényesíti, céljait eléri. Sokszor kiszámíthatatlannak tűnik, valójában nem az. Reakciói gyakorta hirtelenek, kiszámíthatatlannak, s komoly vitákban sem fogadja el a kompromisszum lehetőségét. Ha elveszít egy csatát, azt is képes úgy megközelíteni, hogy ő nyert, csupán nem az eredeti célok elérésével.

Bagoly (XI. 23.–XII. 21.)

• **eleme: tűz • erénye: idealizmus, bölcsesség • hibája: kérdés, nyugtalanság**

A bagoly a bölcsesség, a tudás jelképe. Igazán jól és biztonságban az éj leple alatt érzi magát. A függetlenség, a szabadság iránti vágy létszüksége, nem szereti a kööttségeket. Ha ráun valamire, azonnal tovaszáll, és új kihívást keres magának, valamit, ami érdekes, izgalmas. Meglátása szerint mindent tud az életről, egyenesen rajong a vitákért, de nem a veszekedésekért. Végtelenül idealista, mindig küzd valamilyen cél érdekében.

Lúd (XII. 22.–I. 19.)

• **eleme: föld • erénye: kitartás • hibája: szigorúság, bizalmatlanság**

Rendkívül kitartó, állandóan mozgásban van. Állhatatos, sokoldalú, megfontolt és előrelátó. Energiatartalékait kiválóan osztja be. Mindenféle környezetben jól érzi magát, de a hideget nehezen viseli. Soha nem vág bele hirtelen semmibe, terveit alaposan megfontolja, mielőtt elkezd az megvalósítását. Nem szereti a kockázatvállalást. Néha túlzottan szigorúnak, vagy akár ridegnek is tűnhet, pedig egyszerűen csak megfontolt és alapos.

Vidra (I. 20.–II. 18.)

• **eleme: levegő • erénye: találmányosság, humor • hibája: lázadozás, kötetlenség**

Fizikailag és intellektuálisan is rendkívül energikus, mozgékony, néha igen meglepő dolgokra képes. Sokszor előfordul, hogy terveit úgy tudja megvalósítani, hogy sokan csak akkor kapnak észbe, amikor a Vidra már rég célba ért. Odavan az új és meglepő dolgokért, kalandokért. Lételeme a változás. Az unalomba belebetegszik, igazi forradalmár, s mindent megtesz azért, hogy környezetét jobbá tegye. Ötletekből kifogyhatatlan.

Farkas (II. 19.–III. 19.)

• **eleme: víz • erénye: érzékenység • hibája: lustaság, befolyásolhatóság**

A farkas a végtelket képviseli. Vagy félnék, vagy félelmetes. Elszántság és hiszékenység egyszerre van meg benne. E jegy szülötte igen érzékenyen reagál a külső behatásokra, hatodik érzéke kiválóan működik. Fél az érzelmei kimutatásától, úgy véli, ettől igen sebezhetővé válik. Sokszor megmarja társát vagy családtagjait. Néha szüksége van magányra is, ilyenkor alaposan átgondolhatja terveit. Melegszívű, érzelmes és segítőkész.

Pifuék sátorozás után

Pifu úszni tanul

Borbélynál

– Mester, megborotválna? – kérdi a vendég a borbélytól. – Olyan vagyok, mint egy tuskés disznó.
– Nézze, uram, a tuskét valahogy el tudom tüntetni.

Figyelmeztetés

A főnök figyelmezteti az új dolgozót:
– Mi nagyon kényesek vagyunk a tisztaságra, megtörölte a cipőjét az ajtó előtt a lábtörőn?
– Igen.
– Továbbá nagyon kényesek vagyunk az igazmondásra. Az ajtó előtt semmilyen lábtörő nincs.

Felesleges ima

Két kisfiú beszélget:
– Ti is szoktatok evés előtt imádkozni?
– Á, az én mamám jól főz.

A hosszú élet titka

Pistike üldögél a padon, és marékszámra tömi a szájába a cukorkákat. Odamegy hozzá egy idős nő, és elkezd mondani a magáét:
– Nem tudod, gyermekem, hogy a sok cukorka bajt okoz? Tönkreteszi a fogaidat, gyorsan kihullanak majd. Rosszul is lehetsz tőle.
– Az én nagyapám 105 évig élt.
– És ő is ennyi édességet evett?
– Nem, ő a saját dolgával törődött.

Iskolaundor

– Anya, én nem megyek többet iskolába! Már nagyon unom.
– De, kisfiam, gondolkozz kicsit! Azért mégiscsak te vagy az igazgató!

Éberség

– Mennyire éber? – kérdezi a személyzetis az éjjeliőrnek jelentkező férfit.
– Nagyon, uram! A legkisebb zajra felébredek.

Kis különbség

A gyógyszerész a vásárló után szalad:
– Elnézést, a fájdalomcsillapító tabletta helyett ciánkáli tablettát adtam.
– És nagy a különbség?
– De még mennyire! A ciánkáli sokkal többbe kerül.

Dühítő!

Az étteremben kérdi a mama a lányától:
– Nagyon dühös arcot vágsz, kislányom, mi történt?
– Semmi, mama – válaszol a lány –, csak az a fiatalember bosszant, aki ott ül a szomszédos asztalnál!
– De hát egészen nyugodtan ül és újságot olvas. Nem is néz rád!
– Éppen ezért vagyok rá dühös!

Üldözékes verseny

A rendőr egy tolvajt kerget az utcán, és kiabál utána:
– Álljon meg!
– Álljon meg maga, hiszen magának könnyebb! – válaszol a tolvaj.
– Miért? – kérdezi a rendőr.
– Magát nem üldözi senki.

Étvágy

– Van étvágya? – kérdezi az orvos a beteget.
– Hol van, hol nincs – hangzik a válasz.
– És mikor nincs?
– Hát úgy ebéd után.

Konfekció

– Uram, meg van elégedve a nadrággal, amit a legutóbb vásárolt nálunk?
– Nagyon jó, csak egy baja van: ha felveszem, mindig nyitva kell hagynom a felső gombot.
– Miért?
– Hogy kilássak.

A lakoma

A fiatalember először vacsorázik a menyasszonya szüleinél. Étkezés után így szól leendő anyósához:
– Köszönöm a vacsorát, rég ettem ilyen jót.
Megszólal a menyasszony kisöccse:
– Mi is...

– A vége? Én is csak eddig tudom, kislányom, mert annak idején mindig itt aludt el a nagyanyád.

– Nem találtak véletlenül egy fekete esernyőt?

A szokás hatalma

Az ellenőr hazamegy, majd szól a fiának:

– Gyere, fiam, rázd az asztalt, írni akarok!

Szomjúság

Egy izzadt, kimerült biciklis érkezik a bárhoz. Odaszól a pincérnek:

– Pincér! Hamar ide egy rekesz Fantát!
– Citromosat vagy narancsosat?
– Mindegy, csak rá akarok ülni.

Rágcsálás

– Béla, mi ez a rágcsálás a garázsban?
– Semmi, drágám, csak eszi a rozsda a kocsinkat.

Baleset

Pistike zokog az iskola folyosóján.
– Miért sírsz? – kérdezi őt az egyik tanár.
– Azért – hüppögi a tanuló –, mert a matektanárunk leesett az első emeleti lépcsőn.
– Ne sírj, hiszen nem ütötte meg magát nagyon!
– Nem is azért sírok – válaszol a gyerek –, hanem azért, mert az osztályból mindenki látta, csak egyedül én nem!

Örömhír

Telefonhívást kap a szórakozott professzor:
– Gratulálok, professzor úr, fia született!
– Jaj, de örülök! Rögtön fel is hívom a feleségemet, hogy elmondjam neki a nagy hírt. Tudja, ő most éppen a kórházban van.

Sürgös üzlet

A tengeren nagy vihar van, és a hajó süllyedni kezd. Az egyik skót utas lélekszakadva rohan oda a társához:

– Te, kössünk üzletet! Azt az órát, amit tegnap két fontért vettem tőled, most viszszaadom egy fontért.

Emelés

Alkalmazott a főnöknek:
– Már tizenegy éve dolgozom, mint a barom. Három ember munkáját végzem el egy fizetésért. Emelést szeretnék!
– Jó, de előbb mondja meg, kinek a munkáját végzi el, azokat kirúgom!

Sikeres módszer

– A feleségem korábban életveszélyesen hajtott, de sikerült leszoktatnom róla.
– Hogyan?
– Azt mondtam neki, hogy ha karambolozik, a rendőrségi hírekben az életkorát is közölni fogják.

Maligánhézag

Egy részeg ember kiáll a bálon a parkettre, és nagy hangon kérdi:
– Na, uraim, ki akar itt verekedni?
Odalép hozzá egy kétméteres, széles vállú óriás.
– Mi a hézag? Én akarok!
A részeg felnéz rá, és azt mondja:
– Jó, akkor te velem vagy!

Járőrtaxi

Kissé kapatos férfi ül a járda szélén este. A rendőrájárőr igazoltatja.

– Nincsen nálam az igazolványom, de itt lakom a közelben, otthon majd megmutatom – dadog a részeg.

A járőr látja, hogy nem történt semmi különös, elköszön, és beül az autóba. Az igazoltatott elkeseredetten dörömböl az ablakon:

– Biztos úr, hát miért nem visz haza?

Angolos távozás

Az őrmester oktatja az első kimenőjükre készülődő újoncokat:

– Emberek, ha a vendéglőben, a szomszéd asztalnál ketten összeverekednek, ne avatkozzanak közbe! Igyák ki italukat, és csendben távozzanak a helyiségből! Világos?

Az eligazítás után meg akar győződni arról, hogy a katonák megértették-e a mondanivalóját, ezért megkérdi:

– Nos, Tóth, ha a szomszéd asztalnál két férfi elkezd verekedni, maga mit tesz?
– Jelentem, kiiszom az italukat, és csendben távozem.

Ez is Amerika

– Nekem negyven percig tart eljutnom a lakástól az irodáig – mondja a New York-i férfi.
– Autóval vagy metróval?
– Hát, líftel...

– Esküszöm, az előző tízezer fürdőszoba mind sikerült!

– Ön jelentette, hogy zárlatos a csengő?

Utószó, leginkább a felnőtt olvasóinkhoz

Gyermekeket csinálni nem üzlet, ki-sebbségit pedig pláne nem. Nem üzlet, hanem politika. Egészen pontosan: politikai hozzáállás kérdése.

Nem üzlet, hiszen a befogadó közönség, azaz a lehetséges vásárlók száma annyira korlátozott, hogy kisebbségi gyermeklapot csak kétféleképpen lehet csinálni – legalábbis ezt mutatja a Kárpát-medence magyar gyermeklapjai sorsának alakulása az utóbbi 20 évben, Burgenlandtól Szlovákián és Ukrainán keresztül Szlovénián és Horvátországon, no meg Szerbián át Romániáig. Az egyik mód az, hogy egy nagy kiadó mellék-tevékenységként, kikerülhetetlen rosszként eltartják, megengedik neki, hogy legyen. Minél szerényebb, vékonyabb, minél kevesebben ké-szítik, annál jobb alapon. Lehetőleg egy ember csinálja másodállásban. Aztán előbb-utóbb megunják, hogy csak viszi a más tevékenységek-kel megkeresett pénzt, és szépen megszűntetik – jó néhány példa akadt már erre. A másik mód az, hogy a többi kisebbségi tájékoztatói esz-közhöz hasonlóan a politika a gyermeksjátót is beépíti a nemzeti tájékoztatói rendszerbe, kialakítva (vagy megőrizve, mint esetünkben) ezzel a nemzeti tájékoztatóban az összefüggő tá-jékoztató és oktató-nevelő lapok láncát óvodától az általános és középiskolán át a felnőttkorig. Ez a módszer természetesen csak akkor működik, ha nemzeti kisebbségünk vezetői (nemzetünk vezetői az „anyaország”i) gyermeklapokról is ré-gen lemondtak már) a gyermeklapokat beépítik az ország költségvetési, pénzügyi rendszerébe. Szilárdan, és nem valaki pillanatnyi jókedvétől vagy adakozási készségétől téve függővé – lásd: pályázatok és „kvázi” pályázatok. Hogy a szerkesz-tőségek valóban azzal foglalkozhassanak, ami a dolguk: szabad kézzel és fantáziával minél jobb lapot készítsenek a betűvel, az olvasással most ismerkedő, most barátkozó kicsiny és nagyob-bacska gyermekeknek. A mi gyermekeinknek, a mi jövőnknek.

A Jó Pajtás – nem titok, hiszen annyiszor be-széltünk már róla újságban, rádióban, tévében, talán csak éppen saját lapunkban nem (hiszen ez mégis csak gyermeklap, s ezt a problémát nem a gyermekeknek kell megoldaniuk) már jó ideje „adósságra készül”. Körülbelül úgy, mint amikor valaki iszik a kocsmában, és fölírta. A türelmes „kocsmáros” a Magyar Nemzeti Tanács hatáskörébe tartozó Magyar Szó Kft. Nos, e „cédulák” oly szépen összegyűltek (hiszen az

eladásból már nagyon régen kevesebb pénz folyik be, mint amennyibe a lapok előállítás és terjesztése kerül), hogy fennáll a veszélye: ha mégoly türelmes is a nyomda, az állam bácsi lakatot tesz a Jó Pajtás (és vele együtt a Mézes-kalács) ajtajára. Magyarul: csődeljárást indít, s akkor annyi gyermeklapjainknak.

Ezért búcsúzzunk most tőletek, olvasóinktól, tanáraitoktól, szüleitektől, és minden jóérezsű embertől határon innen és túl, aki megpróbált, esetleg még megpróbál valamit tenni hagyománys, tájékoztató-oktató-nevelő vajdasági gyermeklapjaink megmaradása és ezek műkö-désének stabilizálása érdekében.

Búcsúzzunk az őszi viszontlátás reményében, hiszen a remény hal meg utoljára. S közben számba vesszük testvérpapjainkat: azokat is, amelyeket saját országuk magyar vezetői már sínre állítottak, s azokat is, amelyek már nin-csenek velünk. Meg azokat, amelyek – hozzánk hasonlóan – évek óta a lét és nemlét határát képező borotvapengén járkák táncukat.

Az utóbbi néhány évben sajnos ismét csök-kent a Kárpát-medencei magyar gyermeklapok száma: **megszűnt létezni** a Burgenlandban (Ausztria) megjelenő **Hírhozó**, s (többször is, de reméljük nem végleg) elbúcsúzott olvasóitól a szegedi **Kincskereső** c. irodalmi gyermek-folyóirat is (túlzás nélkül állíthatjuk: a magyar nyelvterület legjobb gyermekirodalmi lapja), mindkettő a megoldatlan pénzelés – végső soron a pénzforrások fölött hatalmat gyako-rolók érdektelensége – miatt. Nagy veszteség ez, mert amely kisebbségi médium, intézmény megszűnik, nehezen indul újra, általában soha.

Már korábban megszűnt a lendvai (Szlovénia) **Kelepelő**, helyét egy lapmelléklet, a Népúj-ságba egy ideig havonta betett **Ifi** próbálta betölteni (óvodás kortól egyetemista korig, all-in-one módon!), elenyésző sikerrel. Aztán az is megszűnt, már évek óta nincs. Bence Lajos, a Népújság főszerkesztője újságolta az imént, hogy szeretnék feltámasztani, csak még azt nem tudják, miből...

A Kárpát-medencében megjelenő magyar gyermeklapok, melyekkel testvérpapi kapcsola-tot ápolunk: **Tábortűz**, **Tücsök** (Pozsony, Szlo-vákia); **Irka** (Beregszász, Ukrajna); **Napsugár**, **Szivárvány**, **Diákabrák**, **Géniusz** (Kolozsvar, Románia); **Szemfüles** (Nagyvárad/Déva, Ro-mánia); **Cimbora** (Sepsiszentgyörgy, Románia); **Barkóca** (Eszék, Horvátország); **Ifi** (Lendva, Szlo-vénia). Állandó együttműködő, koordinációs feladatokat magára vállaló partnerünk a **Szivár-vány Gyermekház** (Pécs, Magyarország).

További együttműködő partnereink a Szer-biában megjelenő más nyelvű gyermeklapok: **Zahradka** (rutén, Újvidék, most ünnepli fen-nállásának 60. évét); **Zornjička** (szlovák, Petrőc); **Neven és Mali Neven** (szerb, Újvidék); **Dečje Novine** (szerb, Gornji Milanovac); **Bucuria Copiilor** (román, Pancsova) és **Drugarcse** (bol-gár, Dimitrovgrad).

Mindezekkel a felsoroltakkal egy a közös célunk: gyermekeinket anyanyelvi kultúrá-juk befogadására és gyakorlására szórakoz-tatva nevelni, a mindent elárasztó gicccsel és igénytelenséggel szemben!

Isten éltesse mindannyiukat, mindannyi-unkat, és viszlát szeptemberben!

**Nyaralj
a Káptai-
tanyán!**

**Telefon:
024/731-222
Mobil:
062/629-426**

CIP – Katalogizacija u publikaciji
Biblioteka Matice srpske, Novi Sad

82+79(02.053.2)

Jó Pajtás : vajdasági magyar gyermeklap / fő- és felelős szerkesztő Lennert Géza. – 1. évf., 1. sz. (1947) – . – Novi Sad : Amicus – Jó Pajtás Kft, 1947–. – Illusz. ; 30 cm

Nedeljno.
ISSN 0350-9141

COBIS.SR-ID 16225794

A Jó Pajtás megjelenését támogatta:

Szülőföld Alap

A határon túl élő magyarok megsegítéséért

Vajdaság AT oktatásiügyi,
tájékoztatói, valamint
kisebbségi titkársága

Magyar
Nemzeti
Tanács

INTERNET

Internet szolgáltatás
Wireless - DialUp
Számítógépek árusítása
kedvező hitelfeltételekkel
Hálózatok telepítése és karbantartása

(024)555-765 Karadjordje út 2. Szabadka
support@tippnet.co.yu www.tippnet.co.yu

Jó Pajtás
60 ÉVES

Vajdasági magyar gyermeklap

- Megjelenik a tanévben minden csütörtökön ■ Készül a Magyar Nemzeti Tanács támogatásával ■
- Kiadja az **Amicus – Jó Pajtás Kft.**, 21000 Novi Sad, Vojvode Mišića 1/III., Szerbia ■ Igazgató, valamint fő- és felelős szerkesztő: **Lennert Géza** ■
- Szerkesztő: **Tripolszki Zsuzsa** ■ Szabadkai szerkesztő: **Mirnic Zsuzsa** ■ Tördelés: **Buzás Mihály** ■ Szerkesztőségi titkár: **Fehér Mária** ■
- Folyószám: **355-1001585-45** ■ Telefon: **021/ 475-400-8** (csak telefon) ■ Telefax: **021/ 475-400-9** (csak fax) ■
- Kéziratokat és képeket nem örzünk meg és nem küldünk vissza ■ Terjeszti a kiadó ■
- Készül a **Magyar Szó Kft.** (vezérgazgató: **Mihók Rudolf**) **FORUM Nyomdájában**, Újvidéken, a nyomásért felel: **Berta Zoltán** igazgató ■
- Jó Pajtás az interneten: URL: <http://www.jopajtas.info> ■ e-mail: amicus@eunet.yu és amicus@nscable.net ■ **YU ISSN 0350-9141** ■
- Előfizetés egy évre (belföldre) 2800 dinár ■ Előfizetés egy évre külföldre (Európa országai) 120 €, (Európán kívüli országokba) 190 \$ ■